

REPUBLIKA HRVATSKA
OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA
SKUPŠTINA

Materijal za sjednicu

**IZVJEŠĆE ŽUPANA
OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE
O RADU U RAZDOBLJU
OD 1. SRPNJA DO 31. PROSINCA
2012. GODINE**

Podnositelj

Župan Osječko-baranjske županije

Osijek, veljače 2013.

Temeljem članka 35b. stavak 1. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine" broj 33/01., 60/01., 129/05., 109/07., 125/08., 36/09., 150/11. i 144/12.) i članka 55b. stavak 1. Statuta Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 2/95., 2/97., 3/99., 3/01., 8/01., 9/03., 13/05., 2/06., 5/09. i 16/09.), Župan Osječko-baranjske županije podnosi

IZVJEŠĆE O RADU u razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2012. godine

I. PRISTUP

Sukladno Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi uređenim odnosima predstavničkog i izvršnog tijela, župan je u obvezi dva puta godišnje podnositi polugodišnja izvješća o svom radu predstavničkom tijelu.

Pristupno valja ponoviti i naglasiti da su sva dosadašnja izvješća oblikovana istovjetnom metodologijom izlaganja i to iz dva razloga. Prvo, izvješća su oblikovana na identičan način radi omogućavanja uspoređivanja s prethodnim razdobljem opisanim u prethodnim izvješćima. Drugo, prema shvaćanju izloženom u prvom Izvješću, nije riječ o izvješću o djelovanju samo Župana, kao osobe, kao izabranog dužnosnika već o izvješću o funkcioniranju izvršne vlasti koju čine župan (kao pravni institut) sa svojim zamjenicima, radnim tijelima koje je u ostvarivanju svojih nadležnosti formirao te upravnih tijela kao poluga kojima se izvršna vlast koristi u provođenju utvrđene politike. I ovo Izvješće je koncipirano sukladno tom shvaćanju. Iz ovog razloga izvješća su pisana u trećem, a ne prvom licu jednine. I ovo, u mandatnom razdoblju posljednje, sedmo Izvješće slijedi istu metodologiju.

Nastavno, valja upozoriti da ni ono nema funkciju niti sadržaj izvješća o stanju u svim ili pojedinima djelatnostima na području Osječko-baranjske županije, pa stoga, niti odgovoriti tome usmjerenim zahtjevima pojedinih vijećnika. Tome su namijenjena posebna izvješća čiju pripremu i podnošenje župan osigurava u rokovima utvrđenim godišnjim Planom rada Skupštine odnosno ovisno o potrebama koje se tijekom promatranog razdoblja ukažu. U konačnici, neovisno o ovoj obvezi podnošenja cjelovitog polugodišnjeg izvješća, o djelovanju izvršnog i upravnih tijela Skupština je tijekom izvještajnog razdoblja izvješćivana informacijama o stanju u određenom području djelovanja, neposrednom komunikacijom sa županom u okviru "aktualnog sata" na sjednicama Skupštine te sustava informiranja Županije koji čine "Županijska kronika" i web stranice Županije.

Ovim su dokumentom kao zbirnim izvješćem obuhvaćeni relevantni podaci odnosno informacije pripremljene u nadležnim upravnim tijelima Osječko-baranjske županije, koji proizlaze iz djelokruga poslova izvršnog tijela Županije. U odnosu na njegov sadržaj i metodologiju oblikovanja nužno je imati u vidu činjenicu da određeno polugodišnje razdoblje nije moguće promatrati izvan konteksta tijeka vremena kojeg je dio, budući da prikaz aktivnosti u izvještajnom razdoblju bez uvodnih napomena koje prethode određenoj aktivnosti i naznaka onoga što slijedi, ne omogućava spoznaju o smislu i kvaliteti poduzetih radnji. Iz činjenice da je ovo u mandatnom razdoblju posljednje izvješće slijedi opredjeljenje Župana da, nakon izlaganja podataka koji se odnose na izvještajno polugodišnje razdoblje, zaključcima ovog materijala na određeni način sumira ocjene ukupnog razdoblja.

II. METODOLOGIJA RADA ŽUPANA

1. Priprema i donošenje odluka

Zadržavajući već ustaljenu metodologiju pripreme i odlučivanja kojom se osigurava stručna priprema materijala, prethodno razmatranje od strane brojnih stručnih radnih tijela, prethodno konzultiranje s predstavnicima stručnih i upravnih institucija izvan županijskog sustava te odlučivanje na sastancima, najčešće sa županovim zamjenicima i kolegijem pročelnika županijskih upravnih tijela uz nazočnost i obrazloženje predlagatelja akata, u formi koja jamči stručnu utemeljenost i zakonitost donesenih odluka te dokumentiranost cjelokupnog postupka, Župan je sazivao i održavao sastanke radi razmatranja materijala i pripremljenih prijedloga prema ukazanoj potrebi. Župan je počevši od 1. srpnja do 31. prosinca 2012. godine održao ukupno 45 sastanaka s pročelnicima, predlagateljima i drugim izvjestiteljima, radi razmatranja pripremljenih nacрта odnosno prijedloga akata i različitih drugih materijala: informacija, izvješća i sl. Na tim je sastancima razmotrio ukupno 585 točaka dnevnog reda te donio 822 akta (534 rješenja, 277 zaključaka, 10 planova i programa, te 1 akt druge naravi). Iz predočenih statističkih podataka vidljivo je da je Župan u razdoblju obuhvaćenom ovim Izvješćem donio ukupno 240 akata više nego u prethodnom izvještajnom razdoblju.

Od 822 akta koje je Župan donio u drugom polugodištu 2012. godine, 82 akta uputio je Skupštini na razmatranje, a 740 akata je u njegovoj neposrednoj nadležnosti.

Najveći broj akata odnosi se na odobrenja financijskih sredstava, pomoći i potpora iz Proračuna (431), i to: udrugama 176 (proisteklim iz Domovinskog rata 32, športskim 28, iz područja zdravstva 19, udrugama iz područja kulture 15, vatrogasnim društvima 14, udrugama mladih i za mlade 11, umirovljenika 11, lovačkim društvima 11, udrugama žena 8, ekološkim udrugama 6, humanitarnim 3, povijesnim 3, manjinskim 3, ostalim udrugama 12), a zatim i vjerskim zajednicama 68, fizičkim osobama 28 (od kojih je 6 zajedničkih rješenja), jedinicama lokalne samouprave 23 (od kojih je 12 zajedničkih rješenja), zdravstvenim ustanovama i programima 13, odgojno-obrazovnim ustanovama i za edukacije najvećim dijelom nezaposlenima 9, za kulturu 8, vijećima i predstavnicima nacionalnih manjina 6 i 13 akata o odobrenju sredstava za ostale namjene.

Osim navedenih, posebno treba izdvojiti 87 akata o dodjeli sredstava, potpora i pomoći u gospodarstvu, od kojih se najveći broj akata odnosi na poljoprivredu i ruralni razvoj 53 (sudionicima i organizatorima manifestacija od značaja za razvoj poljoprivrede, očuvanje tradicijske i kulturne baštine, promidžbu turizma i razvoj poduzetništva, te oštećenima u elementarnim nepogodama, za edukaciju poljoprivrednika, te poljoprivrednim zadrugama i poduzetnicima), kao i trgovačkim društvima i poduzetnicima 26 te za lovni turizam i uopće unaprjeđenje turizma 8.

Župan je u izvještajnom razdoblju donio i: 2 rješenja o izmjeni namjene i visine sredstava u Proračunu Županije, 2 rješenja o izboru poslovne banke te još 4 dr. financijska akta. Donio je i: 3 akta o prijenosu vlasništva na opremi (i to: traktor za Poljoprivrednu i veterinarsku školu, opremi za Javnu vatrogasnu postrojbu Grada Osijeka te prijenosnom računalu za Predstavnika rusinske nacionalne manjine). Također je doneseno 5 akata koji se odnose na natječaje za prodaju i davanje u zakup nekretnina u vlasništvu Županije (za prodaju nekretnine u Belom Manastiru i zakup dijela poslovnog prostora u Osijeku u Županijskoj 4) te uzimanje u zakup za potrebe Upravnog odjela za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša u Đakovu. Osim toga, doneseno je: 10 zaključaka koji se odnose na prestanak koncesija u zdravstvu, 4 zaključka koja se odnose na izgradnju odnosno opremanje rukometnih i dječjih igrališta, 3 zaključka koja se odnose na mogućnost korištenja prava prvokupa na kulturnim dobrima, te 7 različitih drugih zaključaka te 1 rješenje o proglašenju elementarne nepogode.

Nadalje, Župan je u ime Županije kao osnivača donio 9 zaključaka koji se odnose na davanje suglasnosti školama za stjecanje, otuđenje i opterećivanje nekretnina.

Izmijenjena su 4 planska akta o raspodjeli sredstava: za programske aktivnosti udruga od interesa za Županiju, za ostale potrebe prema Programu javnih potreba u kulturi (2) i na ime tekućih pomoći iz Državnog proračuna jedinicama lokalne samouprave s područja Županije.

U proteklom polugodištu Župan je donio 13 rješenja koja se odnose na osnivanje odnosno izmjene akata o osnivanju radnih i drugih stručnih ad hoc tijela te imenovanje i razrješenje njihovih članova. Osim toga, donio je 8 rješenja koja se odnose na razrješenje i imenovanje službenika, donesene su 2 izmjene Plana prijma u službu u upravna tijela i još 2 druga rješenja koja se odnose na službeničke odnose.

Nadalje, Župan je u drugom polugodištu 2012. godine, osim 3 izmjene Plana nabave, donio i 70 akata u postupcima javne nabave, i to: 16 rješenja o pripremi i provedbi postupka javne nabave i 53 rješenja o odabiru ponude, te 1 rješenje o poništenju postupka javne nabave. U postupcima javne nabave velike vrijednosti doneseno je 5 rješenja, i to Rješenje o pripremi i provedbi postupka javne nabave velike vrijednosti opremanja zdravstvenih ustanova, 3 rješenja o odabiru najpovoljnije ponude u tom postupku i Rješenje o odabiru najpovoljnije ponude u postupku javne nabave velike vrijednosti opskrbe električnom energijom. U postupcima nabave male vrijednosti donesena su 64 rješenja, od toga 15 rješenja o pripremi i provedbi postupka javne nabave male vrijednosti, uglavnom za potrebe škola (izgradnja športskih dvorana i športskih terena, radovi po načelima održive gradnje, opremanja škola, ugradnja dizala, izgradnja novog školskog objekta), ali i za sustave navodnjavanja, kao i uređenje pročelja Galerije likovnih umjetnosti Osijek. Sukladno tome, 49 rješenja o odabiru najpovoljnije ponude u postupku javne nabave male vrijednosti odnosilo se upravo na investicijsko održavanje škola, dodatne radove po načelima održive gradnje, ali i opremanje škola na području Osječko-baranjske županije, izgradnju novog školskog objekta OŠ Ante Starčevića Viljevo, PŠ Ivanovo, izgradnju 4 športske dvorane i športskih terena, dogradnju Medicinske škole Osijek, obnovu pročelja Galerije likovnih umjetnosti Osijek, kao i izradu Idejnog rješenja Sustava navodnjavanja - Baranjsko brdo i Glavnog projekta, izvedbenog projekta i elaborata iskolčenja za Sustav navodnjavanja Mala šuma-Veliki vrt.

Većina zaključaka o prihvaćanju prijedloga ugovora, sporazuma ili njihovih dodataka odnosila se na područje školstva, znanosti i zdravstva. Čak 72 zaključka od njih ukupno 143 odnosilo se na sufinanciranje projekata povećanja energetske učinkovitosti odnosno energetskih pregleda u školama, njihovu rekonstrukciju ili obnovu po načelima održive gradnje, kao i suradnju na realizaciji projekta izgradnje nastavno-športske dvorane Ugostiteljsko-turističke škole Osijek. Osim toga, Župan je prihvatio 18 prijedloga sporazuma o provedbi istraživačkih projekata s Poljoprivrednim fakultetom u Osijeku i Prehrambeno-tehnološkim fakultetom Osijek, kao i prijedlog Sporazuma o sufinanciranju znanstveno istraživačkog projekta "Potencijali i mogućnosti iskorištenja biomase iz ratarske i voćarske proizvodnje na području Slavonije i Baranje". Prihvaćena su i 2 prijedloga ugovora vezana uz nadzor i financijsku pomoć pri obnovi Doma za starije i nemoćne Beli Manastir, sufinanciranje Projekta "Poboljšanje energetske učinkovitosti sustava grijanja u ambulancama Batina, Bilje i Kneževi Vinogradi", kao i 7 dodataka ugovorima vezanih za koncesije u zdravstvu. Posebno treba istaknuti i Ugovor o sufinanciranju međumjesnog javnog prijevoza za redovite učenike srednjih škola Osječko-baranjske županije u razdoblju rujan-prosinac 2012. godine.

Osim toga, doneseno je 5 zaključaka o raskidu ugovora o koncesiji: za obavljanje javne zdravstvene službe u djelatnosti obiteljske (opće) medicine (2 od kojih je 1 za područje Grada Osijeka i 1 za područje Općine Koška), u djelatnosti dentalne medicine (2 od kojih je 1 za područje Grada Osijeka i 1 za područje Donjeg Miholjca), te u djelatnosti zdravstvene njege u kući (1 za područje Donjeg Miholjca).

Nadalje, prihvaćen je Sporazum o provedbi Projekta "Wine Tour" i, uz njega vezan, Ugovor o izvođenju građevinskih radova na rekonstrukciji vinskih cesta i obnovi vinskih muzeja, Partnerski sporazum "Cross-border cooperation in bicycle infrastructure development at the Danube-Drava area", te Grant Contract External Action of the European Union No. 2010-0017-973002 za provedbu odobrenog projektnog prijedloga PANONIAN BEE usmjerenog ka povezivanju pčelara i prilagodbi standardima Europske unije.

U drugom polugodištu nastavljeno je s Programom državne izmjere i katastra nekretnina pa je prihvaćeno 5 zaključaka o prihvaćanju prijedloga sporazuma, odnosno ugovora vezanih za sufinanciranje geodetsko-katastarskih usluga za izradu katastra nekretnina na području Općine Gorjani za katastarsku općinu Gorjani i katastra nekretnina na području Općine Satnica Đakovačka za katastarsku općinu Gašinci. Osim toga, potpisan je i niz sporazuma, odnosno ugovora u svrhu izgradnje i održavanja Magistralnog cjevovoda pitke vode Beketinci-Vuka, ali i sustava odvodnje Općine Ernestinovo i elektroenergetskih objekata Mreže NN Golinci, Antunovac i Vladislavci.

Župan je prihvatio Prijedlog Ugovora o izradi projektne dokumentacije Sustava navodnjavanja Dalj, Ugovor o komisionom vođenju tog projekta, kao i njegovom sufinanciranju. Osim Sustava navodnjavanja Dalj, prihvaćeni su i Ugovori o komisijskom vođenju projekta Izrade projektne dokumentacije za Sustav navodnjavanja Budimci-Krndija i Puškaš, Prijedlog Ugovora o izradi Zahtjeva za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš - Sustav navodnjavanja poljoprivredni institut Osijek, kao i nekoliko dodataka ugovorima o Sustavu navodnjavanja Karašica, i to vezano za izradu projektne dokumentacije, njeno sufinanciranje i aktivnu reviziju Idejnog projekta, ali i Prvi dodatak Ugovoru o sufinanciranju projektne dokumentacije na području Osječko-baranjske županije Program navodnjavanja Osječko-baranjske županije.

Slijedom donesenih zaključaka o prihvaćanju prijedloga sporazuma i ugovora, samo u bazi podataka "Sporazumi i ugovori" (u kojoj se ne evidentiraju svi potpisani ugovori i sporazumi) evidentirano je potpisivanje ukupno 76 sporazuma i 19 dodataka sporazumu, 58 ugovora i 9 dodataka ugovoru u drugom polugodištu 2012. godine te 1 okvirni sporazum. Većina ugovora, sporazuma ili njihovih dodataka odnosila se na područje školstva, i to 14 sporazuma, i isto toliko dodataka sporazumu, zaključeno je s osnovnim i srednjim školama na području Županije za sufinanciranje projekata povećanja energetske učinkovitosti u školama, njihovu rekonstrukciju ili obnovu po načelima održive gradnje te 26 ugovora s trgovačkim društvima za izvođenje radova investicijskog održavanja osnovnih škola na području Županije u cilju povećanja energetske učinkovitosti, 35 sporazuma o financiranju izrade energetske pregleda i certifikata energetske učinkovitosti u školama, 1 sporazum o suradnji na realizaciji projekta izgradnje nastavno-športske dvorane Ugostiteljsko-turističke škole Osijek, te 5 ugovora o sufinanciranju međumjesnog javnog prijevoza za redovite učenike srednjih škola Osječko-baranjske županije u razdoblju rujna-prosinac 2012. godine sa sljedećim prijevoznicima: Gradski prijevoz putnika d.o.o. Osijek, Čazmatrans Vukovar d.o.o., APP d.d. Požega, Panturist d.d. Osijek i Krolo turist, Martin.

Osim toga, Župan je zaključio 19 sporazuma o provedbi istraživačkih projekata s Poljoprivrednim fakultetom u Osijeku, Prehrambeno-tehnološkim fakultetom Osijek i Elektrotehničkim fakultetom Osijek, sporazum o provedbi Projekta "Wine Tour" s Regionalnom razvojnom agencijom Slavonije i Baranje, ugovor s Državnom geodetskom upravom i jedinicama lokalne samouprave za sufinanciranje geodetsko-katastarskih usluga za izradu katastra nekretnina na području Općine Gorjani i Općine Satnica Đakovačka, ugovore o osnivanju prava služnosti s Vodovodom Osijek, HEP opskrbbom d.o.o. Zagreb i Gradom Osijekom u svrhu izgradnje i održavanja magistralnog cjevovoda pitke vode Beketinci-Vuka, sustava odvodnje Općine Ernestinovo i elektroenergetskih objekata Mreže NN Golinci, Antunovac i Vladislavci, niskonaponskog kabela i postavljanje rasyjetnih tijela na cesti prema groblju u Klisi, zatim ugovore s Hrvatskim vodama Zagreb i Građevinskim fakultetom u Zagrebu o izradi projektne dokumentacije Sustava navodnjavanja Dalj i o komisionom vođenju toga projekta te o komisionom vođenju projekta Izrade projektne dokumentacije za Sustav navodnjavanja Budimci-Krndija i Puškaš, ugovor o izradi Zahtjeva za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš - Sustav navodnjavanja poljoprivredni institut Osijek, kao i nekoliko dodataka ugovorima o Sustavu navodnjavanja Karašica vezano za izradu projektne dokumentacije, sufinanciranje i aktivnu reviziju Idejnog projekta te Prvi dodatak Ugovoru o sufinanciranju projektne dokumentacije na području Osječko-baranjske županije Program navodnjavanja Osječko-baranjske županije.

Potpisano je još nekoliko sporazuma, odnosno ugovora za financiranje izrade prometno-tehnološkog elaborata i izgradnje rasvjete i priključka brodova za putničko pristanište u Aljmašu, priključka na vodoopskrbni sustav, te izrade elaborata hidrografskog snimanja korita rijeke Dunav putničkog pristaništa u Aljmašu, zaključenih s Javnom ustanovom Lučkom upravom Vukovar, izrade E-planova za plansku digitalnu dokumentaciju jedinica lokalne samouprave i nabavu aplikacije ArhCoordinator 2011. s tvrtkom Zeljko informatika d.o.o. Zagreb, zatim za obavljanje tjelesne zaštite osoba i imovine sa zaštitarskom tvrtkom Sokol-Marić d.o.o. Zagreb te ugovori s HEP opskrbom d.o.o. Zagreb o priključenju na distribucijsku mrežu i opskrbu električnom energijom.

Potpisano je još nekoliko značajnijih sporazuma, odnosno ugovora kao što su financiranje izrade prometno-tehnološkog elaborata i izgradnje rasvjete i priključka brodova, priključka na vodoopskrbni sustav i izrade elaborata hidrografskog snimanja korita rijeke Dunav, putničkog pristaništa u Aljmašu, projekt Višenamjenskog hidrotehničkog sustava za uređenje voda i zemljišta (VHS) Osijek, izradu E-planova za plansku digitalnu dokumentaciju jedinica lokalne samouprave i nabavu aplikacije ArhCoordinator 2011.

2. Djelovanje radnih tijela

Radi praćenja stanja, praćenja izvršavanja propisa i ostvarivanja utvrđene politike, proučavanja i razmatranja određenih pitanja, pripreme, razmatranja i podnošenja prijedloga akata i drugih prijedloga, usklađivanja djelovanja pojedinih tijela Osječko-baranjske županije te obavljanja drugih poslova iz djelokruga rada i nadležnosti župana, Župan je osnovao 15 stalnih radnih tijela. Ova tijela osnovao je kao dopunski mehanizam u zadovoljavanju dva temeljna zahtjeva koji se javljaju u procesu odlučivanja (shvaćenom u najširem smislu te riječi). To su osiguranje zastupljenosti svih interesa prisutnih u konkretnom slučaju i primjerene zastupljenosti struke i znanosti u sagledavanju, oblikovanju i usmjeravanju određenih procesa, odnosno pojedinih rješenja. U ova tijela je imenovao članove iz reda vrsnih poznavatelja problematike obuhvaćene djelokrugom pojedinog tijela - znanstvenika, stručnjaka, predstavnika određenih stručnih odnosno interesnih institucija i dužnosnika.

Radna tijela koja je osnovao Župan su u razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2012. godine održala ukupno 48 sjednica radi razmatranja akata i prijedloga iz nadležnosti župana, odnosno predlaganja akata i materijala za razmatranje od strane Županijske skupštine, i to: Komisija za upravu i pravna pitanja i Komisija za financije svaka po 11 sjednica, Savjet za prosvjetu 7 sjednica, Savjet za poljoprivredu i gospodarski razvoj 4 sjednice, Savjet za prostorno uređenje i zaštitu okoliša, Savjet za zdravstvo i Savjet za socijalnu skrb svaki po 3 sjednice, Komisija za odnose s vjerskim zajednicama 2 sjednice, te Savjet za građanske inicijative, Savjet za nacionalne manjine Savjet za europske integracije, međuregionalnu i međunarodnu suradnju i Savjet za razvoj kontinentalnog turizma po 1 sjednicu.

3. Djelovanje upravnih tijela

Djelatnost upravnih tijela je značajna osnovica uspješnog funkcioniranja predstavničkih i izvršnih tijela koja oblikuju sustav upravljanja. Ona je namijenjena pripremi stručnih podloga za utvrđivanje prijedloga i donošenje političkih odluka, ali i temeljna poluga izvršavanja utvrđene politike. Upravo stoga Župan je predložio **dogradnju upravnog ustrojstva Županije**, koju je Županijska skupština krajem prethodnog izvještajnog razdoblja prihvatila. U ovom razdoblju bilo je potrebno stvoriti preduvjete provedbe prihvaćenog preustrojstva u organizacijskom, ljudskom, prostornom i administrativnom smislu.

Sukladno propisima, župan usmjerava djelovanje upravnih tijela u obavljanju poslova iz njihovog samoupravnog djelokruga te nadzire njihov rad. Nastavljajući razvijati županijsku upravu prema načelima dobrog upravljanja (good governance), ulagani su napor u **pospješivanje djelotvornosti, kvalitete, transparentnosti i odgovornosti**. Institucijskom osposobljavanju služi i dogradnja metodologije rada upravnih tijela, osobito izražena u postupku pripreme dokumentacije

potrebne za stjecanje licence međunarodnog ISO standarda (Sustava upravljanja kvalitetom). Uvođenjem norme ISO 9001:2008, Županija je uspostavila, dokumentirala, te kontinuirano unaprjeđuje sustav upravljanja kvalitetom. Postupkom certificiranja prema međunarodnoj normi ISO 9001:2008 godine Osječko-baranjska županija je preuzela obvezu kontinuiranog preispitivanja postojećeg načina rada, analize i usporedbe s primjerima najbolje prakse u upravi, kao i kontinuirane težnje za razvojem i unapređenjem.

Međunarodna certifikacija Županije pretpostavka je njezina sudjelovanja u procesima gospodarskog razvoja u svjetlu europskog integriranja Hrvatske. Stoga je značajno istaći da su nakon stečenog certifikata Croatian Investor Friendly Region stečeni uvjeti i za Napredni certifikat, koji je podrazumijevao prilagodbu upravnog ustrojstva, nadležnosti i metodologije rada upravnih tijela te djelotvornije povezivanje s okruženjem u pružanju pomoći potencijalnim investitorima.

Osiguran je i daljnji **razvoj tehnološke osnovice djelovanja** upravnih tijela zasnovane poglavito na informatičkoj i komunikacijskoj tehnologiji te izgradnja županijskog informacijskog i informatičkog sustava s ciljem ostvarivanja elektronske uprave u okviru koncepta e-governmenta utemeljen na posebnom programu razvoja informacijskog i informatičkog sustava Županije. Određenja usvojenog programa razvoja o oblikovanju prostornog informacijskog sustava GIS tehnologijom konačno se operacionaliziraju osiguravanjem tehničke i programske osnovice sustava, uz edukaciju njegovih nositelja i preuzimanje geodetskih karata kao baze sustava.

Upravna tijela svoje poslove obavljaju u sjedištu Županije, a Upravni odjel za prostorno uređenje i zaštitu okoliša i u Belom Manastiru, Donjem Miholjcu, Đakovu, Našicama i Valpovu.

Na dan 31. prosinca 2012. godine u upravnim tijelima Osječko-baranjske županije bilo je zaposleno ukupno 164 službenika i namještenika na neodređeno vrijeme, (91 zaposlenik s visokom stručnom spremom - magistra struke ili stručnih specijalista, od kojih su dva doktora znanosti te 5 magistara znanosti odnosno sveučilišnih specijalista, 16 s višom stručnom spremom - sveučilišnih prvostupnika struke ili stručnih prvostupnika struke, 52 sa srednjom, a 5 sa nižom stručnom spremom) te 26 polaznika stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa.

Način rada upravnih tijela i njegove rezultate Županijska skupština je mogla pratiti kroz niz materijala - informacija i izvješća, prijedloga planskih dokumenata i akata koji su za njene potrebe pripremila ova tijela s ciljem osiguranja kvalitetne osnovice pravodobnog i zakonitog djelovanja predstavničkog tijela i sustava županijske samouprave u cjelini.

Upravna tijela Županije pretežito obavljaju poslove u nepravnom postupku. No, djelatnost **Upravnog odjela za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša** najvećim dijelom je okrenuta građanima. Kako je prilikom ustrojavanja ovog Upravnog odjela (započeo s radom 1. siječnja 2008. godine kao novo upravno tijelo Županije) zatečeno izrazito loše stanje glede urednosti i opremljenosti poslovnih prostora, Župan kontinuirano, u skladu s financijskim mogućnostima osigurava uvjete za što efikasnije izvršavanje poslova iz upravnog djelokruga ovog upravnog tijela. Rezultat je postupno povećanje djelotvornosti ovoga tijela, što je vidljivo iz sljedeće tablice:

**Rješavanje upravnih stvari I. stupnja
u razdoblju od 01.07.-31.12.2012.**

Upravno područje	Preneseno iz prethodnog razdoblja	Zaprimljeno	Ukupno u rješavanju	Riješeno	Neriješeno
Prostorno uređenje lokacijske dozvole (izmjene/dopune i produženja), rješenja o utvrđivanju građevne čestice	72	163	235	167	68

Graditeljstvo rješenja o uvjetima građenja, rješenja o izvedenom stanju i uporabne dozvole (rješenja o promjeni investitora i rješenja o produženju građ. dozvola), rješenja za građenje, rješenja o naknadi i rješenja o promjeni namjene	176	1376	1552	537	1015
Zaštita okoliša dozvole za gospodarenje otpadom, rješenja o dopuštenju za radnje i zahvate u zaštićenim dijelovima prirode, rješenja kojim se određuje provedba postupka glavne ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu i rješenja o potrebi provedbe procjene utjecaja zahvata na okoliš	9	22	31	27	4
SVEUKUPNO	257	1561	1818	731	1087

Nagli porast broja zaprimljenih zahtjeva u izvještajnom razdoblju posljedica je donošenja Zakona o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama ("Narodne novine" broj 86/12.) koji je stupio na snagu 4. kolovoza 2012. godine. Tako je u svrhu ozakonjenja nezakonito izgrađenih zgrada povećan broj kako upravnih tako i neupravnih predmeta. S obzirom da je postupak koji se provodi u svrhu izdavanja rješenja o izvedenom stanju složen te zahtijeva, između ostalog, očevid na terenu na kojem se utvrđuju zahtjevnost, veličina, smještaj i završenost zgrade, Županija je službenicima osigurala neophodna sredstva i dodatnu opremu za rad. Županija je također na svojoj web stranici stavila Uputu za legalizaciju čija je svrha informirati građane o postupku i dokumentaciji potrebnoj za ozakonjenje njihovih zgrada, a Upravni odjel po potrebi održava konzultacije s ovlaštenim osobama na kojima daje odgovore na pitanja i pojašnjenja u svezi provedbe Zakona o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama. Od uplaćenih naknada za ozakonjenje Županija dobiva iznos od 20% što se koristi za nabavu sredstava za povećanje efikasnosti rada Upravnog odjela za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša.

Istodobno, **Upravni odjel za upravne i pravne poslove** rješava u **II. stupnju** po žalbama protiv pojedinačnih akata (rješenja o komunalnom doprinosu, komunalnoj naknadi, komunalnom redu, utvrđivanju spomeničke rente, radnom vremenu trgovina i ugostiteljskih objekata, pravima iz socijalne skrbi, porezu na kuće za odmor, porezu na tvrtku ili naziv i dr.), što ih donose upravna tijela općina i gradova s područja Županije temeljem zakona i općih akata svojih predstavničkih tijela. U razdoblju od 30. lipnja do 31. prosinca 2012. godine, zaprimljeno je 50 predmeta drugostupanjskog upravnog postupka. Riješena su ukupno 38 predmeta (5 predmeta se odnosi na predmete zaprimljene do 30. lipnja 2012. godine), dok je u postupku rješavanja ostalo 17 predmeta (predmeti koji su zaprimljeni u prosincu 2012. godine). Svi predmeti su riješeni u zakonom propisanom roku od 60 dana. Osim navedenog, u istom razdoblju zaprimljeno je 9 neposrednih žalbi, koje su proslijeđene nadležnim upravnim tijelima jedinica lokalne samouprave, kako bi provele postupak u okviru svoje nadležnosti i žalbu sa spisima dostavile ovom Upravnom odjelu na rješavanje. U tom sklopu valja ukazati da se radi o drugostupanjskom postupku koji zahtijeva dužu i kvalitetniju stručnu obradu zbog niza zakona i podzakonskih propisa koji su u primjeni, zbog toga što svaka jedinica lokalne samouprave donosi svoje opće akte, koje je potrebno proučiti, kao i zbog činjenice da veliki dio jedinica lokalne samouprave nema odgovarajuće stručne službe osposobljene za rješavanje u upravnom postupku, pa se, upravo iz tih razloga, pojavljuju pravni problemi koji nisu uobičajeni u upravnom postupku.

4. Izvršavanje obveza prema Županijskoj skupštini

Odnose između župana i Županijske skupštine u bitnome obilježava ovlaštenje župana da predlaže akte odnosno njegova obveza da osigurava pripremu prijedloga kada je to od njega zatraženo te osigurava izvršavanje politike i drugih obveza koje utvrđuje Skupština svojim aktima.

Ovlasti župana za predlaganje općih i drugih akata Županijskoj skupštini, te prihvatanja akata drugih predlagatelja, koje proizlaze iz zakonskih propisa, Statuta Županije i drugih općih akata Županije, Župan je realizirao prema Planu rada Skupštine i ukazanoj potrebi predlaganjem 83 akta u drugom polugodištu, od kojih će jedan od akata biti razmatran u 2013. godini, dok je 30 akata donesenih odnosno razmatranih od strane Skupštine u tom razdoblju Župan predložio Skupštini u prvom polugodištu 2012. godine.

Slijedom toga, Županijska skupština je u drugom polugodištu 2012. godine održala 3 sjednice (u srpnju, listopadu i prosincu), na kojima je doneseno odnosno prihvaćeno 128 akata (70 zaključaka, 18 rješenja, 18 odluka, 14 programa, 7 planova i 1 akt druge vrste - Polugodišnji izvještaj o izvršenju Proračuna za 2012. godinu).

Najveći broj zaključaka donesen je povodom županovog prijedloga za razmatranje 19 informacija o stanju i problematici u različitim područjima djelatnosti na području Županije, koje se odnose na: financijsko poslovanje jedinica lokalne samouprave, komunalno gospodarstvo, vodoopskrbu, stanje i kvalitetu vode te izvore onečišćenja voda, prometnu povezanost, linijski prijevoz putnika u cestovnom prometu, razminiranje, stočarstvo i biljnu proizvodnju, žetvu i otkup pšenice, obrtništvo, razvojne mogućnosti turizma i rad Turističke zajednice Županije, gospodarenje i zaštitu šuma, lovstvo i ribolov, razvitak Parka prirode "Kopački rit", socijalnu skrb i poslovanje ustanova socijalne skrbi, predškolski odgoj i naobrazbu, statističku podjelu Hrvatske, te razmatranje 5 informacija koje se odnose na provedbu Akcijskog plana za Rome, projekta "Studentski krediti" te odluka o stipendiranju. Skupština je donijela zaključke povodom razmatranja 12 izvješća o poslovanju (Karašice-Vučice d.d. Donji Miholjac, Odvodnje d.d. Darda, Regionalne razvojne agencije Slavonije i Baranje d.o.o. za međunarodnu i regionalnu suradnju, Regionalne veletržnice Osijek d.d., ULO hladnjače d.o.o. Osijek, Vuke d.d. Osijek, Cesting-a d.o.o. Osijek, Slobodne zone Osijek d.o.o., Miholjačkog poduzetničkog centra d.o.o. Donji Miholjac, te Javne ustanove Zavod za prostorno uređenje Osječko-baranjske županije, Zavoda za znanstveni i umjetnički rad HAZU u Osijeku). Osim toga, Skupština je uz polugodišnje izvješće o radu župana u prvom polugodištu prihvatila u drugom polugodištu i 6 informacija o korištenju sredstava proračunske zalihe za razdoblje od svibnja do listopada 2012. godine.

Od 18 rješenja koja je Skupština donijela u drugome polugodištu, 14 se odnosi na razrješenja i imenovanja čiji je predlagatelj Komisija za izbor i imenovanja (7 radnih i drugih tijela, 5 upravnih vijeća ustanova čiji je osnivač Županija, te razrješenje ravnatelja i imenovanje vršitelja dužnosti ravnatelja Agencije za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima), dok je župan predlagatelj 4 rješenja o prijenosu knjigovodstvene vrijednosti kapitalnih ulaganja s Osječko-baranjske županije na Rimokatoličku Crkvu Preblažene Djevice Marije, Aljmaš, na Ugostiteljsko-turističku školu Osijek, Grad Osijek i Poljoprivredni institut Osijek.

Od 17 odluka donesenih u drugome polugodištu, 9 odluka se odnosi na decentralizirane funkcije u školstvu, zdravstvu i socijalnoj skrbi (od kojih je 5 odluka o izmjenama i dopunama donesenih odluka); 2 odluke se odnose na sufinanciranje međumjesnog javnog prijevoza za redovite učenike srednjih škola za razdoblje rujna - prosinac 2012. godine i siječanj - lipanj 2013. godine; a preostale se odnose na izradu II. izmjena i dopuna Prostornog plana Županije, promjenu djelatnosti Opće županijske bolnice Našice, osnivanje Savjeta za socijalnu skrb, donesene su i Odluka o izmjenama i dopunama Proračuna za 2012. godinu i Odluka o njegovom izvršavanju, te Odluka o izvršavanju Proračuna za 2013. godinu.

Skupštini je predloženo te je doneseno 14 programa, od kojih se najveći broj (11) odnosi na javne potrebe u školstvu, kulturi, sportu, tehničkoj kulturi i socijalnoj skrbi te njihove izmjene. Osim toga, doneseni su i programi poticanja poduzetništva, te učinkovitog korištenja energije, kao i Izmjene i dopune Programa sufinanciranja državne izmjere i katastra nekretnina na području Županije.

Od 7 donesenih planova donesena su 4 plana koja se odnose na financiranje rashoda u školstvu, uz koje su za 2013. godinu doneseni i: Akcijski plan za Rome za 2013. godinu, Provedbeni plan unaprjeđenja zaštite od požara i Plan rada Skupštine.

Planom rada Skupštine Osječko-baranjske županije za 2012. godinu planirano je razmatranje odnosno donošenje ukupno 118 akata s planiranim rokovima, ne računajući akte čiji broj i rok donošenja nije određen (primjerice akti o razrješenju i imenovanju, koji se donose prema potrebi i dr.). U prvom polugodištu predviđeno je razmatranje odnosno donošenje 70 akata, a u drugom polugodištu 48 akata. Od planiranih 118 akata Skupštini je predloženo donošenje 104 akta povodom kojih je doneseno 103 ili 87,3% akata (s planiranim rokovima donošenja), te proizlazi da nije doneseno 15 ili 12,7% planiranih akata, od kojih je za predlaganje 8 akata nadležan župan, a za ostale drugi predlagatelji. Osim toga, Skupštini je predloženo te su donesena 52 akta čiji broj i rok donošenja nije određen Planom rada, te 84 akta, donošenje kojih uopće nije bilo predviđeno Planom rada. Rezimirajući rečeno proizlazi da je Skupštini tijekom 2012. godine predloženo prihvaćanje odnosno donošenje 240 akata od kojih je doneseno 239 akata.

Rezimirajući rečeno proizlazi, kako odnos izvršnog i predstavničkog tijela kontinuirano odražava očekivanu sasvim odgovarajuću razinu i ostvarenje planiranih zadaća u okviru njihova propisanoga djelokruga.

U provođenju utvrđene politike Skupštine Župan je donio niz akata, čiji je sadržaj opisan u okviru poglavlja o provođenju politike po djelatnostima.

5. Odnosi s drugim jedinicama i tijelima

Odnose s tijelima jedinica lokalne samouprave, državnim tijelima i predstavnicima domaćih i međunarodnih organizacija karakterizira ovlast župana na predstavljanje i zastupanje Županije, s jedne, te potreba provedbe utvrđene politike Županije, s druge strane. I jedna i druga komponenta zahtijevale su dobru organizaciju i ulaganje napora u aktivnosti od neposrednog utjecaja na promicanje ugleda župana i Županije. Od 1. srpnja do 31. prosinca 2012. Župan je održao niz sastanaka, susreta, posjetio mnoge institucije te nazočio brojnim manifestacijama koje su se održavale u Osječko-baranjskoj županiji i izvan nje. U izvještajnom razdoblju održano je 197 protokolarnih aktivnosti. Župan je sa suradnicima obilazio područja općina i gradova, obilazio gradilišta, posjećivao gospodarske subjekte, poduzetnike, manifestacije od turističkih, preko tradicijskih, gastronomskih do kulturoloških. U posjet su dolazili veleposlanici, gospodarstvenici, predstavnici poljoprivrednih udruga i mnogi drugi.

U sklopu nastojanja za što potpunijim ostvarivanjem proklamirane politike ravnomjernog razvoja cijele Županije, Župan je uspostavio i održavao intenzivne kontakte s **jedinicama lokalne samouprave**. U razdoblju od 6 mjeseci Župan je obišao područja 22 općine i gradova, neke i više puta, tijekom radnih posjeta, obilazeći škole i školske športske dvorane, ambulante, izgradnju ili rekonstrukciju cesta, izgradnju objekata od javnog značaja, te u prigodama poput svečanosti kojima se obilježava dan općine ili grada, kao i značajnih kulturnih i drugih manifestacija.

Bio je nazočan i brojnim manifestacijama i događanjima poput 1. Sajma hrvatskih županija održanom u Zagrebu, sajmovima održanim u Osijeku, Đakovačkih vezova, Ernestinovačke kiparske kolonije, Festivala slavonske šume u Našicama, Ribarskih dana u Kopačevu kao i drugima značajnim obilježnicama, konferencijama te mnogim tradicijskim, turističkim i kulturnim manifestacijama.

Odnosima s državnim vlastima Županija je u ovom razdoblju poklanjala iznimnu pozornost. U navedenom razdoblju Predsjednik Republike Hrvatske tri puta je posjetio Osječko-baranjsku županiju. Vrlo intenzivna je bila i komunikacija s državnim tijelima, ministarstvima, agencijama, vladinim uredima, javnim poduzećima u ukazivanju na različite probleme u Osječko-baranjskoj županiji i njihovom rješavanju. Komunikacija je ostvarena s mnogim ministarstvima zbog suradnje u projektima od zajedničkog interesa, kao i drugim institucijama i ministarstvima, a Hrvatski centar za razminiranje je u vijećnici Skupštine Županije održao i Završnu konferenciju projekta "Razminiranje ratom pogođenih područja".

Svjestan značenja **međunarodnih odnosa** za položaj Hrvatske, ali i regije i Županije u njezinom sklopu, Župan je punu pozornost poklanjao kontaktima s predstavnicima stranih zemalja i međunarodnih organizacija. U razmatranom razdoblju u nastupnim posjetima Županiji su bili veleposlanik Japana Masaro Tsuji, veleposlanica Republike Austrije Andrea Ikić Böhm te veleposlanik Savezne Republike Njemačke Hans Peter Anenn. Izaslanstvo Županije Baranya iz Mađarske boravilo je u posjetu Županiji, na svečanosti otvorenja ceste Kotlina-Podolje, a održan je i sastanak na kojem su se razmatrala mnoga pitanja međusobne suradnje posebice u zajedničkom projektom nastupu prema europskim fondovima.

Sredinom listopada u Bruxellesu je održana manifestacija "Open Days 2012" na kojoj je sudjelovalo izaslanstvo Osječko-baranjske županije na čelu sa Županom i u suradnji s Regionalnom razvojnom agencijom Slavonije i Baranje i našim Uredom u Bruxellesu i gdje se Osječko-baranjska županija predstavila ponudom autohtonih gastronomskih specijaliteta te raznolikom i kvalitetnom vinskom ponudom, a održani su i brojni radni sastanci i susreti.

U ovom razdoblju Župan je nastavio politiku socijalnog dijaloga putem **Gospodarsko-socijalnog vijeća** Osječko-baranjske županije, kao tripartitnog tijela osnovanog radi uspostave i razvitka trostranog dijaloga, a s ciljem zaštite i promicanja gospodarskih i socijalnih prava, odnosno interesa radnika i poslodavaca, te vođenja usklađene gospodarske, socijalne, porezne i razvojne politike na području Županije i drugih pitanja od zajedničkog interesa socijalnih partnera. U izvještajnom razdoblju Vijeće je održalo dvije sjednice. Uz aktivno sudjelovanje predstavnika Osječko-baranjske županije, Vijeće je raspravljalo o: stanju nezaposlenosti na području Osječko-baranjske županije i poduzetim mjerama na području zapošljavanja, stanju sigurnosti na radu i zaštiti zdravlja na području Županije, položaju žena na tržištu rada i provođenju mjera za njihovo zapošljavanje na području Županije, prijedlogu Proračuna za 2013. godinu i drugim temama iz svoje nadležnosti. Vijeće je zaključcima, uz primjedbe, podržalo programe u području zapošljavanja i izvješće o radu Državnog inspektorata. Svi zaključci Vijeća dostavljeni su Uredu za socijalno partnerstvo, odnosno Samostalnoj službi za socijalno partnerstvo pri Ministarstvu rada i mirovinskog sustava.

I pored brojnih obveza, Župan vrlo često i velikom broju primao različite stranke, ljude koji su dolazili s različitim problemima, često i s onim koji nisu u nadležnosti Županije. Primio je predstavnike gotovo svih institucija koje djeluju na području Županije, a obišao je i mnoge gospodarske subjekte. Tijekom šestomjesečnog razdoblja župan je primio i brojne **građane** koji su mu se obraćali s mnogobrojnim i različitim zamolbama, što znači da je unatoč zgusnutom rasporedu svojih dnevnih obveza uvijek nalazio prostora i vremena za svakodnevne probleme sugrađana i stanovnika Osječko-baranjske županije.

U cilju osiguravanja **javnosti rada** župana te dostupnosti podataka o aktima koje donosi, Župan je održao niz javnih sastanaka, na kojima su razmatrani važniji materijali i prijedlozi akata, na način odgovarajući postupku koji je ranije provodilo Županijsko poglavarstvo. Time je nastavljena praksa službenog praćenja rada i odlučivanja izvršnog tijela Županije, što je medijski trenutno učinjeno dostupnim javnosti, a uz to redovito ažurirano na web stranicama Osječko-baranjske županije.

III. DJELOVANJE ŽUPANA PREMA DJELATNOSTIMA

Djelovanje županijskih tijela, pa tako i župana, ograničeno je djelokrugom rada i nadležnostima županije utvrđenih Ustavom i zakonima. Ustavom je utvrđena nadležnost jedinica područne (regionalne) samouprave tako da one obavljaju poslove od područnog (regionalnog) značenja, a osobito poslove koji se odnose na školstvo, zdravstvo, prostorno i urbanističko planiranje, gospodarski razvoj, promet i prometnu infrastrukturu te planiranje i razvoj mreže obrazovnih, zdravstvenih, socijalnih i kulturnih ustanova, što je ponovio i Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi 2001. godine. Resornim zakonima su, međutim, djelokrug rada i nadležnosti uređeni na način da su ovi poslovi, u pravilu, podijeljeni između države, županije i jedinica lokalne samouprave. U tim okvirima županija je značajno ograničena u postupanju. Ona, jednostavno, nema na raspolaganju ovlasti, mehanizme i sredstva kojima bi značajnije utjecala na stanje u pojedinom području.

Ove napomene ukazuju na okvir postupanja župana u odnosu na područja naznačena Ustavom. No, izvan tih okvira Župan se nije odricao prava inicijative i pokušaja da dogovaranjem i uvjeravanjem nadležnih tijela, političkim lobiranjem ili pritiskom upozori na stanje u određenim područjima odnosno predloži načine rješavanja određenih problema. Podrobniji podaci o ovom postupanju dani su u prikazu postupanja po područjima djelatnosti.

1. Aktivnosti definiranja razvojne politike Županije

Funkcioniranje i razvoj jedne društvene zajednice nije moguće ostvariti stihijskim djelovanjem spontano reagirajući na probleme koji se u tom razvoju pojavljuju. Upravo stanje u kojem se nalazi Republika Hrvatska, ali i druge države svijeta ukazuju na značenje suprotstavljanja tim problemima osmišljavanjem razvojne politike koja uključuje visoka stručna znanja o korištenju raspoloživih prirodnih, ljudskih i materijalnih resursa. Iz ovih razloga, uz poticaj metodologije odobravanja sredstava iz domaćih i međunarodnih fondova, pristupilo se sagledavanju razvojnih potencijala i pretakanju tih spoznaja u nacрте planskih dokumenata te oblikovanje projekata kojima se ta strategijska opredjeljenja realiziraju.

Temeljni prostorni okvir razvojne politike utvrđuju prostorni planovi. Sukladno članku 98. Zakona o prostornom uređenju i gradnji ("Narodne novine" broj 76/07., 38/09., 55/11., 90/11. i 50/12.), Župan, odnosno od njega ovlašten Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša, prije donošenja prostornog plana uređenja velikog grada, grada ili općine izdaje suglasnost na konačni prijedlog plana. U postupku izdavanja suglasnosti, JU Zavod za prostorno uređenje Osječko-baranjske županije daje mišljenje o usklađenosti prostornog plana s prostornim planom županije i prostornim planovima susjednih županija te s drugim dokumentima prostornog uređenja od utjecaja na prostorni plan lokalne razine. U izvještajnom razdoblju izdano je 10 suglasnosti na izmjene i dopune prostornih planova uređenja. U postupku izrade u ovome trenutku je još 18 izmjena i dopuna prostornih planova uređenja općina odnosno gradova u čijoj proceduri sudjeluje i Upravni odjel i na koje će se, prije njihova donošenja, zatražiti suglasnosti.

Jedinice lokalne samouprave donose i druge dokumente prostornog uređenja kao što su urbanistički planovi uređenja i detaljni planovi uređenja, koji se donose za uže prostorne cjeline, odnosno za naselja ili dijelove naselja. Kako spomenuti planovi užega područja moraju, sukladno Zakonu, biti usklađeni s planom šireg područja, jer ga u pravilu detaljnije razrađuju, Upravni odjel prati i sudjeluje i u postupku njihove izrade. U izvještajnom razdoblju u postupku se nalazi još 21 navedeni prostorni plan.

Tijekom 2012. godine pokrenut je postupak II. izmjena i dopuna Prostornog plana Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 1/02. i 4/10.) donošenjem Odluke o izradi II. izmjena i dopuna Prostornog plana Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 11/12.).

Župan je u ime Osječko-baranjske županije, na temelju Odluke Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva od 24. lipnja 2011. godine o osiguranju sredstava Osječko-baranjskoj županiji u svrhu izrade Geoinformatičke obrade Prostornih planova uređenja Grada/Općine, zaključio s Ministarstvom zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva dana 15. srpnja 2011. godine Ugovor o osiguranju sredstava u svrhu Geoinformatičke obrade Prostornih planova uređenja Grada/Općina. Osječko-baranjska županija je u 2012. godini nabavila aplikaciju ArhCoordinator 2011 - aplikativni sustav E-planske dokumentacije. Rezultat projekta je objava svih prostornih planova na području Županije na web-u, što u konačnici olakšava rad ovlaštenim osobama koje izrađuju dokumentaciju potrebnu za ishođenje akata, služi kao informacija građanima te podiže kakvoću rada službenika Upravnog odjela.

U svrhu omogućavanja maksimalizacije iskoristivosti mogućnosti koje pruža SSU, Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Osječko-baranjske županije u Proračunu Osječko-baranjske županije za 2013. godinu osigurao je sredstava za projekt "Sustav strateškog upravljanja prostorno planskom dokumentacijom na području Osječko-baranjske županije". Cilj projekta je uključivanje jedinica lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije u SSU osiguravanjem sredstava za sufinanciranje nadopune geobaze prostorno planske dokumentacije planovima nižeg reda JLS i održavanjem SSU prostorno planskom dokumentacijom Osječko-baranjske županije.

Suočavajući se s izazovom kako osigurati što brži oporavak gospodarstva, te povratak nezaposlenih na posao, posebice u okolnostima kada se svake godine pojavljuje desetak potpuno novih zanimanja, Osječko-baranjska županija je tijekom 2011. godine aktivno sudjelovala u utemeljenju **Lokalnog partnerstva za zapošljavanje**. U izvještajnom razdoblju organizirana je 3. Sjednica Partnerskog vijeća Lokalnog partnerstva za zapošljavanje na kojoj je razmatrana budućnost partnerstava i njihova uloga. Prijavljen je novi projekt od strane Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u Osijeku pod nazivom "Partner-net" namijenjen daljem radu Lokalnog partnerstva za zapošljavanje. Osječko-baranjska županija će imati ulogu suradnika na projektu u slučaju njegove pozitivne ocjene. Članovi su sudjelovali i na konferenciji "LPZ - Nova uloga za nove zadatke" u Zagrebu na kojoj se raspravljalo o budućem radu partnerstava.

Energetika je područje od osobitog značenja za razvoj jedne sredine. Upravo stoga, bilo je nužno definirati i viziju njezinog razvoja kojim će biti osigurano zadovoljavanje potreba stanovništva i cjelokupnog razvoja. Na to upućuje i Zakon o učinkovitom korištenju energije u neposrednoj potrošnji. Iz ovih razloga, Županija je započela pripreme za donošenje planskih dokumenata kojima bi se oblikovala politika i u ovom području. Osječko-baranjska županija je, nakon provedenog postupka javne nabave za izradu **Programa i Plana energetske učinkovitosti u neposrednoj potrošnji** energije Županije, s Elektrotehničkim fakultetom u Osijeku 7. listopada 2011. godine zaključila Ugovor o izradi nacрта ovih dokumenata. Program energetske učinkovitosti u neposrednoj potrošnji energije Županije je planski dokument koji se izrađuje za vrijeme od tri godine i kojim se utvrđuje politika za poboljšanje energetske učinkovitosti krajnje potrošnje energije na području županije. Program sadrži prikaz i ocjenu stanja te potrebe u neposrednoj potrošnji energije, ciljeve, uključujući okvirni cilj uštede energije na području Županije, mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti, izvore sredstava za financiranje ulaganja u primjenu mjera poboljšanja energetske učinkovitosti te druge potrebite podatke. Rad na ovim dokumentima dovršen je krajem 2011. godine. S obzirom da su Program i Plan dokumenti čija se provedba mora osigurati na kvalitetan način ali i zbog činjenice kako njegova provedba obvezuje Županiju, gradove i općine, kao i brojne druge znanstvene, kulturne i institucije gospodarskog sektora održana je javna rasprava. Na javnoj raspravi u veljači 2012. su autori Programa prezentirali Program s posebnim naglaskom na mjere i aktivnosti provedbe, a svi nazočni imali su priliku postavljati pitanja, kao i razmijeniti iskustva. Prijedlozi izneseni na javnoj raspravi uvršteni su u konačnu verziju Programa učinkovitog korištenja energijom u neposrednoj potrošnji na području Osječko-baranjske županije za razdoblje 2013.-2015, a kojega je Skupština Osječko-baranjske županije prihvatila 11. prosinca 2012. godine.

Pri sagledavanju razvojnih mogućnosti i pripremi dokumenata kojima se to izražava, ipak valja imati na umu da, ne samo svakom razvoju, već i sigurnosti života stanovnika i normalnog funkcioniranja gospodarskih i drugih subjekata na području Županije proturječi **stanje miniranosti područja**. Planom humanitarnog razminiranja za 2012. godinu predviđeno je poslovima razminiranja ukloniti minsku opasnost s površine od 7,84 km² na području Osječko-baranjske županije. Stoga je razminiranje, nesporno, prvi razvojni prioritet ove Županije. Županija na čijem području postoje minski sumnjiva područja i/ili građevine ovlaštena je od tijela državne vlasti te pravnih i fizičkih osoba na njenom području prikupljati podatke o minski sumnjivim područjima i/ili građevinama te na temelju prikupljenih podataka u suradnji s HCR-om, predložiti prioritete humanitarnog razminiranja. Osječko-baranjska županija prikuplja i obrađuje podatke primljene od jedinica lokalne samouprave, te dostavlja Hrvatskom centru za razminiranje tablični prikaz razvrstanih minski sumnjivih površina Županije prema kriterijima, kao i karte minsko sumnjivih područja na kojima su označena navedena područja. Tablični prikaz je osnova za daljnje godišnje i trogodišnje planiranje humanitarnog razminiranja, kao i za moguće izmjene (rebalans) važećeg godišnjeg plana Hrvatskog centra za razminiranje.

2. Priprema i provođenje razvojnih projekata s međunarodnom komponentom

Imajući u vidu značenje činjenice da je povlačenje sredstava iz domaćih razvojnih fondova i fondova Europske unije moguće po točno utvrđenoj metodologiji, Županija je ulagala značajne napore u vlastito osposobljavanje za izvršenje ovih poslova. Njih poglavito nose Regionalna razvojna agencija Slavonije i Baranje, kao zajedničko trgovačko društvo u suvlasništvu s Gradom Osijekom, Upravni odjel za gospodarstvo i regionalni razvoj i Upravni odjel za poljoprivredu i ruralni razvoj, uz sudjelovanje i drugih županijskih upravnih tijela.

Aktivnosti spomenutih nositelja projektnih aktivnosti kretale su se u tri osnovna pravca:

- sudjelovanje u provedbi programa, objavi natječaja i aktivnostima animiranja potencijalnih prijavitelja;
- direktno sudjelovanje Osječko-baranjske županije u prijavljivanju projekata na natječaje i
- pomoć subjektima s područja Osječko-baranjske županije u prijavi projekata na natječaje.

Osposobljenost nositelja pripreme i izvođenja prihvaćenih projekata ključni je preduvjet uspjeha ovoga posla. Stoga su zaposlenici županijskih tijela prolazili oblike edukacije na državnoj razini, da bi kao predavači širili to znanje na organiziranim radionicama za nositelje projekata. U tom sklopu, uz suradnju nadležnih upravnih tijela Županije na Ekonomskom fakultetu u Osijeku je nastavljen Program stručnog usavršavanja "Upravljanje projektnim ciklusom", a na Pučkom otvorenom učilištu program za usavršavanje projekt menadžera. Na Ekonomskom fakultetu u Osijeku pokrenut je i studij "Javna nabava". Istej funkciji služi i EU Info pult dostupan građanima u prostorima Regionalne razvojne agencije.

U **programskoj liniji prekogranične suradnje** Osječko-baranjska županija aktivno je uključena u sve aktivnosti koje se odnose na prekograničnu suradnju s Republikom Mađarskom i Republikom Srbijom, prije svega, sudjelujući u radu zajedničkog nadzornog odbora čija je funkcija odobravanje projekata i odobravanje raspisa natječaja, a potom i u pripremi i podnošenju prijedloga projekata. Predloženi projekti iz programa prekogranične suradnje s Mađarskom, koji su dobri uspjehom se provode.

Projekt "De-mine" se odnosi na razminiranje područja hrvatsko - mađarske granice na kojem se dio minskog polja nalazi unutar područja Republike Mađarske. Glavni partner na projektu je HCR Sisak putem ureda HCR Osijek (koji nema pravnu osobnost). Mađarski partner je pogranična policija Županije Baranya. Uz Osječko-baranjsku županiju i Odjel Granične policije PU osječko-baranjske je pridruženi partner na Projektu "De-mine". Ukupna vrijednost projekta je 3,5 milijuna € (1,8 milijuna je namijenjeno hrvatskoj strani, a 1,7 milijuna bit će iskorišteno za samo razminiranje). Projekt je započeo 1. rujna 2011. godine.

Projekt CoPo "Suradnja granične policije podunavskog područja u hrvatsko-mađarskom graničnom pojasu" imao je za cilj jačanje suradnje odjela granične policije u svrhu olakšanja prometa Dunavom. Kroz projekt je otvorena Zajednička kontaktna točka u Mohacsu za pripadnike Hrvatske i Mađarske granične policije. Nositelj projekta je Granična policija Županije Baranja iz Mađarske, a glavni partner s hrvatske strane je Granična policija PU osječko-baranjske. U Projektu kao partner sudjeluje i Nacionalno udruženje službe za uzbuđivanje i obavješćavanje Republike Mađarske (RSOE). Vrijednost Projekta je 231.860,00 € od čega se 97.100,00 € odnosi na Hrvatsku stranu iz čega su nabavljena i dva vozila za nadgledanje granice za što je predviđeno 30.000,00 €. Projekt je započeo 1. rujna 2011. i završio 31. prosinca 2012. godine.

Osječko-baranjska županija također sudjeluje, putem svog predstavnika u radnoj skupini, u okviru projekta Hrvatskog zavoda za zapošljavanje koji je sufinanciran sredstvima iz IPA-e IV Razvoj ljudskih potencijala, pod nazivom *"Posao i edukacija za osobe s invaliditetom"*. U ovom projektu članovi radne skupine imaju zadatak osmisliti, razraditi i prijaviti u okviru ove IPA-e komponente kvalitetne projektne ideje koje bi se odnosile na educiranje i lakše zapošljavanje invalidnih osoba. Također će se u okviru projekta izraditi i promotivna brošura za poslodavce koja će sadržavati sve pogodnosti za poslodavca koji zaposli invalidnu osobu. Prema hodogramu projektnih aktivnosti, do sada je održano više radnih sastanaka ove radne skupine na kojima su se razrađivale projektne ideje i kreirala promotivna brošura.

U izvještajnom razdoblju završen je *Projekt "Unaprjeđenje međunarodne biciklističke rute Dunav-Cycling Danube"* u kojem je Osječko-baranjska županija bila partner Vukovarsko-srijemskoj županiji, a koji je bio financiran u sklopu Programa Europske unije IPA II komponenta za prekograničnu suradnju Republika Hrvatska-Srbija. Vrijednost projekta za Vukovarsko-srijemsku županiju je 179.666,13 €, a za Općinu Bačka Palanka 168.823,12 €.

U ovom izvještajnom razdoblju završene su sve aktivnosti u provedbi *Projekta "Zaštita od širenja Klasične svinjske kuge (KSK) u prekograničnom području kroz poboljšanje higijenskih standarda i edukaciju farmera"* u okviru IPA Prekograničnog programa Hrvatska-Srbija 2007.-2013. godine, te je na području Osječko-baranjske županije izgrađeno svih 22 dezinfekcijskih barijera na svinjogojским farmama sa septičkim jamama za spremanje dezinfekcijskih otopina. Aktivnosti koje su se provodile odnosile su se na izrade izvješća prema ugovornim tijelima, kao i izvršavanje svih preostalih financijskih obveza koje su nastale u provedbi ovoga Projekta. Vrijednost Projekta vidljiva je iz sljedeće tablice:

Vrijednost Projekta	Udjeli RH/RS		%	Nositelji Projekta	Država
447.329,94	225.142,99 RH	187.341,48	83,21	Osječko-baranjska županija	Republika Hrvatska
		37.801,51	16,79		
	222.186,95 RS	185.306,95	83,40	Naučni institut za veterinarstvo Novi Sad	Republika Srbija

U drugom pozivu programa IPA Prekograničnog programa Hrvatska-Srbija 2007.-2013. godine tj. 14. studenoga 2011. godine Osječko-baranjska županija je prijavila *Projekt "Panonian bee"* vezan uz tematiku proizvodnje meda i zdravlja pčela. Ukupna vrijednost projekta je 511.459,45 €, Osječko-baranjska županija je nositelj projekta, dok je partner iz Srbije Naučno-veterinarski institut Novi Sad. Ostali partneri su Regionalna razvojna agencija Slavonije i Baranje i Klaster pčelara Roj sa hrvatske strane te Novosadski ekološki centar sa srpske strane. Agencija za regionalni razvoj Republike Hrvatske u ovom izvještajnom razdoblju poslala je 10. srpnja 2012. obavijest Osječko-baranjskoj županiji o prihvaćanju Projekta "Panonian bee". Župan je prihvatio prijedloga Ugovora o provedbi Projekta "Panonian bee" i njegova provedba je započela 14. prosinca 2012. potpisom Župana na Grant Contract No. 2010-0017-973002.

U izvještajnom razdoblju nastavljena je provedba projekta "*Wine Tour*" čija je ukupna vrijednost 1.248.585,60 €, a dio koji je sufinanciran od strane EU iznosi 936.439,20 €, dok je preostala financijska sredstva osigurala Osječko-baranjska županija. Temeljni cilj projekta "*Wine tour*" jest unapređenje i razvoj vinskog turizma na području Osječko-baranjske županije koji bi trebao rezultirati smanjenjem nezaposlenosti i povećanjem bruto nacionalnog dohotka po stanovniku u Osječko-baranjskoj županiji. Uz nositelja Osječko-baranjsku županiju u projektu sudjeluju kao partneri gradovi Osijek i Beli Manastir, općine Bilje Drenje, Draž, Kneževi Vinogradi, Feričanci, Popovac i Erdut te Turistička zajednica Osječko-baranjske županije, Turistička zajednica Baranje i Regionalna razvojna agencija. Projekt se sastoji od tri glavne aktivnosti, a to su Uređenje putova postojećih vinskih cesta, uređenje četiri mini-muzeja i regionalne vinoteke i Promocije. U izvještajnom razdoblju provedeni su prema pravilima Europske unije postupci javne nabave za građevinske radove na uređenju 18.5 km vinskih cesta i 4 mini muzeja u Drenju, Feričancima, Dalju i Zmajevcu i regionalnog muzeja vina u Tvrđi, te je Župan s najpovoljnijim ponuditeljem tvrtkom Gradnja d.o.o. iz Osijeka potpisao Ugovor o izvođenju radova. Daljnje aktivnosti u provedbi Projekta su bili postupci javne nabave za usluge nadzora građevinskih radova, za izradu promotivnih materijala i za usluge provedbe edukacija koje su usmjerene prema samim vinarima i pružateljima usluga na vinskim cestama, kao i osobama koje će u sklopu projekta raditi u vinskim muzejima. Sukladno zaključenom Ugovoru, u ovom izvještajnom razdoblju započeli su radovi na četiri gradilišta i to dva na uređenju vinskih cesta Drenje, Feričanci i dva na uređenju vinskih muzeja u Kneževim Vinogradima i Osijeku. Radi praćenja provedbe Projekta Župan je obišao navedena gradilišta i upoznao se s tijekom radova.

U prethodnom izvještajnom razdoblju, u ožujku 2012. godine, Župan je prihvatio prijavu sljedećih projektnih prijedloga na objavljeni Javni poziv u sklopu IPA Program Prekogranična suradnja Hrvatska-Mađarska:

1. "UNESCO kulturna baština" (Županija je nositelj),
2. "Modernizacija krune nasipa i označavanje biciklističkih staza za potrebe razvoja biciklističkog turizma" (Županija je partner),
3. Modernizacija krune nasipa za potrebe razvoja biciklističkog turizma (Županija prateći partner Hrvatskim vodama),
4. Revitalizacija dva rukavca Drave (Županija prateći partner Hrvatskim vodama),
5. Izrada projektne dokumentacije za revitalizaciju dva rukavca Drave (Županija prateći partner Hrvatskim vodama).
6. Dravis 3 (Županija je partner).

Župan je zaprimio 9. studenoga 2012. godine dopis Nacionalne razvojne agencije Republike Mađarske kojim je projekt "*Modernizacija krune nasipa i označavanje biciklističkih staza za potrebe razvoja biciklističkog turizma*" prihvaćen za financiranje. Navedeni projekt će započeti s provedbom u sljedećem izvještajnom razdoblju (predviđeno je da započne 1. travnja 2013. godine). Osječko-baranjska županija kao partner na projektu zadužena je za tzv. soft aktivnosti među kojima su najvažnije izrada baze podataka vezana uz biciklistički turizam, promocija novih turističkih sadržaja (izrada letaka, brošure, džepnih karata te smartphone aplikacija), provedba kampanje u suradnji sa Ministarstvom unutarnjih poslova, snimanje promotivnog filma te organizacija utrke župana na biciklima. Gore opisani Projekt, ukupne vrijednost 1.964.760,00 € realizirat će se u roku od 20 mjeseci od njegova prihvaćanja od strane Europske unije. Ovdje treba istaknuti kako je obveza svake od sudionica da projekt sufinancira s 15 % vlastitih sredstava, što će u slučaju Osječko - baranjske županije iznositi 15.000.00 €, te će se dio navedenog iznosa sufinanciranja osigurati kroz rad djelatnika Upravnog odjela za poljoprivredu i ruralni razvoj, a preostali dio u Proračunu Osječko-baranjske županije.

Projektni prijedlog "*UNESCO kulturna baština*", u kojem je Županija određena kao nositelj nije prihvaćen za financiranje u sklopu IPA Program Prekogranična suradnja Hrvatska-Mađarska. O navedenom izvijestilo je Župana Zajedničko tehničko tajništvo Mađarska-Hrvatska svojim očitovanjem od 14. kolovoza 2013. godine.

U izvještajnom razdoblju, sukladno potpisanom je Sporazumu o dodijeljenoj tehničkoj pomoći između Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije i Osječko-baranjske županije, provodile su se aktivnosti na pripremi *projektne prijedloga "Rekonstrukcija starog turskog puta u Osječko-baranjskoj županiji"* za sufinanciranje iz pretpriputnog programa IPA ili iz strukturalnih fondova Europske unije. Završetkom sljedećih aktivnosti: razrada investicijskog ciklusa (procjena investicije i plan izrade projektne dokumentacije - tehnička i opća, tj. izrada projektne zadatka za projektanta); savjetovanje i pomoć nositelju projekta u razradi projekta (izrada specifičnih analitičkih podloga, definiranje obuhvata projekta, dionika, ciljeva i aktivnosti projekta, nacrt proračuna, definiranje rezultata, opis relevantnosti i održivosti projekta, itd.), te izradom studije izvedivosti i/ili analize troškova i koristi, završila je tehnička pomoć. Kao rezultat završetka ove faze tehničke pomoći je izvješće konzultanata po kojem je ovaj projektne prijedlog ocijenjen kao izvediv, stoga je Župan u prosincu 2012. godine dostavio Ministarstvu regionalnog razvoja i fondova Europske unije izjavu kojom je prihvaća obvezu da osigura u 2013. godini iznos od 15% od ukupne vrijednosti troška za izradu potrebne projektne dokumentacije za ovaj projektne prijedlog. Prema izvješću konzultanta ukupan trošak izrade projektne dokumentacije do potvrde glavnog projekta je 496.500,00 kuna, obveza Županije bi bio iznos do 74.475,00 kuna. U sljedećem izvještajnom razdoblju planirana je izrada prethodno navedene projektne dokumentacije, kao i samog projektne prijedloga za prijavu na natječaje u okviru pretpriputnog programa IPA ili iz strukturalnih fondova Europske unije.

Podrobniji podaci o pripremi i izvođenju razvojnih projekata navode se u posebnoj Informaciji o sudjelovanju Osječko-baranjske županije u programima Europske unije.

Vezano uz **kreditnu liniju "Pomoć u realizaciji projekta iz IPA programa"**, valja napomenuti da Program IPA predstavlja pripremu Republike Hrvatske za članstvo u Europskoj uniji i korištenje Strukturalnih fondova. Dio natječaja IPA programa podrazumijeva trošenje vlastitih sredstava prijavitelja za provedbu projekata, nakon čega slijedi povrat dijela financiranja koje pokriva IPA program. Dio prijavitelja na natječaje ovo predfinanciranje rješava uz pomoć komercijalnih kredita, što ih stavlja u nepovoljan položaj jer se trošak kamata ne može priznati kao prihvatljivi trošak projekta. Sukladno pravilima IPA Programa odobreni projekti za financiranje imaju širi pozitivan utjecaj na zajednicu i moraju biti sukladni razvojnim odrednicama Europske Unije, Republike Hrvatske i regije u kojoj se provode. Sukladno ovim propisanim karakteristikama vidljiv je interes Osječko-baranjske županije za provedbu ovih projekata ukoliko se isti provode na području Osječko-baranjske županije, a sukladni su Županijskoj razvojnoj strategiji Osječko-baranjske županije. Na tragu pomoći istim prijaviteljima i što uspješnije provedbe projekata na području Županije, Skupština Osječko-baranjske županije na svojoj 23. sjednici, održanoj 28. veljače 2012. godine, donijela je Zaključak o pokretanju projekta "Pomoć u realizaciji projekta iz IPA programa" ("Županijski glasnik" broj 2/12.), kojim bi se neprofitnim pravnim osobama s područja Osječko-baranjske županije, a kojima su odobrena bespovratna sredstava u okviru IPA programa, otvorila mogućnost korištenja kreditnih sredstava za predfinanciranje odobrenih projekata. Nakon provedenog postupka odabira određena je Zagrebačka banka d.d. Zagreb za partnersku banku u poslovnoj suradnji. Osječko-baranjska županija u suradnji s poslovnom bankom sudjeluje kroz subvenciju kamate od 2 postotna poena. Provoditelji projekata se javljaju za mogućnost dobivanja potpore putem utvrđenih obrazaca i propisane procedure, a samo odobravanje financijske potpore obavlja "Povjerenstvo za odobravanje potpore za projekte iz IPA programa".

3. Razvoj investicijskog okruženja

Temeljem zahtjeva Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva za proširenjem IPA projekta "*Razvoj investicijskog okruženja*", koji je odobren od strane Delegacije Europske unije u Republici Hrvatskoj dana 29. rujna 2011. godine, potpisan je Addendum Ugovor o uslugama na navedeni projekt, čime je trajanje projekta produženo za još 12 mjeseci (do kraja rujna 2012. godine) uz osigurano dodatno financiranje u iznosu od 940.410 €. U okviru predmetnog proširenja te nakon potpisanog Aneksa Sporazuma o suradnji za projekt "Razvoj investicijskog okruženja" od strane Župana provodi se **Napredni Program certificiranja regija za ulaganje (ICPR)**.

Da bi bila certificirana na ovoj razini, regija u okviru Naprednog Programa mora udovoljiti sljedećim standardima: napredni informacijski standard, napredni imovinski standard i napredni marketinški standard, IV. standard te outreach kampanja.

Kroz **napredni informacijski standard** izrađeno je 12 dokumenata. Dokumenti su razvrstani u dvije logičke cjeline koje se međusobno nadopunjuju. Prvih šest dokumenata je eksternog / promotivnog karaktera te im je smisao dati cjelovitu i potpunu informaciju o ulaganjima na području Županije. To su: Najvažnije činjenice za ulagače; Profil Županije; Podaci o poduzećima: popis stranih ulagača i profili određenih tvrtki, Popis objava u medijima i dosje, Profili najvećih hrvatskih i lokalnih dobavljača i Sektorski profil. Interni dokumenti koji tematski nadopunjuju prvu skupinu dokumenata su sljedeći: SWOT analiza, Baza podataka o hrvatskim dobavljačima, Informacije o sektoru i klasterima, Obrazloženje odabira ciljanih sektora za FDI, Komparativne informacije i Praćenje indikatora o FDI i općeniti sustav ažuriranja informacija.

Naprednim imovinskim standardom se definira ponuda lokacija i objekata koji zadovoljavaju međunarodne standarde kvalitete, odnosno mogućnosti za ulaganja u pogledu raspoloživog zemljišta, vlasničke strukture, prostornih planova i infrastrukture u gospodarskim zonama. Kroz Osnovni standard odabrano je pet gospodarskih zona na području Županije za koje je pripremljena i obrađena sva relevantna dokumentacija prema jedinstvenom standardu za sve županije. Za Napredni standard bilo je potrebno odabrati tri najbolje i najspremnije zone za prihvat investitora te izraditi strategiju razvoja jedne najbolje među njima, kao i prezentaciju iste, kojom će se dati sadašnja slika zone, sa svim prednostima i manama, i planirana poboljšanja.

Na tragu ostvarenja projektnog cilja privlačenja stranih ulagača u okviru **Naprednog marketinškog standarda** održana je završna evaluacija u srpnju te uručenje certifikata u rujnu. Završna evaluacija obuhvaćala je ocjenjivanje svih stručnih i promotivnih materijala koji su kreirani u okviru projekta te je uslijedio posjet tvrtki "Kanaan" iz Donjeg Miholjca, što je predstavljalo praktičan primjer jednog od uspješnih poslovanja s područja Osječko-baranjske županije. U rujnu je u Opatiji održana svečanost uručena certifikata.

4. Poticanje poduzetništva

Porast zaposlenosti, podizanje životnog standarda i novi zamah nacionalnog gospodarstva, kao način prevladavanja stanja stagnacije i nazadovanja, mogući su jedino uz puni razvoj i aktiviranje poduzetništva. Svjetsko je iskustvo pokazalo da je malo i srednje poduzetništvo glavni pokretač gospodarskog razvitka i generator novih radnih mjesta. Mala i srednja poduzeća okvir su za realizaciju poduzetničke inicijative koja čini osnovu gospodarstva.

Skupština Osječko-baranjske županije je na svojoj 22. sjednici održanoj 13. prosinca 2011. godine donijela Program poticanja poduzetništva Osječko-baranjske županije za 2012. godinu, a na 23. sjednici održanoj 28. veljače 2012. godine, Skupština je prihvatila Izvješće o provođenju Programa poticanja poduzetništva Osječko-baranjske županije za 2011. godinu.

Program poticanja poduzetništva na svome području provodi Županija u suradnji s jedinicama lokalne samouprave, poduzetničkim centrima i inkubatorima te svim ostalim institucijama poduzetničke podrške. U tom sklopu nalaze se mjere koje se odnose na informiranje o programima poticanja poduzetništva, savjetovanje poduzetnika, permanentnu edukaciju, razvoj start up i mladih poduzeća, poticanje osnivanja poduzetničkih zona, poticanje zapošljavanja, sufinanciranje uvođenja sustava kvalitete, poticanje obrtništva, nastupe na sajmovima, suradnju na inovacijama i uvođenju novih proizvoda, poticanje zadrugarstva, nove investicije i poticanje izvoza i suradnju s institucijama poduzetničke podrške. No, nesporno je da je stvaranje materijalnih uvjeta presudna komponenta o kojoj ovisi mogućnost implementacije stečenih znanja i pokrenutih ideja. Iz ovih razloga Županija je nastavila ulagati napore i sredstva u jačanje razvojne infrastrukture te nastavila s ostvarivanjem projekta kreditiranja poduzetnika.

4.1. Poduzetničke zone i nova ulaganja

Izgradnjom **poduzetničkih zona** na području Županije, Županija, općine i gradovi žele potaknuti razvoj gospodarstva na svom području, riješiti prostorne probleme poduzetnika i poticati buduće poduzetnike na ulaganje. Osnivanjem poduzetničkih zona i proširenjem aktivnosti u postojećim, na dugoročan se način pomaže poduzetnicima u rješavanju problema prostora, odnosno stvaranju uvjeta za nesmetani rad, korištenje zajedničke infrastrukture i povezivanje poduzetnika smještenih na istom prostoru. Skupština Osječko-baranjske županije je 10. srpnja 2008. godine donijela Plan razvoja poduzetničkih zona na području Osječko-baranjske županije za razdoblje od 2008. do 2012. godine. Tijekom 2012. godine Osječko-baranjska županija izdvojila je 700.000,00 kuna za sufinanciranje izgradnje poduzetničkih zona u jedinicama lokalne samouprave.

U izvještajnom razdoblju Županija je kroz različite aktivnosti i projekte, promovirala poduzetničke zone kao i mogućnosti poslovanja u njima ("Razvoj investicijskog okruženja", "Poduzetnička zona", i dr.), a osiguranim sredstvima u proračunu za ulaganja u zone jedinicama lokalne samouprave pruža i financijsku pomoć.

U okviru web portala *www.obz-invest.hr* ažuriraju se podaci o poduzetničkim zonama, te svi važniji podaci za Županiju, razvrstani u nekoliko ključnih kategorija. Ovi podaci služe svim zainteresiranim potencijalnim investitorima kao vodič prilikom otvaranja mogućnosti ulaganja u različite sektore važne za gospodarski prosperitet Županije. Ovakvim pristupom nastoji se privući što je moguće više domaćih i stranih ulaganja u Županiju, omogućiti otvorenost Županije prema međunarodnom tržištu, kao i osigurati što jednostavniji i brži pristup svim važnim podacima za sve potencijalne ulagače.

4.2. Kreditiranje poduzetnika

Osječko-baranjska županija izdvaja značajna financijska sredstva iz svog proračuna za subvenciju kamata za poduzetničke kredite. Namjera je Županije ovakvim kreditnim linijama dati snažan poticaj gospodarstvu, pomažući na taj način napore malih i srednjih poduzeća da postignu konkurentnost na domaćem i stranim tržištima, ali i omogućiti kreditiranje poduzetnika početnika. Očekivani rezultati ovakvih investicija su osnivanje novih poslovnih subjekata, zapošljavanje, samozapošljavanje, te očuvanje postojećih radnih mjesta, uvođenje novih tehnologija u poslovanje, povećanje izvoza i svekoliki gospodarski i socijalni napredak.

U izvještajnom razdoblju Županija je nastavila sa subvencioniranjem kamate na poduzetničke kredite putem sljedećih projekata:

- Projekt "Lokalni projekti razvoja - Poduzetnik" za 2004. godinu,
- Projekt "Lokalni projekti razvoja - mikrokreditiranje" i
- Projekt "Lokalni projekti razvoja malog gospodarstva" za 2009. godinu.

Kamatu na poduzetničke kredite navedenih kreditnih linija osim Županije, subvencioniraju i Ministarstvo poduzetništva i obrta, Ministarstvo branitelja i jedinice lokalne samouprave (Grad Beli Manastir, Grad Donji Miholjac, Grad Našice, Grad Osijek i Grad Valpovo) s područja Županije. Županija je u razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2012. godine za subvenciju kamate na poduzetničke kredite iz Proračuna Osječko-baranjske županije za 2012. godinu isplatila 1.900.000,00 kuna.

Skupština Osječko-baranjske županije donijela je na 28. sjednici 11. prosinca 2012. godine Zaključak o povećanju kreditnog potencijala u projektu kreditiranja poduzetništva "Lokalni projekti razvoja malog gospodarstva". Navedenim Zaključkom povećan je kreditni potencijal za Projekt "Lokalni projekti razvoja malog gospodarstva" za 2009. godinu za 20 milijuna kuna, uz subvenciju kamate s jednim postotnim poenom, te tako nakon povećanja kreditni potencijal iznosi 75 milijuna kuna.

S istim namjerama, Županija je sufinancirala troškove zajedničkih i individualnih nastupa na sajmovima, festivalima, smotrama, natjecanjima i drugim manifestacijama.

4.3. Informiranje, edukacija i savjetovanje poduzetnika

Nije suviše često ponavljati da je osposobljenost ljudskih resursa presudna komponenta razvoja jedne sredine. Upravo su, stoga, značajne aktivnosti usmjerene pružanju pomoći sadašnjim i potencijalnim poduzetnicima u njihovom osposobljavanju i pribavljanju informacija od značaja za njihovo poduzetničko djelovanje.

Imati pravu informaciju u pravo vrijeme na pravom mjestu od presudnog je značaja za sve sudionike tržišne utakmice. Samo onaj poduzetnik kojem su dostupne sve informacije, može napraviti najbolji odabir za sebe i svoju tvrtku, te na taj način utjecati na olakšavanje poslovanja i maksimiziranje dobiti. U oblikovanju ove vrste pomoći poduzetnicima u prostorima Upravnog odjela za gospodarstvo i regionalni razvoj ustanovljen je i djelovao **Info pult**. Pored toga, u okviru web stranica Županije aktivan je i takozvani "virtualni Info-pult". Razvijen je i projekt **SMS poduzetnik** kao oblik brzog obavještanja o kreditnim linijama, poticajima za poduzetnike, zakonodavnim i računovodstvenim promjenama, kao i drugim podacima značajnim za razvoj poduzetništva.

Osječko-baranjska županija sufinancirala je provedbu **Programa usavršavanja menagera - Puma** u 2004./2005., 2005./2006., 2006./2007., 2007./2008., 2008./2009., 2009./2010., 2010./2011 i 2011./2012 godini, a kroz programe edukacije prošlo je više od 920 polaznika, koji su izrazili zadovoljstvo kvalitetom i koncepcijom seminara, ističući kako su potrebe za dodatnim usavršavanjem vrlo često veće od financijskih mogućnosti. Osječko-baranjska županija i Hrvatska udruga poslodavaca potpisali su Ugovor o sufinanciranju "Programa usavršavanja menagera - Puma" Hrvatske udruge poslodavaca na području Osječko-baranjske županije i za tekuće razdoblje, kojim Županija Program sufinancira s 25.000,00 kuna. HUP se obvezao u Županiji provesti edukativne seminare u sklopu Programa za poduzetnike s područja Županije i za mlade, nadarene studente završnih godina Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, osigurati predavače, prostor i tehničku potporu, te provesti seminare za najmanje 70 polaznika u roku od godinu dana od dana potpisivanja ovog Ugovora.

Poduzetnički centri i inkubatori, uz Regionalnu razvojnu agenciju i županijska upravna tijela, aktivno su uključeni u svakodnevno pružanje **savjetodavnih usluga poduzetnicima**. Više stotina postojećih poduzetnika, kao i onih koji su zainteresirani za pokretanje vlastitog poduzetničkog pothvata, godišnje posjeti svaki od poduzetničkih centara i inkubatora. Savjetovanjem u centrima i inkubatorima želi se omogućiti poduzetnicima dobivanje potrebnih informacija što bliže mjestu njihova stanovanja i rada, kako bi se spriječio njihov gubitak vremena i novca u potrazi za pravom informacijom. Također, poduzetnički centri i inkubatori, u okviru svog djelokruga rada, provode aktivnosti informiranja i edukacije poduzetnika te promoviranja lokalnog poduzetništva. Prepoznajući značaj poduzetničkih centara i inkubatora, Županija je u promatranom razdoblju nastavila suradnju s ovim institucijama pružajući im tehničku i financijsku pomoć. U izvještajnom razdoblju za savjetodavne usluge koje pružaju poduzetnički centri i inkubatori Osječko-baranjska županija izdvojila je 45.000,00 kuna.

4.4. Poticanje zapošljavanja

Konkurentski položaj određene nacionalne ili lokalne ekonomije ovisi prvenstveno o kvaliteti raspoloživih ljudskih resursa. Korištenje tih resursa i ulaganje u njihovu kvalitetu glavni su čimbenici gospodarskog i socijalnog napretka. Ulaganjem u obrazovanje omogućava se stjecanje novih znanja i vještina, potrebnih za otvaranje novih radnih mjesta. S ciljem povećanja zaposlenosti, bolje motiviranosti u traženju posla i povećanjem razine stručnih i dodatnih znanja Županija je u izvještajnom razdoblju pokrenula edukaciju "Računovodstvo za mala poduzeća", usmjerenu poticanju zapošljavanja žena. Pohađanjem ove edukacije nezaposlenim ženama se pruža dvostruka mogućnost za pronalaskom posla - bilo putem zapošljavanja kod poslodavaca koji su izrazili potrebu za ovakvim profilima, s obzirom da je vrlo mali broj nezaposlenih osoba koji samostalno znaju obavljati računovodstvene poslove, bilo samozapošljavanjem u vidu pokretanja vlastitog poduzetničkog poduhvata.

Jedan od velikih problema na tržištu rada je dugotrajna nezaposlenost, koja za sobom povlači postupni gubitak znanja i vještina stečenih radom ili obrazovanjem, gubitak motivacije i aktiviteta, te gubitak bilo kakve veze s tržištem rada. Takve karakteristike dugotrajno nezaposlene osobe nisu prihvatljive na tržištu rada. Iz svih navedenih razloga Županija je osmislila projekt ECDL edukacije nezaposlenih osoba. Projekt je usmjeren na osobe srednje stručne spreme, koje su na evidenciji HZZ, PU Osijek duže od godine dana, a zanimanja su s niskom stopom zapošljavanja. Ova edukacija je izabrana s obzirom da nema gotovo niti jednog radnog mjesta sa srednjom stručnom spremom gdje kao preduvjet nije navedeno poznavanje rada na osobnom računalu, a opća informatička pismenost populacije nezaposlenih osoba kojima je ovaj projekt namijenjen, vrlo je loša.

U izvještajnom razdoblju Županija je pokrenula još jedan projekt osposobljavanja dugotrajno nezaposlenih osoba za tržište rada - osposobljavanje za zavarivača. Temeljem obavljenih istraživanja, uočena je kontinuirana potreba poslodavaca za ovakvim kadrom, a kandidati koji završe osposobljavanje imaju vrlo veliku vjerojatnost zapošljavanja.

Za provođenje projekata poticanja zapošljavanja tijekom 2012. godine izdvojeno je 242.800,00 kuna.

5. Poljoprivreda

5.1. Aktivnosti uređenja poljoprivrednog zemljišta

Osječko-baranjska županija raspolaže povoljnim zemljišnim resursima za uspješnu poljoprivrednu proizvodnju. U nastojanju otklanjanja prepreka Županija već godinama ulaže značajne napore u sređivanju imovinsko-pravnog stanja i uređenje zemljišnih parcela namijenjenih poljoprivredi. U tom kontekstu nastavljena je politika sufinanciranja geodetsko-katastarske izmjere poljoprivrednog zemljišta, provedba Nacionalnog programa navodnjavanja i gospodarenja poljoprivrednim zemljištem i vodama na području Županije, te provedbe drugih razvojnih projekata u poljoprivredi.

U cilju nastavka provedbe **geodetsko-katastarske izmjere** na području Osječko-baranjske županije i stvaranja potrebnih preduvjeta za sređivanje zemljišno knjižnog stanja i provedbe programa raspologanja državnim poljoprivrednim zemljištem, Župan je u izvještajnom razdoblju potpisao:

1. Aneks Sporazuma o sufinanciranju Programa državne izmjere i katastra nekretnina u svrhu izrade katastra nekretnina na području Općine Gorjani,
2. Okvirni sporazum za obavljanje geodetsko katastarskih usluga u svrhu izrade katastra nekretnina na području Općine Gorjani za katastarsku općinu Gorjani,
3. Sporazum o sufinanciranju geodetsko-katastarskih usluga na području Općine Gorjani za katastarsku općinu Gorjani,
4. Ugovoru o javnim uslugama za obavljanje geodetsko-katastarskih usluga u svrhu izrade katastra nekretnina na području Općine Satnica Đakovačka za katastarsku općinu Gašinci i
5. Ugovor o javnim uslugama za obavljanje geodetsko-katastarskih usluga u svrhu izrade katastra nekretnina na području Općine Gorjani za katastarsku općinu Gorjani.

Radi osiguravanja uporabe službenih prostornih podloga u digitalnom obliku koje u okviru svoje nadležnosti izrađuje i održava Državna geodetska uprava, pod povoljnijim uvjetima (za potrebe prostornog planiranja i drugih aktivnosti), Županija je s 38 jedinica lokalne samouprave i tri trgovačka društva (Uprava za ceste Osječko-baranjske županije, Cesting d.o.o. i HEP-Plin d.o.o., Osijek), zaključila Sporazum o osiguravanju sredstava za sufinanciranje izrade i ažuriranja službenih prostornih podloga državne izmjere i katastra nekretnina za razdoblje 2010. - 2013. godine. Potpisnicima Sporazuma osigurat će se u razdoblju od 2010. do 2013. godine besplatno korištenje prostornih podloga koje vodi i ažurira Državna geodetska uprava, a to su: Službeni listovi Detaljne topografske karte u mjerilu 1: 25000, Digitalna ortofoto karta DOF5, Hrvatska osnovna karta HOK5, Digitalni ortofoto plan DOF2 za područje izrađenosti, Podaci o alfanumeričkom obliku (županija,

grad/općina, mjesna samouprava, naselje, ulica i kućni brojevi), Podaci o grafičkom obliku (županija, grad/općina, mjesna samouprava, naselja, statistički krug, katastarska općina - Središnji registar prostornih jedinica), Digitalni katastarski planovi - rasteri i Digitalni katastarski planovi - vektori. Županija je zajedno s potpisnicima sporazuma o osiguranju sredstava u izvještajnom razdoblju uredno podmirila nastale obveze.

Provedba **Nacionalnog projekta navodnjavanja i gospodarenja poljoprivrednim zemljištem i vodama (NAPNAV)** na području Osječko-baranjske županije, koja se već nekoliko godina uspješno provodi u suradnji s Hrvatskim vodama nastavljena je i tijekom 2012. godine. U izvještajnom razdoblju nastavljena je izrada projektne dokumentacije za Sustav navodnjavanja Karašica. Sredstva za sufinanciranje izrade projektne dokumentacije, koja osiguravaju Ministarstvo i Osječko-baranjska županija i to u omjeru 80% Ministarstvo, 20% Županija, doznaju se Hrvatskim vodama temeljem Zahtjeva za doznaku sredstava, ovjerene dokumentacije i računa. Kako se radi o velikom projektu čije je provođenje i realizacija predviđena kroz nekoliko godina, određeno je kako Hrvatske vode s Osječko-baranjskom županijom kao investitorom sklapaju godišnje ugovore o financiranju za izradu projektne dokumentacije unutar Programa.

Sukladno navedenom 17. svibnja 2012. godine Župan je s Hrvatskim vodama sklopio Ugovor o sufinanciranju projektne dokumentacije na području Osječko-baranjske županije Program izrade projektne dokumentacije **sustava navodnjavanja Karašica**. Ugovorom se definiraju sredstva za sufinanciranje izrade projektne dokumentacije u iznosu od 2.026.542,21 kuna, od kojeg iznosa 1.621.233,77 kuna osiguravaju Hrvatske vode, a iznos od 405.308,44 kuna osigurava Županija kao investitor. U ovom izvještajnom razdoblju Župan je 13. rujna 2012. godine s Hrvatskim vodama i Elektroprojektom d.d. Zagreb zaključio Prvi dodatak Ugovora o izradi projektne dokumentacije Sustava navodnjavanja Karašica kojim je produljen krajnji rok za izradu projektne dokumentacije. Župan je u studenom 2012. godine potpisao i Prvi dodatak Ugovora o aktivnoj reviziji Idejnog projekta Sustava navodnjavanja Karašica kojim je produljen krajnji rok za izradu aktivne revizije, a vezan je uz produljenje roka za izradu projektne dokumentacije. U ovom izvještajnom razdoblju Župan je u prosincu 2012. godine potpisao Prvi dodatak Ugovora o sufinanciranju projektne dokumentacije na području Osječko-baranjske županije, Program izrade projektne dokumentacije sustava navodnjavanja Karašica. Navedenim Prvim dodatkom Ugovora ukupna sredstva za sufinanciranje projektne dokumentacije umanjena su za iznos od 3.719, kuna i sada iznose 2.022.823,21 kuna.

Tijekom rujna 2012. godine Župan je potpisao s Hrvatskim vodama dva Ugovora vezana uz izradu projektne dokumentacije za **Sustav navodnjavanja Dalj** i to Ugovor o sufinanciranju izrade projektne dokumentacije na području Osječko-baranjske županije, Program izrade projektne dokumentacije Sustav navodnjavanja Dalj i Ugovor o komisionom vođenju Projekta Programa izrade projektne dokumentacije Sustava navodnjavanja Dalj. Procijenjeni trošak izrade projektne dokumentacije za SN Dalj, a koja obuhvaća idejno rješenje i predinvesticijsku studiju za 3.476 ha, idejni projekt I. faze koji se odnosi na 906 ha, studiju izvodljivosti I. faze, elaborat ocjene prihvatljivosti zahvata na ekološku mrežu za I. fazu iznosi 1.630.000,00 kuna. Prema zaključenom Ugovoru o sufinanciranju, Hrvatske vode u 2012. godini osiguravaju iznos od 700.000,00 kuna, a Županija iznos od 175.000,00 kuna. Župan je 18. prosinca 2012. godine potpisao Ugovor o izradi projektne dokumentacije Sustava navodnjavanja Dalj i to s Hrvatskim vodama i zajednicom ponuditelja koju čine Hidroing d.o.o. Osijek, Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu i Građevinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Ukupna vrijednost Ugovora je 1.243.000,00 kuna bez PDV-a s rokom ispunjenja od 6 mjeseci od potpisivanja.

Nakon provedenog postupka nabave Župan je 14. rujna 2012. godine zaključio Ugovor o izradi Zahtjeva za ocjenu o potrebi procjene utjecaja na okoliš **Sustava navodnjavanja Poljoprivredni institut** s Hidroingom d.o.o. Osijek, ukupne vrijednosti 50.000,00 kuna (s PDV-om).

Župan je 22. studenoga 2012. godine potpisao i Prvi dodatak Ugovora o sufinanciranju projektne dokumentacije na području Osječko-baranjske županije, Program navodnjavanja Osječko-baranjske županije, kojim su smanjena ukupno planirana sredstva s 654.149,32 kune na 96.750,00 kuna. Razlozi za smanjenje planiranih sredstava su sljedeći: na raspisane javne natječaje za izradu Idejnog rješenja s predinvesticijskom studijom Sustav navodnjavanja Baranjsko brdo i Glavnog projekta, izvedbenog projekta i elaborata iskolčenja za Sustav navodnjavanja Mala šuma - Veliki vrt nije dostavljena niti jedna ponuda i natječaji su ponovljeni. Dok se izrada izvedbenog projekta i elaborata iskolčenja za Sustav navodnjavanja PI Osijek nije mogla započeti budući nije ishodena lokacijska dozvola.

Na radnom sastanku s predstavnicima Hrvatskih voda koji je Župan održao 3. listopada 2012. godine pored ostalog postignut je i dogovor da radi ubrzavanja postupaka izrade projektne dokumentacije za pojedine sustave navodnjavanja te postupke vode Hrvatske vode temeljem komisionih ugovora. Slijedom navedenog Župan je 18. prosinca 2012. godine potpisao dva Ugovora i to: Ugovor o komisijskom vođenju projekta izrade projektne dokumentacije za Sustav navodnjavanja Budimci-Krndija, ukupna procjena troška izrade projektne dokumentacije je 1.510.000,00 kuna, a obuhvat sustava je 600 ha te Ugovor o komisijskom vođenju projekta izrade projektne dokumentacije za Sustav navodnjavanja Puškaš, ukupna procjena troška izrade projektne dokumentacije je 1.510.000,00 kuna, a obuhvat sustava je 853 ha.

Ugovori o sufinanciranju s Hrvatskim vodama za navedene sustave navodnjavanja potpisat će se u sljedećem izvještajnom razdoblju. Hrvatske vode će sufinancirati troškove izrade projektne dokumentacije za naveden sustave navodnjavanja s 80%, dok će Županija osigurati preostalih 20% potrebnih sredstava.

5.2. Politika poticaja razvoja poljoprivrede

Sukladno Odluci o poticajima u razvoju poljoprivrede i ruralnom razvoju na području Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 4/11. i 4/12.) u izvještajnom razdoblju Župan je odobravao posebne potpore za razvoj poljoprivrede, kao i potpore za uređenje ruralnog prostora, a koje se dodjeljuju temeljem podnesenih zamolbi.

Znanstvenici Poljoprivrednog fakulteta u Osijeku i Prehrambeno-tehnološkog fakulteta Osijek već dugi niz godina, svaki u svojoj domeni, s iznimnim uspjehom provode različite istraživačke projekte s jedinstvenim ciljem unaprjeđenja poljoprivredne proizvodnje, a koji su primjenjivi u praksi te je Župan potpisao sporazume o sufinanciranju sljedećih istraživačkih projekata:

- Istraživački projekti u poljoprivredi s Poljoprivrednim fakultetom u Osijeku:
- Projekt "Konzervacijska obrada tla u integriranom sustavu uzgoja ratarskih kultura" (voditelj prof. dr. sc. Danijel Jug),
  - Projekt "Proizvodnja autohtonog češnjaka u cilju samodostatnosti i povećanja izvoza" (voditeljica prof.dr.sc. Nada Parađiković),
  - Projekt "Genetska predispozicija genotipova ozime pšenice i ozimog ječma na otpornost prema suši uz primjenu suvremene agrotehnike" (voditelj prof. dr. sc. Vlado Guberac),
  - Projekt "Praćenje zdravstvenog stanja ljekovitog bilja i edukacija proizvođača na području Osječko-baranjske županije" (voditeljica prof.dr.sc Karolina Vrandečić),
  - Projekt "Tržišni potencijal ekološke poljoprivrede županije Osječko-baranjske" (voditelj prof. dr. sc. Zdravko Tolušić),
  - Projekt "Obogaćivanje konzumnih jaja funkcionalnim proizvodima" (voditeljica prof.dr.sc. dr.h.c. Gordana Kralik),
  - Projekt "Utjecaj kalcijacije i organske gnojidbe na mikrobiološku aktivnost u tlu" (voditeljica prof.dr.sc. Suzana Kristek),
  - Projekt "Upotreba nusproizvoda industrije etanola u hranidbi domaćih životinja" (voditelj doc.dr.sc. Zvonimir Steiner),

- Projekt "Poboljšanje učinkovitosti predstjetvene bakterizacije sjemena soje" (voditeljica doc.dr.sc. Gabriella Kanižai Šarić),
- Projekt "Obuka rukovoditelja, te provjera ratarskih prskalica i raspršivača za smanjenje onečišćenja okoliša na području Osječko-baranjske županije" (voditelj prof.dr.sc. Đuro Banaj),
- Projekt "Procjena proizvodnih kapaciteta i detektiranje poremećaja u ishrani kukuruza na području Osječko-baranjske županije" (voditelj doc.dr.sc. Boris Đurđević),
- Projekt "Dinamika mineralnog dušika u tlu i optimizacija gnojidbe dušikom" (voditelj doc.dr.sc. Krunoslav Karalić i doc.dr.sc Brigita Popović),
- Projekt "Utvrđivanje čiste crne slavonske svinje molekularno-genetskom metodom" (voditelj mr.sc. Vladimir Margeta).

Istraživački projekti u poljoprivredi s Prehrambeno-tehnološkim fakultetom:

- Projekt "Mogućnost komercijalnog korištenja komine grožđa u istočnoj Slavoniji" (voditelj prof.dr.sc. Mato Bilić i prof.dr.sc. Srećko Tomas),
- Projekt "Proizvodnja bioetanola iz poljoprivrednog otpada" (voditelj doc.dr.sc Marina Tišma),
- Projekt "Očuvanje kakvoće meda tijekom procesiranja i skladištenja" (voditeljica prof.dr.sc. Ljiljana Primorac),
- Projekt "Unaprjeđenje kvalitete i sigurnosti poljoprivredno-prehrambenih proizvoda" (voditelj prof.dr.sc. Jurislav Babić),
- Projekt "Ekonomična analiza vina na ohratoksin A" (voditelj prof.dr.sc Tomislav Klavec).

Župan je tijekom izvještajnog razdoblja održao i radne sastanke s predstavnicima udruga poljoprivrednih proizvođača, te pratio stanje u pojedinim sektorima poljoprivredne proizvodnje. Tako je 19. listopada 2012. godine održao sastanak s udrugama proizvođača mlijeka i udrugom proizvođača svinja, radi sagledavanja problema u navedenim sektorima i predlaganja mjera za stabilizaciju u tim sektorima. Župan je također održao i radne sastanke s udrugama ratara i povrtlara, kao i udrugama voćara, vinogradara i vinara i to 25. i 26. listopada 2012. godine.

Potporu razvoju poljoprivrede Župan je pružao odobravanjem potpora za sufinanciranje nastupa na sajmovima poljoprivrednih proizvođača, sufinanciranje sajamskih manifestacija kao što je Osječki proljetni sajam, Obrtnički sajam, Kulinijada u Jagodnjaku, održavanje stručnih skupova i savjetovanja u sektoru poljoprivrede.

Župan je vodio brigu i o zaštiti poljoprivrede od šteta nastalih uslijed elementarnih nepogoda. Sagledavajući trenutno stanje i opseg posljedica nastalih djelovanjem nepovoljnih vremenskih uvjeta suše na području Osječko-baranjske županije, a što je izazvalo štete kod fizičkih i pravnih osoba na poljoprivrednim kulturama zasijanim u proljetnoj sjetvi 2012. godine, Župan je dana 27. srpnja 2012. godine proglasio stanje elementarne nepogode suše na području cijele Osječko-baranjske županije za poljoprivredne kulture zasijane u proljetnoj sjetvi 2012. godine i leguminozno travne smjese.

6. Turizam i ruralni razvoj

Budući da kontinentalni turizam postaje sve značajniji dio turističke ponude Republike Hrvatske, Osječko-baranjska županija znatne napore ulaže u proširenje i predstavljanje turističke ponude. To se posebno odnosi na **razvijanje seoskog turizma** koji u sebi uključuje i projekt ustanovljenja i subvencioniranja vinskih cesta, manifestacije turističkog značenja i razvoj turističke ponude obiteljskih gospodarstava.

Shodno tome na inicijativu Hrvatske zajednice Županija pokrenut je projekt pod nazivom **Sajam županija** koji se održavao od 19. do 23. rujna 2012. u prostoru paviljona Zagrebačkog velesajma. Svrha i značaj Sajma očituje se u promoviranju tradicijske i kulturne baštine na području županija. Osječko-baranjska županija uspješno se predstavila na navedenom Sajmu kroz prezentaciju turističko-vinskih cesta te bogate gastro ponude. Posebnost Sajma koji se po prvi puta održavao je u tome što je to jedino mjesto na kojem je prikazan hrvatski potencijal kroz nastup županija i to na način

da su sudjelovale sve županije te je posebno prepoznatljivo otvaranje prema EU – Hrvatska s identitetom. U sklopu Sajma održana je Gospodarsko-poslovna prezentacija, te program pod nazivom "SVI ZAJEDNO - HRVATSKO NAJ" uz prezentaciju kulturno- turističkog potencijala. Nadalje, prezentacija hrvatske nematerijalne baštine iz svih županija kroz glazbeno-scenske, plesne, etno modne i sportske programe, tradicijske zanate i običaje, ponudu suvenira. U okviru Sajma održano je niz edukativnih i stručnih predavanja te interaktivnih radionica, a sve u cilju regionalnog razvoja te ostvarivanja što bolje međunarodne suradnje.

Potpore promoviranju tradicijske i kulturne baštine te potencijala od značaja za razvoj turizma Župan je davao i sudjelujući u brojnim manifestacijama ovoga sadržaja organiziranim na lokalnim razinama na području Županije. Održano je niz manifestacija koje imaju za cilj promicanje tradicije i narodnih običaja, među kojima su Festival "Dani Slavonske šume" - manifestacija s nizom turističkih i kulturno-zabavnih sadržaja, Dan povratka (Aljmaš) kolovoz, Sajam starih običaja i zanata u Erdutu u rujnu, Miholjački sajam - rujan sajam gospodarstva i turizma, Zlatna berba- Rakitovica, Pračkijada - Radikovci - prvenstvo Slavonije u gađanju pračkom - rujan, Olimpijada starih športova u Brodancima, Bizovački Božićni sajam, Ribarski dani u Kopačevu, Međunarodni etno-susreti, Slama -festival, Miholjačko sijelo, Osječke ljetne noći, Likovna kolonija Ernestinovo, Jesen u Baranji, Ladimirevački divani, manifestacije vezane uz proslavu Martinja, te i druge manifestacije vezane uz tradiciju i kulturnu baštinu.

I **lovstvo** je dio turističke ponude Županije. Zajednička lovišta na području Osječko-baranjske županije u zakupu su lovačkih društava.

Župan je u ovom izvještajnom razdoblju temeljem Odluke o subvencijama za unaprjeđenje lovstva na području Osječko-baranjske županije od 1. srpnja do 31. prosinca 2012. godine, odobrio 11 subvencija, od čega 5 za kupovinu zemljišta za osnivanje remiza za divljač i 6 zahtjeva za razvoj i unaprjeđenje lovnog turizma, dok za opremanje hladnjača za prihvat mesa divljači nije bilo podnesenih zahtjeva.

7. Energetika i održivi razvoj

Prema određenjima državne Strategije, održivi razvitak je razvitak koji zadovoljava potrebe današnjice, a pritom ne ugrožava potrebe budućih generacija. Održivi razvitak ostvaruje ravnotežu između zahtjeva za unaprjeđivanjem kakvoće života (ekonomska sastavnica), za ostvarivanjem socijalne dobrobiti i mira za sve (socijalna sastavnica) te zahtjeva za očuvanjem sastavnica okoliša kao prirodnog dobra o kojima ovise i sadašnja i buduće generacije.

Postupajući sukladno ovim određenjima, Županija je nastavila pripremu dokumenata odnosno poduzimanje aktivnosti usmjerenih potpunijem iskorištenju čistih, prirodnih, osobito obnovljivih, izvora energije, njezinom štedljivom korištenju te aktivnostima zaštite okoliša i prirode od zagađenja čiji je uzročnik čovjek.

Na temelju potpisane Energetske povelje u okviru projekta Sustavno gospodarenje energijom u gradovima i županijama (SGE) u Republici Hrvatskoj, te Pisma namjere u 2008. godini nastavljeno je s daljnjim aktivnostima prema projektu osiguravanja **energetske učinkovitosti** u objektima u vlasništvu Županije odnosno u objektima ustanova nad kojima Županija ima osnivačka prava. Zadužene osobe uspješno popisuju mjesečnu, ali i tjednu potrošnju, uz stalno savjetovanje i pomoć stručnih osoba iz Upravnog odjela za gospodarstvo i regionalni razvoj. Popisani su svi objekti, njihove površine, tipovi grijanja i te se vrijednosti unose u registar. Putem Informacijskog sustava za gospodarenje energijom (ISGE) kontinuirano on-line prati se potrošnja energije i ima uvid u potrošnju u svim objektima. Svaki korisnik ima svoju korisničku šifru za unos podataka. Na ovaj način stvoren je registar koji daje podatke o potrošnji svakog objekta te kao takav čini dobru osnovu za donošenje poslovnih odluka o tome u kojim objektima su potrebna dodatna ulaganja te kakvi su očekivani učinci ulaganja. Sustavno gospodarenje energijom tako je postalo osnovom za planiranje te racionalnije raspolaganje proračunskim sredstvima.

Upravni odjeli Županije su, u suglasnosti sa Županom, predložili prioritete za prijavu na natječaj Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost Republike Hrvatske. Županija funkcionira po sistemu dobrog gospodarstvenika koja racionalno raspolaze svojim resursima, ali razmišlja o ravnomjernom razvoju cijele Županije te je s aspekta struke odabrala škole te zdravstvene i socijalne ustanove, gdje je najveći omjer uloženog i dobivenog. Osječko-baranjska županija prijavila je u rujnu 2010. godine na Natječaj za korištenje sredstava Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost radi financiranja programa i projekata u području energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije, dva projekta što je i najviše bilo dozvoljeno ovim natječajem. Radi se o projektu "Uvođenje prirodnog plina kao energenta, termoregulacija sustava grijanja te zamjena dotrajale stolarije Doma za starije i nemoćne osobe Beli Manastir" ukupne vrijednosti od 1.417.191 kunu te projektu "Poboljšanje energetske učinkovitosti zgrade Gimnazije Beli Manastir" ukupne vrijednosti od 1.350.687 kuna.

Jednako tako Osječko-baranjska županija pomogla je u pripremi i izradi potrebne dokumentacije za još 20 javnih objekata koji se nalaze na području posebne državne skrbi u Osječko-baranjskoj županiji. Glede zamjene odnosno rekonstrukcije novog sustava grijanja (lož ulje koje treba zamijeniti s prirodnim plinom) prijavljeno je 18 škola te 2 zdravstvene ustanove, dok je za promjenu građevinske stolarije prijavljeno 16 škola te 2 zdravstvene ustanove. Ukupna vrijednost prijavljenih projekata iznosi 19.612.376 kn. Prijavljeno je i 9 škola za energetske pregled (u iznosu od 76.001,70 kn).

Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost je temeljem Odluke o odabiru korisnika sredstava radi financiranja programa i projekata u području energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije prihvatio dva projekta koja je Osječko-baranjska županija prijavila, te je za njih odobrio iznos do 1.992.872,76 kuna. Nadalje, prihvaćeno je još 29 projekata (od čega 8 energetske preglede) u iznosu od 8.474.950,56 kuna. Osječko-baranjskoj županiji je sveukupno odobreno 10.467.823,32 kuna.

Osječko-baranjska županija je u rujnu 2011. godine potpisala Ugovor s Fondom za zaštitu okoliša i energetske učinkovitosti o korištenju sredstava Fonda za financiranje projekta održive gradnje "Obnova zgrade Gimnazije Beli Manastir po načelima održive gradnje". U prosincu 2011. godine zaključen je Ugovor između Osječko-baranjske županije i Instos d.o.o. Osijek o izvođenju radova, a s tvrtkom ELIGO d.o.o. Osijek zaključen je Ugovor o obavljanju stručnog nadzora nad izvođenjem radova na obnovi zgrade Gimnazije Beli Manastir po načelima održive gradnje. Radovi na zgradi Gimnazije Beli Manastir su završeni. Osječko-baranjska županija potpisala je u kolovozu Ugovor sa Fondom za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost o zajedničkom financiranju projekta održive gradnje "Uvođenje prirodnog plina kao energenta, termoregulacija sustava grijanja te zamjena dotrajale stolarije Doma za starije i nemoćne osobe Beli Manastir". U lipnju 2012. godine zaključen je Ugovor između Osječko-baranjske županije i Plastometa o zamjeni dotrajale stolarije na Domu za starije i nemoćne osobe Beli Manastir, a s tvrtkom M-ING d.o.o. u kolovozu 2012. godine zaključen je Ugovor o obavljanju stručnog nadzora. Stolarija na objektu je u cijelosti zamijenjena dok su ukupne preuzete obveze između Osječko-baranjske županije i Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost u ovom objektu u završnoj fazi.

Slijedom zakonske obveze provođenja energetske preglede i izrade energetske certifikata za sve zgrade javne namjene čija je korisna površina iznad 1000 m², Osječko-baranjska županija je financirala postupak provođenja energetske preglede i izrade energetske certifikata za ukupno 45 objekata nad kojima ima osnivačka prava. Od toga je 8 projekata provedeno u suradnji s Fondom za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, dok je za 33 objekta troškove financirala u cijelosti Županija. Ukupna izdvojena sredstva iz Proračuna Osječko-baranjske županije za potrebu izrade ovih dokumenata su 674.717,24 kune.

Nadalje, u suradnji s Ministarstvom graditeljstva i prostornog uređenja provedeni su energetske preglede za još 34 objekta za koje se sukladno analizi potrošnje pokazala potreba provođenja analize postojećeg stanja objekta, kao i potrebe provjere isplativosti dodatnih ulaganja.

S obzirom da je Republika Hrvatska preuzela EU ciljeve te je, kao dio nacionalnih energetske ciljeva, postavila smanjenje emisija stakleničkih plinova za 20%, te uštede energije za 20%, Osječko-baranjska županija je financirala izradu Elaborata racionalne uporabe energije i toplinske zaštite za Osnovnu školu Šećerana, Ernestinovo, Popovac, Zmajevac, Bilje i Gimnaziju Beli Manastir, kako bi financiranjem izrade stručnih studija na objektima nad kojima su provedena značajnija ulaganja, stvorila stručnu podlogu doprinosa Županije ostvarenju nacionalnom cilju. Za izradu elaborata izdvojeno je 46.417,50 kuna.

U **Info galeriji za energetske efikasnost** (EE info galerija), koja je otvorena u prosincu 2010. godine, građani uz besplatne edukacijske brošure traže savjete o toplinskoj izolaciji, smještaju kuće, adaptaciji stare kuće, smjernicama za pravilno zagrijavanje prostora, primjeni solarnih kolektora, hlađenju prostora, energetskej efikasnoj rasvjeti i uštedi pri svakodnevnom korištenju kućanskih uređaja, a sve u svrhu povećanja energetske efikasnosti.

Izražavajući trajni interes za nastavkom provođenja aktivnosti energetske učinkovitosti, Osječko-baranjska županija prihvatila je inicijativu za osnivanjem **Slavonske energetske agencije**, te je u tom smislu s ostalim slavonskim županijama i gradovima potpisala i Pismo namjere. Cilj regionalne energetske agencije je pomoći slavonskim gradovima i županijama u ispunjavanju svih obveza koje propisuje Zakon o učinkovitom korištenju energije u neposrednoj potrošnji, a pomoći će i u prikupljanju sredstava iz fondova EU. Lokalne vlasti u Hrvatskoj suočene su sa strogim novim zahtjevima u dijelu energetske učinkovitosti, koje podrazumijevaju, između ostaloga, i obvezno certificiranje svih objekata u javnom vlasništvu. Župan je u studenome 2011. godine donio Zaključak povodom razmatranja Nacrta Sporazuma o osnivanju Javne ustanove Slavonska energetska agencija. Skupština Osječko-baranjske županije 11. prosinca 2012. godine prihvatila je Prijedlog Sporazuma o osnivanju javne ustanove Slavonske energetske agencije.

Sukladno Zakonu o učinkovitom korištenju energije u neposrednoj potrošnji, Skupština Osječko-baranjske županije 11. prosinca 2012. prihvatila je Prijedlog Programa učinkovitog korištenja energijom u neposrednoj potrošnji na području Osječko-baranjske županije za razdoblje 2013.-2015.

BiogasIN Projekt "Razvitak održivih tržišta bioplina u središnjoj i istočnoj Europi" (broj Ugovora IEE/09/848) podržava Europska komisija kroz program Intelligent Energy Europe kroz 75% sufinanciranja. Glavni cilj ovog projekta je razviti podloge za jedinice regionalne (područne) i lokalne samouprave za donošenje odluka o razvitku tržišta bioplina. Izrađeni materijal pridonijet će izgradnji kapaciteta u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave na način da im se istaknu koristi za njihova područja od tržišta bioplina. Izračunate koristi od bioplina za regionalnu ekonomiju će se staviti u nacionalni i regionalni kontekst kako bi se Županija mogla pozicionirati prema resornim ministarstvima te drugim izvorima financiranja. Provedbom Projekta povećat će svijest o društvenim koristima koje bioplin može postići. Ukazat će se kako postojeća procedura stjecanja statusa povlaštenog proizvođača može biti brža i jednostavnija te pokazati da je investicija u bioplinsko postrojenje sigurna investicija u zrele tehnologije. Time će se otvoriti nove mogućnosti financiranja bioplinskih postrojenja te poboljšati strategija korištenja bioplina u svim zemljama EU što će rezultirati povećanom investicijskom aktivnošću u bioplin. Projekt je završen 30. listopada 2012. g.

Višenamjenski hidrotehnički sustav za uređenje voda i zemljišta (VS) Osijek definiran je Prostornim planom Osječko-baranjske županije i Strategijom prostornog razvitka Republike Hrvatske. U okviru ovog projekta trebalo je izgraditi branu, postrojenje za proizvodnju električne energije te brodsku prevodnicu. Na ovaj način, projekt bi imao dvojnju funkciju: funkciju u okviru sustava navodnjavanja te energetske funkciju. U cilju nastavka aktivnosti na realizaciji ovog projekta potpisan je Sporazum o sufinanciranju izrade Stručne revizije Studije opravdanosti i izvodljivosti Višenamjenskog hidrotehničkog sustava za uređenje voda i zemljišta (VHS) Osijek i izrade Studije o utjecaju Višenamjenskog hidrotehničkog sustava za uređenje voda i zemljišta (VHS) Osijek na okoliš. Ukupna planirana vrijednost izrade Stručne revizije i izrade Studije o utjecaju na okoliš je 3.380.750,00 kuna (s PDV-om). U prosincu 2011. godine proveden je postupak javne nabave za izradu Stručne revizije i odabrana je ponuda ponuditelja HidroKonzalt d.o.o., F. Alfrevića 2, Zagreb s ukupnom

cijenom ponude od 906.250,00 kuna (s PDV-om). Tvrtka HidroKonzalt d.o.o. je u ugovorenom roku izradila Stručnu reviziju i dostavila ju 16. svibnja 2012. godine Osječko-baranjskoj županiji. U siječnju 2012. godine proveden je postupak javne nabave za izradu Studije o utjecaju na okoliš i odabrana je ponuda Elektroprojekta d.d. Zagreb s ukupnom cijenom ponude od 2.474.500,00 kuna (s PDV-om). Rok izrade Studije je kraj veljače 2013. godine. U prosincu 2012. godine pokrenute su aktivnosti kojima će se osigurati financiranje idejnog projekta tj. pripremljen je Sporazum koji je u fazi potpisivanja od strane svih dionika koji su bili uključeni i u sufinanciranje izrade Stručne revizije i izrade Studije o utjecaju na okoliš.

8. Zaštita prirode i okoliša

U području **zaštite prirode** stav Župana je da se prirodne vrijednosti moraju štiti na način da zaštita ne ugrožava stanovništvo na tom području. Ciljeve i mjere zaštite kao i obuhvat zaštićenih područja je nužno usuglasiti s drugim aktivnostima i potrebama na određenom području na načelima održivog razvitka. Pri tome niti jedan element pa niti zaštita prirode ne može biti iznad svih ostalih nego samo jedan od ravnopravnih elemenata koji se međusobno usuglašavaju. Jedini interes koji mora biti iznad svih je interes čovjeka, stanovnika tog prostora kome se mora omogućiti dostojan život kojeg nema bez ekonomskog razvitka.

Aktivnosti Župana u području **zaštite okoliša** usmjerene su osiguravanju uvjeta za izvršavanje poslova u okviru propisanog djelokruga usmjeravanjem djelovanja nadležnih tijela i institucija u cilju cjelovitog očuvanja kakvoće okoliša, očuvanja biološke i krajobrazne raznolikosti, racionalnog korištenja prirodnih dobara i energije na najpovoljniji način za okoliš, a s osnovnim ciljem osiguranja zdravog života za stanovnike Osječko-baranjske županije kao i temelja održivog razvitka.

U izvještajnom razdoblju Župan je predložio Skupštini Osječko-baranjske županije usvajanje Izvješća o provedbi Plana gospodarenje otpadom u Osječko-baranjskoj županiji za razdoblje 2007.-2014. godine u 2011. godini i Informacije o stanju i programima razvitka Parka prirode Kopački rit (oboje je Skupština usvojila 11. prosinca 2012. godine).

U izvještajnom razdoblju Osječko-baranjska županija je, sukladno obvezama iz Zakona o otpadu te Plana gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007.-2015. godine, nastavila aktivnosti na uspostavi cjelovitog sustava gospodarenja otpadom na području Osječko-baranjske županije. Radi ostvarivanja uvjeta za korištenje javnih sredstava u realizaciji projekata u gospodarenju otpadom, u 2011. godini Osječko-baranjska županija je započela s postupkom izrade i dopune Plana gospodarenja otpadom u Osječko-baranjskoj županiji za razdoblje 2007.-2014. godine ("Županijski glasnik" broj 15/06.) s kojim se u 2012. godini zastalo zbog obavijesti Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost da se svi projekti za uspostavu centara za gospodarenje otpadom stavljaju u mirovanje do donošenja nove Strategije gospodarenja otpadom u RH i Plana gospodarenja otpadom u RH, čije donošenje je u tijeku. Županija aktivno sudjeluje u svim postupcima donošenja novih propisa i planskih dokumenata te svojim prijedlozima nastoji pridonijeti njihovoj kvaliteti i provodivosti. Tijekom 2012. godine ishodene su lokacijska dozvola i potvrda glavnog projekta za izgradnju pristupne ceste od lokalne ceste L 44111 do Županijskog centra za gospodarenje otpadom. U 2013. godini planira se izgradnja pristupne ceste i priključnih infrastrukturnih vodova do Županijskog centra za gospodarenje otpadom.

U 2012. godini proveden je i postupak nabave za uslugu promidžbe i informiranja - usluga PR-a (public relations) u svrhu ispunjenja obveze informiranja javnosti o potrebi razvrstavanja otpada i izgradnje Županijskog centra za gospodarenje otpadom. Aktivnosti na informiranju javnosti će se nastaviti pojačanim intenzitetom i u 2013. godini.

9. Promet

Osijek kao važno prometno križanje u Hrvatskoj, ishodište je i cilj velikog broja cestovnih i željezničkih prometnih tokova, na koje treba odgovoriti redefiniranjem postojeće mreže prometnica i terminala kao i planiranjem hijerarhijski jasnog međusobnog usklađenja ponude cestovnog, željezničkog, riječnog i zračnog prometa, vodeći računa da se u Osijeku stječe i prepliće prometna potražnja roba i ljudi u rasponu od najširih daljinskih do prigradskih i gradskih putovanja.

Treba naglasiti, da položaj koji omogućava optimalan pristup na europske i svjetske prometne tokove mora biti prije svega kvalitetna osnova za razvoj cjelokupnog gospodarstva ovog prostora. Pri tome je za ovaj dio Hrvatske strateški najznačajniji prometni pravac Podunavlje-Jadran. Izgradnjom novih cestovnih pravaca (autocesta i brzih cesta) i modernizacijom postojećih željezničkih pravaca formirat će se moderni integralni sustav istočne Hrvatske. Na taj način stvorit će se infrastrukturna osnova za što kvalitetniju i bržu integraciju u prostor srednje Europe.

Sukladno navedenom, razvidna je potreba izrade prostorno-prometne studije prometnog sustava šireg područja grada Osijeka. U tu svrhu potpisan je Sporazum o sufinanciranju izrade Prostorno-prometne studije prometnog sustava grada Osijeka sa širim okruženjem. Ovim Sporazumom predviđeno je zatvaranje financijske konstrukcije tog projekta (Hrvatske ceste d.o.o. Zagreb 25%, HŽ - Hrvatske željeznice d.o.o. Zagreb 20%, Hrvatske autoceste d.o.o. Zagreb 20%, Uprava za ceste Osječko-baranjske županije 5%, Lučka uprava Osijek 5%, Grad Osijek 15% i Osječko-baranjska županija 10% od ukupne vrijednosti). Osječko-baranjska županija određena je za koordinatora svih aktivnosti vezanih za izradu predmetne studije kao i provođenje postupka javne nabave za nju. Nakon provedenog postupka javne nabave za izradu Prostorno-prometne studije prometnog sustava grada Osijeka sa širim okruženjem odabran je Institut IGH, te sukladno potpisanom ugovoru vrijednost izrade studije iznosi 4.950.000,00 kuna.

Zbog iskorištenja gospodarskih potencijala Osječko-baranjske županije na lokacijama u Baranji, posebice oživljavanja turizma na području Parka prirode Kopački rit i Vinske ceste Zmajevac-Suza, Osječko-baranjska županija je pokrenula **projekt izgradnje javnih luka u Aljmašu, Batini i Osijeku**, otvorenih za javni promet putnika. Izgradnja putničkog pristaništa u Aljmašu je završena, a 16. studenog 2012. godine ishoda je uporabna dozvola za putničko pristanište. Cijeli projekt financirala je Osječko-baranjska županija u ukupnom iznosu od 2.281.321,10 kuna.

U svrhu poboljšanja prometne povezanosti jedinica lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije Župan je 13. prosinca 2012. godine sklopio Sporazum sufinanciranju o izradi posebne geodetske podloge, idejnog, glavnog i izvedbenog projekta rekonstrukcije nerazvrstane ceste Antunovac (D518) do ceste Vinkovačka - Ulica Jablanova.

Prijevoz putnika u cestovnom prometu na području Osječko-baranjske županije organiziran je u skladu sa Zakonom o prijevozu u cestovnom prometu. **Županijski linijski prijevoz putnika** na području Županije obavljaju Panturist d.d. Osijek, Čazmatrans - Nova d.o.o. Čazma, Gradski prijevoz putnika d.o.o. Osijek i Autoprometno poduzeće d.d. Požega, a na temelju dozvola koje su navedenim prijevoznicima izdane s rokom važenja od pet godina od datuma izdavanja. U izvještajnom razdoblju, temeljem inspeksijskog nadzora Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, ukinuto je 112 dozvola za županijski linijski prijevoz izdanih Autoprometnom poduzeću d.d. Požega te je na zahtjev Panturista d.d. Osijek izmijenjeno 22 vozna reda na odobrenim županijskim linijama. Izmjene su se odnosile na smanjenje broja polazaka na određenim županijskim linijama zbog smanjenog broja putnika uslijed školskih praznika.

10. Zadovoljavanje komunalnih potreba

Osječko-baranjska županija svake godine, vodeći brigu o potrebama jedinica lokalne samouprave i uravnoteženom razvoju cjelokupnog područja Županije, u svom Proračunu osigurava financijska sredstva za pomoć jedinicama lokalne samouprave u realiziranju projekta izgradnje ili obnove komunalne infrastrukture. Tijekom 2012. godine iz Proračuna Osječko-baranjske županije, odobrene su financijske potpore jedinicama lokalne samouprave za projekte:

Namjena	Osigurana sredstva u 2012. god. (u kn)	Isplaćena sredstva srpanj-prosinac 2012. god. (u kn)
Vodoopskrba i odvodnja	2.600.000,00	2.294.843,73
Sanitarno-tehnička infrastruktura	400.000,00	400.000,00
Izgradnja društvenih domova i adaptacija spomenika kulture	2.060.000,00	2.019.918,00

Nastavljajući politiku pružanja potpore u izgradnji i obnovi objekata sakralne kulture, Županija je u 2012. godini osigurala 700.000,00 kuna za izgradnju, rekonstrukciju ili opremanje **sakralnih objekata** s područja Osječko-baranjske županije. Do 31. prosinca 2012. godine sakralnim objektima isplaćeno je 639.500,00 kuna.

11. Zdravstvo

Imajući u vidu značenje zdravstvene zaštite i problematiku pružanja zdravstvene zaštite stanovništvu, posebice u uvjetima financijske krize te započetih reformi cjelokupnog sustava, Župan se uključivao u sve aktivnosti u području zdravstva u okvirima nadležnosti Županije ili za čije rješavanje Županija ima interes. U tom sklopu pratio je poslovanje zdravstvenih ustanova čiji je osnivač Osječko-baranjska županija, analizirao financijsko stanje, predlagao i poduzimao mjere za poboljšanje stanja, za bolju dostupnost i kvalitetu usluge korisnicima. S tim u svezi, često je kontaktirao i s resornim Ministarstvom, drugim državnim institucijama i ustanovama (primjerice Hrvatski zavod za hitnu medicinu, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje i dr.) te poduzimao druge mjere radi ostvarivanja zacrtane politike.

11.1. Ulaganje u tekuće i investicijsko održavanje te kapitalne projekte zdravstvenih ustanova

Odlukom o kriterijima, mjerilima, načinu financiranja i rasporedu sredstava zdravstvenim ustanovama čiji je osnivač Osječko-baranjska županija u 2012. godini utvrđen je iznos za tekuće i investicijsko održavanje za zdravstvene ustanove čiji je osnivač Osječko-baranjska županija (domove zdravlja Osijek, Đakovo, Valpovo, Donji Miholjac, Našice i Beli Manastir, Opću županijsku bolnicu Našice, Zavod za javno zdravstvo Osječko-baranjske županije, Zavod za hitnu medicinu Osječko-baranjske županije i Polikliniku SUVAG) od 6.799.701,00 kuna, a utrošeno je 6.799.355,19 kuna, od čega za dospjele, a nepodmirene obveze 2.349.737,00 kuna. Za kapitalna ulaganja predviđen je iznos od 14.575.371,00 kuna, a utrošeno je 14.496.230,46 kuna. Ukupno je realizirano 99,62 % decentraliziranih sredstava.

Temeljem Odluke i iz izvornih sredstava Proračuna osigurana su i realizirana sredstva za nastavak višegodišnjih projekata prema posebnom Programu i to:

Rbr.	Ustanova	Vrijednost investicije	Uloženo do 2012.	Uloženo 2012.
1.	ZS Donji Grad (adaptacija, dogradnja i opremanje)	5.501.186,22	2.043.012,13 (+100.000,00 Grad Osijek)	2.368.174,09
2.	Dom zdravlja Donji Miholjac (izgradnja nove zgrade službe fizikalne medicine i spec.ambulant i opremanje)	6.299.066,32	5.909.058,92	390.007,40
3.	ZZJZ OBŽ (dodatna ulaganja i opremanje na građ. objektu na lokaciji Drinska 8)	13.258.063,14	9.205.833,37	4.052.229,77
4.	Opća županijska bolnica Našice (izmjena krovišta, dogradnja i opremanje prostora ginekologije i pedijatrije)	10.184.303,00	6.404.949,95	3.779.353,05

11.2. Financijsko stanje i pomoć zdravstvenim ustanovama

Župan kontinuirano kroz mjesečna izvješća prati financijsko poslovanje zdravstvenih ustanova kojima je Županija osnivač.

Slijedom analize stanja i predloženih mjera, Župan je dana 27. rujna 2012. godine donio Rješenje o dodjeli financijske pomoći zdravstvenim ustanovama čiji je osnivač Osječko-baranjska županija, a kojim se nalaže ljekarnama uplatiti dio dobiti ostvarene u 2011. godini u Proračun Županije i to Ljekarna Osijek u iznosu od 100.000,00 kuna, Ljekarna Đakovo u iznosu od 50.000,00 kuna i Ljekarna Beli Manastir u iznosu od 200.000,00 kuna. Uplaćena dobit, uz sredstva ostvarena od koncesijske naknade i izvorna sredstva Proračuna Županije temeljem rješenja Župana raspoređena su zdravstvenim ustanovama za obavljanje i razvoj djelatnosti i to Domu zdravlja Valpovo u iznosu od 160.000,00 kuna, Domu zdravlja Donji Miholjac u iznosu od 550.000,00 kuna i Zavodu za hitnu medicinu Osječko-baranjske županije u iznosu od 1.217.699,96 kuna.

Po rješenjima Župana domovima zdravlja dodatno je mjesečno ili dvomjesečno isplaćivana financijska pomoć u visini razlike između umnoška broja timova koji su plaćali zakupninu kao zakupci i iznosa od 1.250,00 kuna (iznos koji su ranije dobivali na ime zakupnine za jedinicu zakupa) i visine zakupnine za koncesionare koji djelatnost obavljaju u prostorima domova zdravlja bez PDV-a kako ne bi došli i u veće financijske teškoće jer je ukupni iznos zakupnine bez PDV-a manji od iznosa koji su primali temeljem zakupa jedinica zakupa. Cilj je također bio da se sredstva koncesijske naknade za dodijeljene koncesije javne zdravstvene službe usmjere isključivo u razvoj i kvalitetu zdravstvenog sustava.

Važno je napomenuti da je 7. prosinca 2012. godine objavljen Zakon o sanaciji javnih ustanova ("Narodne novine" broj 136/12.) s posebno utvrđenim rokovima za donošenje odluka predstavničkih tijela osnivača za ustanove u zdravstvu i to do 31. siječnja 2012. godine. Odmah po objavi Zakona pristupilo se pripremama za analizu temeljem koje će se utvrditi potreba donošenja takve odluke kada su u pitanju ustanove kojima osnivač Osječko-baranjska županija.

11.3. Koncesije na primarnoj razini zdravstvene zaštite

Od 1. srpnja 2012. godine do 31. prosinca 2012. godine, u djelatnosti **obiteljske (opće) medicine** temeljem Sporazuma o raskidu ugovora o koncesiji raskinuto je ukupno dva ugovora o koncesiji i to na području Općine Koška te Grada Osijeka. Dom zdravlja Našice te Dom zdravlja Osijek preuzeli su navedene ordinacije i organizirali nastavak obavljanja djelatnosti. U istom razdoblju, zbog odlaska u mirovinu prestalo je pravo obavljanja djelatnosti temeljem koncesije za ukupno šest koncesionara, i to jednom na području Općine Marijanci, za dvoje na području Grada Đakova te za troje na području Grada Osijeka. U svim navedenim slučajevima ordinacije su vraćene u sustav domova zdravlja koji su organizirali nastavak obavljanja djelatnosti. Također, u okviru navedene djelatnosti, kod jednog koncesionara na području Grada Osijeka došlo je do promjene prostora obavljanja djelatnosti, što je utvrđeno Dodatkom Ugovoru o koncesiji, a drugom koncesionaru dana je prethodna suglasnost za promjenu prostora obavljanja djelatnosti što je utvrđeno Zaključkom o davanju prethodne suglasnosti za promjenu prostora obavljanja djelatnosti obiteljske (opće) medicine.

U djelatnosti **dentalne medicine**, od 1. srpnja 2012. godine do 31. prosinca 2012. godine, temeljem Sporazuma o raskidu ugovora o koncesiji, raskinuto je ukupno dva ugovora o koncesiji i to na području Grada Donjeg Miholjca i Grada Osijeka. Dom zdravlja Donji Miholjac te Dom zdravlja Osijek preuzeli su navedene ordinacije i organizirali nastavak obavljanja djelatnosti. U istom razdoblju, zbog odlaska u mirovinu prestalo je pravo obavljanja djelatnosti na temelju koncesije za dva koncesionara, i to jednom na području Općine Popovac i jednom na području Grada Belog Manastira. U oba slučaja Dom zdravlja Beli Manastir preuzeo je navedene ordinacije i organizirao nastavak obavljanja djelatnosti.

U djelatnosti **zdravstvene njege u kući** temeljem dodataka ugovorima o koncesiji došlo je do promjene pet medicinskih sestara/tehničara koji su nositelji timova i to jedne na području Općine Kneževi Vinogradi, jedne na području Općine Marijanci, dva na području Grada Osijeka te jedne na području Grada Našica. Također, u okviru navedene djelatnosti, na području Grada Donjeg Miholjca sporazumno je raskinut jedan ugovor o koncesiji s danom 6. srpnja 2012. godine. S obzirom da je za područje Grada Donjeg Miholjca ugovoren veći broj timova zdravstvene njege u kući od broja utvrđenog Mrežom javne zdravstvene službe, po raskidu navedenog ugovora Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje neće sklapati novi ugovor o provođenju zdravstvene zaštite niti će se za to područje provoditi postupak dodjele koncesije.

U djelatnosti **laboratorijske dijagnostike** temeljem Zaključka o prestanku koncesije, a zbog odlaska u mirovinu, na području Grada Osijeka, dana 26. listopada 2012. prestalo je pravo obavljanja djelatnosti na temelju koncesije jednom koncesionaru.

U djelatnosti **zdravstvene zaštite dojenčadi i predškolske djece** temeljem Dodatka Ugovoru o koncesiji, došlo je do promjene medicinske sestre u timu koncesionara na području Grada Našica.

12. Socijalna skrb

12.1. Kapitalna ulaganja u domove za starije i nemoćne osobe

S obzirom da je Županija osnivač tri doma za starije i nemoćne osobe na svom području u Osijeku, Đakovu i Belom Manastiru, Župan je poduzimao niz aktivnosti u svrhu zadržavanja postojećeg ili poboljšanja standarda ovih ustanova. Temeljem Odluke o minimalnim financijskim standardima za decentralizirano financiranje domova za starije i nemoćne osobe, za kapitalna ulaganja u domove za starije i nemoćne osobe čiji je osnivač Osječko-baranjska županija (Osijek, Đakovo i Beli Manastir) u 2012. godini planirano je 4.334.595,00 kuna, od toga za nabavku opreme potrebne za jedinicu za pojačanu njegu Doma za starije i nemoćne osobe Đakovo utrošeno je 3.090.692,10 kuna čime je jedinica za pojačanu njegu opremljena i spremna za puštanje u rad u 2013. godine.

Ostala sredstva utrošena su za nabavku potrebne opreme domova (bolesničkih kreveta, ormara, različitih strojeva i aparata za potrebe kuhinje i sl.).

12.2. Socijalne potpore

Zbog izuzetno teške ekonomske i gospodarske situacije posljednjih godina znatno se povećao broj građana koji su podnijeli zahtjev za **jednokratnu novčanu pomoć** iz sredstava proračuna Županije. Od početka 2012. godine do 30. lipnja zahtjev za jednokratnu novčanu pomoć podnijelo je ukupno 1288 obitelji/samaca s područja Županije, a od 1. srpnja do kraja 2012. godine još 540 obitelji/samca. Župan je u promatranom razdoblju 2012. godine odobrio pomoć za 544 obitelji/samca u ukupnom iznosu od 277.000,00 kuna i to: Rješenjem od 20. srpnja 2012. godine odobrio je pomoć 68 obitelji/samcu u ukupnom iznosu od 34.500,00 kuna, Rješenjem od 17. rujna 2012. godine za 88 obitelji/samaca u ukupnom iznosu od 40.800,00 kuna, Rješenjem od 17. listopada 2012. godine za 4 obitelji/samaca u ukupnom iznosu od 5.000,00 kuna, Rješenjem od 23. studenoga 2012. godine za 102 obitelji/samaca u ukupnom iznosu od 55.600,00 kuna, Rješenjem od 12. prosinca 2012. godine za 174 obitelji/samaca u ukupnom iznosu od 90.350,00 kuna te Rješenjem od 24. prosinca 2012. godine za 104 obitelji/samaca u ukupnom iznosu od 50.750,00 kuna. Ostali zahtjevi nisu riješeni pozitivno jer nisu bili kompletirani potrebnom dokumentacijom, ili su podnositelji tijekom godine već ostvarili jednokratnu novčanu pomoć ili su prelazili imovinski cenzus prema Odluci Skupštine Županije. Dio zahtjeva rješavat će se u 2013. s obzirom na datum podnošenja. Uz to, Župan je iz sredstava pričuve Proračuna Županije u izuzetnim situacijama (požar, hitno liječenje teške bolesti i sl.) dodijelio pomoć za 17 obitelji u ukupnom iznosu od 27.000,00 kuna.

Novi Zakon o socijalnoj skrbi stupio je na snagu 24. ožujka 2012. godine te su tijekom mjeseca lipnja izvršene pripreme za donošenje nove odluke o **plaćanju troškova ogrjeva socijalno ugroženim građanima**. Prema novom Zakonu samcu ili obitelji koja se grije na drva može se, jednom godišnje, osigurati 3 m³ drva ili se može odobriti novčani iznos za podmirenje tog troška u visini koju odlukom odredi nadležna jedinica područne (regionalne) samouprave, odnosno Grad Zagreb. Navedenu odluku nadležna jedinica područne (regionalne) samouprave, odnosno Grad Zagreb treba donijeti najkasnije do 30. rujna za tekuću godinu. Odluka o financiranju troškova ogrjeva na području Osječko-baranjske županije u 2012. godini donesena je dana 10. srpnja 2012. godine. Prema Odluci pomoć za ogrjev mogu ostvariti korisnici pomoći za stanovanje koji se griju na drva pod uvjetima i na način propisan Zakonom o socijalnoj skrbi, odnosno oni građani kojima tu pomoć priznaju jedinice lokalne samouprave po zahtjevu i uz uvjet da ne prelaze propisani imovinski cenzus te da ne koriste stambeni prostor veći od stambenog prostora kojim se zadovoljavaju osnovne stambene potrebe. U Proračunu Županije za 2012. godinu osigurano je za troškove ogrjeva 6.734.550 kuna, što je dostatno za potrebe 7089 korisnika. U 2012. godini pravo na troškove ogrjeva priznato je za 5853 korisnika u ukupnom iznosu od 5.560.350,00 kuna što je za 87 obitelji/samaca kojima je priznato pravo na ogrjev više nego prethodne godine. Neurošeni iznosi od 1.174.200,00 kuna, slijedom propisa, bit će vraćen u Državni proračun.

13. Školstvo

Nadležnosti Županije u djelatnosti školstva ograničene su na stvaranje materijalnih uvjeta djelovanja školskih ustanova i to samo u odnosu na škole kojih je Županija osnivač. To se poglavito odnosi na ulaganja u prostorni standard prosvjetne djelatnosti te financiranje materijalnih troškova decentraliziranih funkcija. No, i pored toga Županija je financirala programe i projekte u školstvu iznad minimalnog standarda te stipendirala učenike i studente te polaznike poslijediplomskih studija sukladno odlukama Županijske skupštine.

13.1. Ulaganja u školske objekte

Financiranje se provodi za 51 osnovnu školu te za ukupno 28 srednjih škola i 2 učenička doma u ukupno 264 objekta, za čije održavanje su potrebna iznimna sredstva i trud u cilju što kvalitetnijeg rada u školama.

Za **kapitalne projekte osnovnih škola** u 2012. godini planirana su sredstva iz Proračuna Osječko-baranjske županije u iznosu od 7.808.769,00 kuna te za opremanje osnovnih škola u iznosu od 529.509,00 kuna, što ukupno iznosi 8.338.188,00 kuna. Za kapitalne projekte srednjih škola u 2012. godini planirana su sredstva iz Proračuna Osječko-baranjske županije u iznosu od 2.669.698,00 kuna te za opremanje osnovnih škola u iznosu od 500.000,00 kuna, što ukupno iznosi 3.169.698,00 kuna. Sveukupno su za kapitalne investicije planirana sredstva u iznosu 11.507.886,00 kuna. U razdoblju od 1. srpnja 2012. do 31. prosinca 2012. godine za kapitalne projekte osnovnih škola utrošena su sredstva iz Proračuna Osječko-baranjske županije u iznosu od 7.132.893,34 kune. U osnovnom školstvu završeni su radovi na adaptaciji potkrovlja u učionice OŠ "August Harambašić" Donji Miholjac, ukupne vrijednosti 425.000,00 kuna. Pri završetku su radovi na tri nova školska objekta: izgradnja nove škole i športske dvorane OŠ Drenje, ukupne vrijednosti s opremanjem 12.761.256,00 kuna, a rok završetka je u ožujku 2013. godine, izgradnja športske dvorane OŠ M. Gubec, Piškorevci, ukupne vrijednosti s opremanjem 4.465.856,00 kuna, a rok završetka je u ožujku 2013. godine i izgradnja športske dvorane OŠ Popovac, Popovac, ukupne vrijednosti s opremanjem 4.150.000,00 kuna, a rok završetka je u ožujku 2013. godine. Započeti su radovi na izgradnji športskih dvorana: OŠ Hinka Juhna Podgorač, planirane vrijednosti s opremanjem 6.900.000,00 kuna, OŠ J.A. Čolnica Đakovo PŠ Satnica Đakovačka, planirane vrijednosti s opremanjem 4.900.000,00 kuna, OŠ V.Nazora Feričanci PŠ Donja Motičina, planirane vrijednosti s opremanjem 4.900.000,00 kuna i OŠ "Hrvatski sokol" Podgajci Podravski, planirane vrijednosti s opremanjem 4.900.000,00 kuna. Izrađena je projektna dokumentacija za izgradnju novih školskih objekata OŠ "Matija Gubec" Magadenovac PŠ Marijanci i OŠ Ante Starčevića Viljevo PŠ Ivanovo, a za PŠ Ivanovo je u tijeku postupak javne nabave za izgradnju nove škole.

U razdoblju od 1. srpnja 2012. do 31. prosinca 2012. godine za **kapitalne projekte srednjih škola** utrošena su sredstva iz Proračuna Osječko-baranjske županije u iznosu od 2.863.023,67 kuna. U srednjem školstvu započeti su radovi na dogradnji Medicinske škole Osijek, ukupne vrijednosti 13.500.000,00 kuna. Započeta je izrada projektne dokumentacije za izgradnju Ekonomske škole "Braća Radić" Đakovo ukupne vrijednosti 900.000,00 kuna. Od ulaganja u školske objekte posebno treba naglasiti izgradnju trodijelne nastavno-športske dvorane Ugostiteljsko-turističke škole u Osijeku. U svrhu priprema za izgradnju nastavno-športske dvorane Ugostiteljsko-turističke škole u Osijeku izrađena je projektna dokumentacija za izgradnju nastavno-športske dorane (glavni i izvedbeni projekt) u iznosu od 336.050,00 kuna, plaćen je komunalni doprinos u iznosu od 1.886.580,00 kuna i vodni doprinos u iznosu od 81.452,87 kuna te su plaćene pristojbe u iznosu od 8.332,50 kuna, a 30 listopada 2012. godine ishoda je potvrda glavnog projekta.

Sredstva za **tekuće i investicijsko održavanje** ulažu se u nužne popravke (krovovi, instalacije, sanitarni čvorovi, stolarija, podovi). U razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2012. godine izvedeni su radovi investicijskog održavanja na 16 osnovnoškolskih objekata i 11 srednjoškolskih objekata te dva učenička doma ukupne vrijednosti 2.317.241,78 kuna.

13.2. **Financiranje decentraliziranih funkcija**

Temeljem Odluke o kriterijima i mjerilima za utvrđivanje bilančnih prava za financiranje minimalnog financijskog standarda javnih potreba osnovnog školstva u 2012. godini utvrđena su sredstva za materijalne i financijske rashode osnovnih škola Osječko-baranjske županije u visini od 40.349.249,00 kuna. Ovom Odlukom smanjena su sredstva u osnovnom školstvu za materijalne i financijske rashode u odnosu na 2011. godinu za 1.593.837,00 kuna odnosno 3,8 %. U razdoblju od 01. srpnja do 31. prosinca 2012. godine planirana su sredstva za materijalne i financijske rashode u iznosu od 15.123.912,88 kuna, a isplaćeno je 11.069.738,14 kuna. Razlika neizvršenog prijenosa sredstava u iznosu od 4.054.174,74 kuna za mjesec prosinac 2012. godine bit će isplaćena u siječnju 2013. godine budući da do kraja 2012. godine nisu sredstva uplaćena iz Državnog proračuna za razliku između ostvarenih prihoda iz dodatnog udjela poreza na dohodak po stopi od 3,1 % i ukupno bilanciranih sredstava za osnovno školstvo za 2012. godinu.

Decentraliziranim sredstvima osigurava se **minimalni financijski standard u osnovnom školstvu** što podrazumijeva pokriće općih troškova škola bez potrebnih sredstava za ulaganja u razvoj prostora, suvremene opreme i obrazovanje kadrova. Analizom rashoda uočeno je da u osnovnim školama energenti, prijevoz učenika, komunalne usluge, održavanje prostora i opreme iznose 11.702.847,49 kuna što čini 77,38 % ukupnih rashoda u navedenom periodu što znači da se radi o minimalnom financijskom standardu odnosno ne postoji razvojna komponenta. Osnovne škole su za stručno usavršavanje zaposlenika u 2012. godini planirale sredstva u iznosu od 2.172.768,00 kuna što predstavlja 5,38 % od ukupnih sredstava, a u navedenom periodu utrošeno je 716.046,93 kune. Moguće je konstatirati da postoji nedostatak sredstava za kvalitetno usavršavanje i praćenje novih standarda u povećanju znanja i stručnosti zaposlenika. Da bi škole pratile suvremena postignuća i da bi bile mjesta stjecanja kvalitetnog odnosno vrhunskog znanja trebaju više sredstava uopće, a posebice za stručno usavršavanje nastavnika.

Prijevoz učenika osnovnih škola Osječko-baranjske županije obavlja prijevoznika tvrtka Panturist d.d. Osijek. Ukupno se prevozi 3.809 učenika iz 43 osnovne škole sa 56 kvalitetnih autobusa. Planirani iznos sredstava za ugovoreni prijevoz učenika u 2012. godini iznosi 12.360.595,00 kuna, a u navedenom razdoblju utrošeno je 5.160.067,30 kuna što iznosi 41,75 % u odnosu na plan. Osječko-baranjska županija svim osnovnim školama plaća ugovoreni prijevoz učenika na redovitu nastavu, prijevoz učenika na izbornu nastavu uključujući i rano učenje stranih jezika, pa i ukoliko se održava u suprotnoj smjeni kao i prijevoz na županijska natjecanja.

Temeljem Odluke o kriterijima i mjerilima za utvrđivanje bilančnih prava za financiranje **minimalnog financijskog standarda** javnih potreba **srednjih škola i učeničkih domova** u 2012. godini utvrđena su sredstva za materijalne i financijske rashode srednjih škola i učeničkih domova Osječko-baranjske županije u visini od 24.353.630,00 kuna. Ovom Odlukom smanjena su sredstva u

srednjem školstvu za materijalne i financijske rashode u odnosu na 2011. godinu za 961.994,00 kune odnosno 3,8 %. Za razdoblje od 1. srpnja do 31. prosinca 2012. godine za materijalne i financijske rashode isplaćeno je 11.304.678,67 kuna. Decentraliziranim sredstvima osigurava se minimalni financijski standard srednjih škola i učeničkih domova što podrazumijeva pokriće općih troškova škola bez potrebnih sredstava za ulaganja u razvoj prostora, suvremene opreme i obrazovanja kadrova u školama i učeničkim domovima. Iz tako skromnih sredstava škole su za stručno usavršavanje zaposlenika u 2012. godini planirale 827.412,44 kune što predstavlja 3,4 % od ukupnih sredstava, dok su u izvještajnom razdoblju za iste te troškove utrošile 361.853,45 kuna. Najveći dio sredstava troši se za pokriće fiksnih ili namjenskih rashoda na čiju visinu škole ne mogu utjecati i koji svake godine rastu brže od rasta ukupnih sredstava. Tu se osobito ističu troškovi prijevoza zaposlenika na posao i s posla i troškovi energije (grijanje i električna energija). U 2012. godini ovi troškovi planirani su u ukupnom iznosu od 15.819.624,56 kuna što iznosi 64,96% ukupnih sredstava s tendencijom daljnjeg rasta dok je u izvještajnom razdoblju utrošeno 7.088.128,01 kuna na navedene troškove. Zbog toga školama ostaje svake godine premalo prostora za pokriće ostalih materijalnih i financijskih rashoda, osobito za sredstva koja bi se planirala za stručno usavršavanje i razvoj, a za podizanje standarda škola iznad minimalnog standarda nema nikakvih mogućnosti.

Sredstva za **smještaj i prehranu učenika u učeničkim domovima** utvrđena su u iznosu od 6.300,00 kuna godišnje po učeniku koji koriste usluge učeničkih domova. Navedeni iznos predstavlja 50% cijene programa. Ukupno planirana sredstva za 2012. godinu za ove namjene iznose 3.635.100,00 kuna. U razdoblju srpanj-prosinac 2012. godine utrošeno je 1.454.040,00 kuna. Cijena po učeniku se nije mijenjala od 2004. godine, a inflacija i rast troškova života su evidentni svake godine što utječe na kvalitetu smještaja i prehrane u učeničkim domovima.

Radi ostvarenja jednake dostupnosti obrazovanja za mlade, Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 23. kolovoza 2012. godine donijela Odluku o sufinanciranju **međumjesnog javnog prijevoza za redovite učenike srednjih škola** za razdoblje rujan - prosinac 2012. godine i Uputu o načinu provođenja Odluke. Temeljem navedene Odluke Vlada Republike Hrvatske sudjeluje u sufinanciranju prijevoza redovitih učenika srednjih škola u iznosu od 75% cijene mjesečne učeničke karte za autobus odnosno vlak. U ostatku cijene mjesečne učeničke karte, ovisno o financijskim mogućnostima, mogu sudjelovati: jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, prijevoznik i roditelj. Osječko-baranjska županija sufinancira prijevoz redovitih učenika srednjih škola u iznosu od 5% cijene mjesečne učeničke karte za autobus odnosno vlak, što je uredila Odlukom o sufinanciranju međumjesnog javnog prijevoza za redovite učenike srednjih škola Osječko-baranjske županije u razdoblju rujan - prosinac 2012. godine, koju je Skupština Osječko-baranjske županije donijela na 27. sjednici 2. listopada 2012. godine. Ukupan iznos sredstava utrošen za prijevoz redovitih učenika srednjih škola na području Osječko-baranjske županije za razdoblje rujan - prosinac 2012. godine iznosi 13.082.966,91 kuna od toga je Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta doznačilo iznos od 12.315.472,66 kuna dok je Osječko-baranjska županija utrošila 767.494,25 kune.

13.3. Programi i projekti iznad minimalnog standarda

Budući da se u okviru decentraliziranih sredstava osiguravaju sredstva za tzv. minimalni financijski standard u školstvu, odnosno za ostvarenje temeljnog programa, županije, općine i gradovi trebali bi težiti osiguravanju dodatnih sredstava za podizanje pedagoškog standarda i obogaćivanje programa odgoja i obrazovanja u školama. Iz toga su razloga Programom javnih potreba u školstvu za 2012. godinu osigurana dodatna financijska sredstva u visini 811.930,00 kuna kojima je predviđeno financiranje organizacije natjecanja i smotri na županijskoj/međužupanijskoj razini, realiziranje programa ispraćaja maturanata, sufinanciranje opremanja školskih knjižnica obveznom školskom lektinom osnovnih škola, sufinanciranje projekta obilježavanja Dana sjećanja na žrtvu Vukovara i financijsko podupiranje realizacije programa i projekata te drugih aktivnosti u osnovnim i srednjim školama i ostalim odgojno obrazovnim ustanovama. Navedeni programi u najvećem dijelu realizirani su u prvom dijelu školske 2011./2012. godine u ukupnom iznosu od 615.717,29 kune.

U razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2012. godine utrošeno je ukupno 51.530,00 i to za daljnju realizaciju programa kako slijedi:

- za sufinanciranje organizacije natjecanja i smotri na županijskoj/međužupanijskoj razini 11.300,00 kuna,
- za sufinanciranje programa i projekata u osnovnim i srednjim školama 15.000,00 kuna
- za sufinanciranje projekta obilježavanja Dana sjećanja na žrtvu Vukovara 23.730,00 kuna i
- za realizaciju ostalih programa i projekata u odgoju i obrazovanju 1.500,00 kuna.

Ukupno za realizaciju navedenih programa u okviru Programa javnih potreba u školstvu na području Osječko-baranjske županije u 2012. godini utrošeno je 667.247,29 kuna.

Od programa koji su realizirani u 2012. godini posebno se ističe program "**Ispraćaj maturanata**". Već osmu godinu Županija vrlo uspješno osmišljava i organizira ispraćaj na zadnji dan nastave maturanata. Realizacija programa zahtijevala je organiziranje plesanja Quadrille, francuskog dvorskog plesa za Guinnessov rekord, koji je 18. svibnja 2012. plesalo 3.226 maturanata u šest gradova Županije, te u suradnji s Gradom Osijekom i organizaciju nastavka programa ispraćaja osječkih maturanata na lijevoj obali Drave. I ove godine maturanti grada Osijeka su snimili milenijsku fotografiju u Županijskoj ulici ispisujući riječ HVALA. Generalni sponzor i ove godine bio je Euroherc, Osijek, koji je sponzorirao kišobrane i majice. Ovakav način ispraćaja maturanata veoma je dobro prihvaćen od samih maturanata, njihovih roditelja te stanovništva gradova Osječko-baranjske županije u kojima se ova manifestacija odvijala.

13.4. Stipendiranje i kreditiranje učenika i studenata i dodjela potpora za poslijediplomski studij

Osječko-baranjska županija stipendira učenike i studente od 2002./03. školske odnosno akademske godine, dakle već desetu godinu. Izdvajanje proračunskih sredstava za stipendiranje darovitih učenika i studenata te učenika i studenata koji se obrazuju za deficitarna zanimanja ispunilo je svoju svrhu, na učenike i studente djeluje poticajno jer ih podržava u postizanju visokog prosjeka ocjena, značajnih rezultata na natjecanjima, a veći broj studenata diplomira znatno ranije od predviđenog zakonskog roka nakon čega veći broj nastavlja poslijediplomski studij, a velika većina se i zapošljava u Osječko-baranjskoj županiji. U Proračunu 2012. godine za stipendiranje učenika i studenata predviđeno je 2.000.000,00 kuna, dio za ugovorne obveze iz prethodnih godina, a dio za nove stipendiste od rujna, odnosno listopada 2012. Od toga je iznosa za akademsku godinu 2011./12. u 2012. godini korisnicima isplaćeno ukupno 1.120.600,00 kuna, zaključno s isplatom učenicima za lipanj, a studentima za srpanj. Do kraja kalendarske godine isplaćen je učenicima i studentima preostali dio stipendija za akademsku godinu 2011./12. godinu te stipendije za školsku odnosno akademsku godinu 2011./12. u iznosu od 468.900,00 kuna. Od 1. siječnja do 31. prosinca 2012. godine za stipendije učenicima i studentima isplaćeno je ukupno 1.589.500,00 kuna.

U školskoj, odnosno akademskoj godini 2011./12. stipendiju su primala 88 učenika (69 darovitih učenika i 19 učenika koji se obrazuju za deficitarno zanimanje) i 135 studenta (43 darovita studenta i 92 studenta koji se obrazuju za deficitarno zanimanje). U školskoj, odnosno akademskoj godini 2012./13. stipendiju prima 90 učenika (65 darovitih učenika i 25 učenika koji se obrazuju za deficitarno zanimanje) i 101 student (30 darovitih studenata i 71 student koji se obrazuje za deficitarno zanimanje).

Osječko-baranjska županija dodjeljuje **potpore za poslijediplomski studij** od 2002./03. akademske godine. Poslijediplomski studij obrazuje mlade ljude s područja Županije za najvišu razinu znanja bez kojega zasigurno nema napretka u gospodarstvu, ali i u ostalim djelatnostima kao što su zdravstvo, socijalna skrb, školstvo, uprava i pravosuđe te brojne druge djelatnosti koje zahtijevaju nova znanja i najnovije znanstvene spoznaje. U Proračunu 2012. godine za potpore za poslijediplomski studij bilo je predviđeno 300.000,00 kuna. Temeljem Natječaja za dodjeljivanje potpora za poslijediplomski studij dodijeljene su potpore i potpisani su ugovori sa 72 kandidata kojima je isplaćeno ukupno 299.885,16 kuna.

Županija je odobrila, na temelju projekta "Studentski krediti", 22 zahtjeva od čega je 18 realizirano u vrijednosti od 1.200.655,38 kuna.

14. **Kultura, šport i tehnička kultura**

Skupština Osječko-baranjske županije je na 22. sjednici 13. prosinca 2011. godine donijela Program javnih potreba u **kulturi** na području Osječko-baranjske županije za 2012. godinu. Programom je obuhvaćeno financiranje ustanova kulture kojima je Županija osnivač odnosno suosnivač, a to su Galerija likovnih umjetnosti Osijek i Hrvatsko narodno kazalište u Osijeku. Za Galeriju je u 2012. godini izdvojeno 3.027.044,20 kuna za plaće, materijalne, programske troškove i za investicije, odnosno u razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2.050.461,56 kune. Tijekom vremena, a posebno uslijed ratnih oštećenja, u jesen 1991. godine, zgrada Galerije likovnih umjetnosti je nekoliko puta pogođena, pročelje zgrade je oštećeno i u iznimno je lošem stanju. Iz navedenih razloga Županija je krenula u obnovu pročelja. U 2012. godini su Osječko-baranjska županija, Grad Osijek i Galerija likovnih umjetnosti Osijek sklopili Sporazum o sufinanciranju obnove pročelja zgrade Galerije likovnih umjetnosti u Osijeku te je potpisan Ugovor o uređenju pročelja Galerije likovnih umjetnosti Osijek u vrijednosti od 1.053.966,83 kune, od čega Grad Osijek plaća 300.000,00 kuna, a Osječko-baranjska županija 753.966,83 kune. Temeljem navedenog Županija je u 2012. godini platila 99.816,20 kuna, a preostali iznos je planiran u Proračunu Županije za 2013. godinu. Za Hrvatsko narodno kazalište u Osijeku je u 2012. godini ukupno izdvojeno 12.487.000,00 kuna. Od toga 11.787.000,00 kuna za redovnu djelatnost a 200.000,00 kuna za uređenje pročelja Kazališta te 500.000,00 kuna za sanaciju dijela gubitka, odnosno u razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 7.226.078,84 kuna.

Nadalje, Programom su obuhvaćene i javne potrebe u kulturi od interesa za Županiju, a to su sljedeće manifestacije i memorijali: Festival hrvatske tamburaške glazbe u Osijeku, Tamburaški orkestar Osječko-baranjske županije, Đakovački vezovi, Tamburaško društvo "Dora Pejačević" Našice, Memorijal "Franjo Krežma" i Strossmayerovi dani, za koje je u 2012. godini ukupno izdvojeno 270.000,00 kuna, odnosno u razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 120.000,00 kuna.

U sklopu Programa su i ostale javne potrebe u kulturi za koje je ukupno u 2012. godini izdvojeno 671.500,00 kuna a za razdoblje od 1. srpnja do 31. prosinca 578.000,00 kuna, a sufinanciraju se putem natječaja koji se raspisuje svake godine. Tako je 24. listopada 2011. godine raspisan Natječaj za 2012. godinu i objavljen je u Glasu Slavonije i na web stranicama Županije. Temeljem natječaja donesen je Plan raspodjele sredstava prema Programu javnih potreba u kulturi na području Osječko-baranjske županije za 2012. godinu. Za iste namjene, 25. listopada 2012. godine, raspisan je natječaj za 2013. godinu te je objavljen u Glasu Slavonije i na web stranicama Županije. Rezultati natječaja bit će poznati početkom 2013. godine.

Županija je sa 100.000,00 kuna sufinancirala i programsku djelatnost Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Zavoda za znanstveni i umjetnički rad u Osijeku.

Skupština Osječko-baranjske županije je na 22. sjednici 13. prosinca 2011. godine donijela Program javnih potreba u **tehničkoj kulturi** na području Osječko-baranjske županije za 2012. godinu. U okviru Programa Županija je za Zajednicu tehničke kulture Osječko-baranjske županije u 2012. godini izdvojila 970.000,00 kuna, a za razdoblje od 1. srpnja do 31. prosinca 549.394,20. Financirale su se plaće, materijalni troškovi te dio programskih troškova centara tehničke kulture.

Iz Proračuna Osječko-baranjske županije za potrebe **športa** u 2012. godini planirano je 3.300.000,00 kuna, a u razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2012. g. utrošeno je 1.887.576,00 kuna, kako slijedi:

- za plaće i materijalne troškove Športske zajednice Osječko-baranjske županije i županijske granske saveze planirano je 850.000,00 kuna, a u razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2012. godine utrošeno je 450.000,00 kuna,

- za školska športska društva, odnosno županijska natjecanja školskih športskih društava osnovnih i srednjih škola planirano je 310.000,00 kuna, a u razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2012. godine utrošeno je 60.000,00 kuna,
- za poticanje i promicanje sporta planirano je 2.140.000,00 kuna, a u promatranom razdoblju utrošeno je 1.377.576,00 kuna.

15. Obrana i zaštita

I izgradnji sustava civilne obrane, zaštite i spašavanja Županija je u izvještajnom razdoblju posvećivala dužnu pažnju. S ciljem njezinog jačanja poduzet je niz aktivnosti pretežito usmjeren osposobljavanju nositelja ovoga sustava.

U području **civilne obrane** održano je 13 radno-instruktivnih sastanaka s pravnim osobama. Održano je 15 radno-instruktivnih sastanaka s pravnim osobama.

U području **zaštite i spašavanja**, uz brojne stručne i radne sastanke s predstavnicima nadležnih stručnih institucija (80), u izvještajnom razdoblju pripremani su temeljni planski dokumenti kojima se uređuje ovo značajno područje djelovanja. U operativnom dijelu, obavljani su poslovi izrade baze podataka za područje zaštite i spašavanja te je nastavljen proces kadrovske popune i materijalno-tehničkog opremanja specijalističkih postrojbi civilne zaštite Osječko-baranjske županije i njihovog osposobljavanja za izvršenje njihovih zadaća. Pored toga, organizirana je i vježba u kojoj su sudjelovale sve komponente sustava zaštite i spašavanja

U svrhu jačanja sustava **zaštite od požara**, uz donošenje potrebnih dokumenata kojima se uređuje ovo područje djelovanja, poduzete su sve potrebne aktivnosti pripreme za provedbu posebnih mjera zaštite od požara na području Županije (doneseni svi potrebni dokumenti i održani sastanci s nositeljima provedbe ovih mjera) te su ulagana značajna financijska sredstva za osposobljavanje nositelja ove zaštite. Uz sredstva namijenjena županijskoj Vatrogasnoj zajednici koja se obvezno izdvajaju iz Županijskog proračuna temeljem Zakona, Župan je dobrovoljnim vatrogasnim društvima odobravao financijska sredstva za nabavku opreme, sufinanciranje natjecanja vatrogasaca, posebno mladeži, te se podržavaju proslave postojanja pojedinih vatrogasnih društava, kojima se dokazuje dugogodišnja tradicija vatrogastva na području Županije, jer pojedina društva postoje i više od 100 godina. Tako je u izvještajnom razdoblju Župan nastavio s pomaganjem dobrovoljnim vatrogasnim društvima u nabavci potrebne opreme, dodjelom potrebnih financijskih sredstava.

IV. FINACIJSKA POLITIKA I GOSPODARENJE IMOVINOM

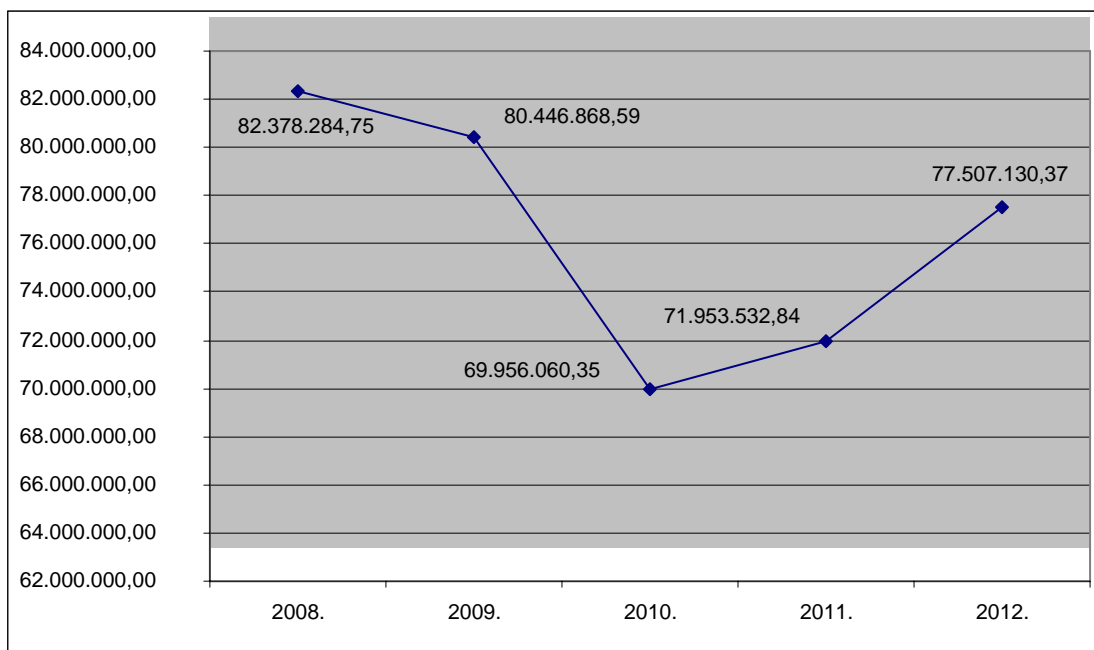
1. Opći financijski okvir i proračunska politika

U okviru ovlasti utvrđenih zakonom i Statutom, župan izvršava te osigurava izvršavanje općih akata predstavničkog tijela, te upravlja nekretninama, pokretninama i rashodima županije. O izvršavanju županijskog proračuna i provođenju propisa i općih akata županije župan izvještava predstavničko tijelo. Stoga se o proračunskoj politici županijska skupština detaljnije posebno izvještuje godišnjim izvješćem o izvršenju proračuna.

Proračun Osječko-baranjske županije za 2012. godinu donesen je u visini od 323.311.468,00 kuna. Radi prilagodbe proračunske politike raspoloživim sredstvima predložene su dvije izmjene i dopune Proračuna. Skupština Osječko-baranjske županije usvojila je prve izmjene i dopune na 25. sjednici 12. lipnja 2012. godine kada je Proračun određen u visini od 346.476.397,16 kuna i druge izmjene i dopune na 28. sjednici 11. prosinca 2012. godine kada je Proračun određen u visini od 352.373.345,84 kuna. Osim što proračun pokazuje najvažnije ciljeve jedinice samouprave u proračunskoj godini, on služi i kao sustav kontrole prikupljanja i trošenja proračunskih sredstava. Proračun Osječko-baranjske županije sastavljen je na način da se transparentno može vidjeti na koji se način prikupljaju prihodi, a s druge strane, u posebnom dijelu proračuna, nalazi se odgovor za što će se prikupljena sredstva potrošiti. Uz svaku proračunsku stavku naveden je i izvor financiranja koji osigurava namjensko trošenje proračunskih prihoda. Još sredinom 2009. godine uvedena je i veća financijska disciplina tako da se, umjesto dotadašnjeg mjesečnog, prešlo na dnevno praćenje prihoda, te su se shodno naplaćenim приходima izvršavale i proračunske obveze, što uvelike smanjuje rizike od nenamjenskog trošenja sredstava. Isto tako, financijski rezultat poznat je svakodnevno.

U 2011. godini stvorene su pretpostavke za preuzimanje **naplate poreza** na cestovna motorna vozila, poreza na plovne objekte i poreza na nasljedstva i darove od Porezne uprave. Upravni odjel za javne financije Osječko-baranjske županije utvrđuje i naplaćuje porez na nasljedstva i darove na temelju pravomoćnih rješenja o nasljeđivanju i ovjerenih darovnih ugovora. Tijekom 2012. godine na temelju pravomoćnih rješenja o nasljeđivanju i ovjerenih darovnih ugovora otvoreno je 3.008 predmeta. Riješeno je 2.945 predmeta, a u tijeku je rješavanje 63 predmeta. Poslano je 26 opomena radi nepravovremene uplate utvrđenog poreza. U 2012. godini doneseno je 36.661 porezno rješenje kojima je razrezan porez na cestovna motorna vozila što je u usporedbi s 2011. godinom, kada je doneseno 39.152 porezna rješenja, manje za 2.491 rješenje. U financijskom smislu, izdana rješenja iznosila su 12.717.045,44 kuna u 2011. godini, dok u 2012. godini iznose 11.407.830,30 kuna. Poslano je 5.011 opomena radi nepravovremene uplate utvrđenog poreza. Naplaćeno je ukupno 12.537.992,73 kuna. Veća naplata u odnosu na 2011. godinu rezultat je poduzetih mjera naplate potraživanja. U 2012. godini doneseno je 37 poreznih rješenja kojima je razrezan porez na plovila. Naplaćeno je ukupno 19.143,55 kuna. Tek krajem 2012. godine (premda su u više navrata već ranije traženi ti podaci) od APIS-a (informatička podrška Porezne uprave) predani su podaci o zaduženjima koja se odnose na razdoblje od 2005. do 2010. godine. Obćano je da će naknadno dostaviti i podatke o poduzetim mjerama u navedenom razdoblju, kako bi u slučajevima gdje je to moguće, a s obzirom i na mogućnost zastare, mogli poduzeti mjere propisane Zakonom o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima. S obzirom da je bilo puno neriješenih situacija, a koje su se odnosile na zastare, oslobođenja od plaćanja i slično, ocijenjeno je da su poduzete sve mjere naplate županijskih poreza za koje trenutno postoje potpuni i cjeloviti podaci. Moguće je očekivati da će se poduzimanjem radnji propisanih zakonskim propisima pospješiti fiskalna funkcija Županije budući da će se porez razrezivati puno ranije nego do sada, te će se omogućiti pravodobno i višekratno poduzimanje potrebnih radnji u svrhu naplate potraživanja.

U sljedećem prikazu vidljivo je kretanje nenamjenskog dijela poreza na dohodak u razdoblju od 2008. - 2012. godine, gdje je vidljiv značajan pad u 2010. godini, dok u 2011. i 2012. godini bilježi rast, premda još uvijek nije dosegao razinu 2008. i 2009. godine.

U nastavku se daju podaci o ostvarenju ostalih nenamjenskih prihoda u istom razdoblju:

Vrsta prihoda/godina	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.
Porez i prerez na dohodak	82.378.284,75	80.446.868,59	69.956.060,35	71.953.532,84	77.507.130,37
Porez na automate	849.900,00	913.700,00	892.691,23	684.800,00	562.400,00
Porez na cestovna motorna vozila	11.791.972,17	11.534.155,62	11.340.947,38	10.959.329,54	12.537.992,73
Pristojbe i naknade	1.216.141,52	1.090.894,10	809.351,50	856.778,78	923.962,32
Ostale upravne pristojbe	3.681.182,72	3.105.153,12	2.383.786,86	3.516.722,34	3.559.504,85

Unatoč tomu, tijekom cijele 2012. godine blagovremeno su podmirivane obveze. Redovito su izvršavana plaćanja računa, podmirivanje javnog duga prema rokovima dospijeća, te prijenosi decentraliziranih sredstava proračunskim korisnicima. Izvršavane su redovite mjesečne doznake ustanovama kulture, športa, tehničke kulture te ostalim proračunskim korisnicima. Isplate studentskih stipendija bile su redovite. Sve zakonske obveze Proračuna (Državni hidrometeorološki zavod, Vatrogasna zajednica Osječko- baranjske županije, Hrvatski Crveni križ) redovito su izvršavane. Unatoč financijskim problemima, dugogodišnji cilj Osječko-baranjske županije u smislu ravnomjernog razvoja cijelog područja nije narušen i sve pomoći jedinicama lokalne samouprave koje su u Proračunu planirane, izvršene su sukladno Odluci o izvršavanju Proračuna za tekuću godinu.

Usprkos fiskalnim problemima koji su se pojavili u 2010. godini, a nastavili i u 2011. te u 2012. godini, Županija je uspostavila dnevnu financijsku kontrolu isplata iz Proračuna po izvorima sredstava, a trenutno slobodna sredstva na žiro-računu oročavala je u poslovnim bankama, što je donijelo dodatna sredstva u Proračun. Tako je samo **oročavanjem** trenutno raspoloživih sredstava na računu u 2012. godini ostvaren prihod od kamata na oročena sredstva u iznosu od 1.843.536,76 kuna, a ako se dodaju i sredstva na depozite po viđenju, onda je to iznos od 2.558.458,82 kuna. Racionalnim gospodarenjem financijskim sredstvima na taj su način u razdoblju od 2006. do 2012. godine u cijelosti su pokriveni troškovi kamata na primljene zajmove za kapitalne projekte za koje se Županija zadužila.

2. Osiguravanje dopunskih izvora sredstava

Budući da sredstva Županijskog proračuna nisu dostatna za ostvarivanje planiranih projekata i zadovoljavanje utvrđenih potreba, Župan je nastojao pokretanjem odgovarajućih inicijativa i aktivnosti osigurati dopunska sredstva kojima bi se uvećao fiskalni kapacitet Županije, odnosno raspoloživa masa sredstava za te namjene. U tom cilju pokretane su aktivnosti udruživanja sredstava s jedinicama lokalne samouprave na području Županije za određene projekte, aktivnosti suinvestiranja određenih projekata s državnim i paradržavnim tijelima, aktivnosti osiguravanja sredstava iz međunarodnih izvora te dopunskih sredstava iz Državnog proračuna.

U ostvarivanju projekata od regionalnog interesa Županija je nastojala povezati interese više jedinica lokalne samouprave na njezinom području te Države odnosno odgovarajućih državnih tijela i institucija. U financijskom smislu, Županija je poticala odnosno prihvaćala inicijative za udruživanjem sredstava čime su osiguravana dostatna sredstva za izvršenje odnosno projekta.

Na ovaj način u 2012. godini planirano je udruživanje sredstava s vanjskim izvorima u visini od 25.873.373,50 kuna prikazanih u sljedećoj tablici:

Izvor sredstava	Plan	Realizacija	Namjena
Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost	7.721.000,00	3.717.385,96	Poboljšanje sustava grijanja zamjenom primarnog energenta i rekonstrukcijom vanjske ovojnice zgrada u ustanovama na području Županije
Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa i jedinice lokalne samouprave	12.200.000,00	6.071.041,18	Sufinanciranje prijevoza učenika srednjih škola s područja Županije
Hrvatske vode, jedinice lok. samouprave i trg. društva	300.000,00	121.666,50	Za projektnu dokumentaciju za NAPNAV
Državni proračun - Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva	2.640.000,00	1.968.855,03	Udruživanje sredstava za subvenciju kamata za kredite poljoprivrednika, malih i srednjih poduzetnika. Uz ministarstva u subvenciji kamatne stope sudjeluju jedinice lokalne samouprave i Županija.
Državni proračun - Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti	500.000,00	416.738,99	
Tekuće pomoći iz gradskog proračuna - za kamate	860.000,00	593.4448,63	
Državni proračun - Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija	10.000,00	10.000,00	Za djelovanje Savjeta za europske integracije
Državni proračun - Dravis II.	103.331,50	103.331,50	Međunarodni projekt Dravis II.
Provedba projekta IPA-prekogranična suradnja Hrvatske sa Srbijom	650.000,00	355.406,97	Za provedbu Projekta "Zaštita od širenja Klasične svinjske kuge (KSK) u prekograničnom području kroz poboljšanje higijenskih standarda i edukaciju farmera" u okviru - IPA Prekograničnog programa Hrvatska-Srbija 2007.-2013.godine.

Provedba projekta IPA IIIc- WINE TOUR	4.127.671,24	4.185.671,24	Za provedbu projekta "Wine tour" koji je prijavljen na natječaj IPA Regionalna konkurentnost (listopad 2010.), mjera 1.1. Poslovna infrastruktura, oznake EuropeAid/130393/M/ACT/HR, čiji rezultati se još očekuju.
Vodna stepenica - Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva, Hrvatska elektroprivreda d.d. i Hrvatske vode.	2.032.520,33	1.005.390,00	Udruživanje sredstava za reviziju Studije opravdanosti izgradnje višenamjenskog hidrotehničkog sustava za uređenje voda i zemljišta Osijek i izradu Studije procjene utjecaja na okoliš.
Prostorno-prometna studija -Hrvatske ceste d.o.o., Hrvatske autoceste d.o.o., Hrvatske željeznice Holding d.o.o., Grad Osijek, Uprava za ceste Osječko-baranjske županije i Lučka uprava Osijek.	3.000.000,00	1.778.437,50	Udruživanje sredstava za prostorno-prometnu studiju cestovno-željezničkog prometnog sustava šireg područja grada Osijeka.
Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva	205.000,00	205.000,00	Regionalni geoinformacijski sustav
UKUPNO	34.349.523,07	25.873.373,50	

Napomena: U tablici su prikazana samo sredstva koja su udruživana putem Županijskog proračuna, dakle, bila su stavka unutar njega.

Kako je vidljivo iz prethodne tablice, temeljem zaključenih ugovora, Županija je i u ovoj godini uz svoja sredstva vezala sredstva jedinica lokalne samouprave s područja Županije, te državnih institucija. Za financiranje projekta katastarske izmjere poljoprivrednog zemljišta općine, gradovi i Županija svoja sredstva udružuju sa sredstvima Državne geodetske uprave, a za Program održavanja građevina detaljne melioracijske odvodnje uz udružena sredstva lokalne samouprave i Županije, vezuju se sredstva Hrvatskih voda.

3. Upravljanje i raspolaganje imovinom Županije

Imovinu Županije, uz prikazana financijska sredstva čine i nekretnine u njezinom vlasništvu te imovinska prava, pretežito u odnosu na trgovačka društva kojih je su/vlasnik. Njima je Županija upravljala i raspolagala pažnjom dobrog gospodara.

U tom okviru ona osigurava **korištenje nekretnina** u njezinom vlasništvu, a one koje ne koristi nastoji prodajom pretvoriti u aktivni kapital poput stare zgrade Ugostiteljsko-turističke škole u Osijeku koju je tek u osmom javnom natječaju provedenom i realiziranom u 2012. godini uspjela prodati, a sredstva namijeniti kapitalnim ulaganjima prema odluci Skupštine.

Temeljem Zakona o vodama **građevine detaljne melioracijske odvodnje** na području Županije su njezino vlasništvo. Postupajući u skladu s navedenim zakonskim odredbama, kao i odredbama Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, u izvještajnom razdoblju Župan je prihvaćao prijedloge ugovora o osnivanju pravo služnosti. U izvještajnom razdoblju pravo služnosti Županija je dala Vodovodu-Osijek d.o.o. u svrhu izgradnje i održavanja Magistralnog cjevovoda pitke vode Beketinci-Vuka i vodoopskrbne mreže u naseljima Vuka, Hrastovac i Lipovac Hrastinski te Elektroslavoniji Osijek u svrhu izgradnje različitih elektroenergetskih objekata. Prepoznajući važnost i značaj izgradnje pojedinih takvih objekata pravo služnosti i pravo građenja je osnivano bez naknade.

U svezi s promjenama koje se odnose na vlasništvo odnosno suvlasništvo Županije u **trgovačkim društvima** nastale tijekom izvještajnog razdoblja, prema stanju na dan 31. prosinca 2012. godine utvrđeno je da:

- u navedenom razdoblju nije bilo novih postupaka u privatizaciji trgovačkih društava u suvlasništvu Osječko-baranjske županije,
- u postupku privatizacije trgovačkih društava vodnog gospodarstva Vuka d.d. Osijek, Odvodnja d.d. Darda te Karašica-Vučica d.d. Donji Miholjac otplata dionica obavljala se prema utvrđenoj dinamici. Tako su do 31. prosinca 2012. godine dioničari Vuke d.d. Osijek uplatili 213.428,36 kuna, dioničari Odvodnje d.d. Darda uplatili su 19.215,04 kuna, te dioničari Karašice-Vučice d.d. Donji Miholjac ukupno 141.219,61 kuna. Tijekom cijelog ovog razdoblja nije bilo zakašnjenja u otplati zbog kojih bi se raskidali osnovni ugovori o prodaji dionica,
- na dan 31. prosinca 2012. godine stanje uplata udjeličara tvrtke Cesting d.o.o. Osijek je 756.830,17 kuna.

4. Javna nabava

Radi nabave robe, usluga i radova sukladno posebnim odlukama i planskim dokumentima Županijske skupštine, u visini predviđenoj Županijskim proračunom, a pod uvjetima i na način utvrđenim posebnim odlukama te Odlukom o izvršavanju Proračuna, Župan je tijekom izvještajnog razdoblja, sukladno propisima o javnoj nabavi donio dvije izmjene i dopune Plana nabave Osječko-baranjske županije za 2012. godinu i jednu Izmjenu Plana nabave Osječko-baranjske županije za 2012. godinu te 70 rješenja (18 rješenja o pripremi i provedbi postupka javne nabave, 51 rješenja o odabiru najpovoljnije ponude i 1 rješenje o poništenju postupka javne nabave).

U razdoblju od 1. srpnja 2012. godine do 31. prosinca 2012. godine pokrenuto je 17 postupaka javne nabave putem otvorenog postupka javne nabave, od kojih je 1 poništen i ponovo pokrenut, 3 završava sklapanjem okvirnog sporazuma, 8 sklapanjem ugovora o javnoj nabavi radova, 4 sklapanjem ugovora o javnoj nabavi roba i 1 sklapanjem ugovora o javnoj nabavi usluga, te jedan pregovarački postupak javne nabave bez prethodne objave za nabavu usluge.

Proveden je 1 postupak javne nabave male vrijednosti prema pravilima za provođenje postupka za usluge iz dodatka IIb Zakona o javnoj nabavi (posebna primjena zakona) i sklopljen ugovor na razdoblje od jedne godine.

Također je provedeno 28 nabava na temelju zahtjeva upravnih tijela Osječko-baranjske županije za nabavu roba, radova i usluga na koje se ne primjenjuje Zakon o javnoj nabavi, odnosno za nabave ispod 70.000,00 kuna, tzv. "bagatelne nabave".

V. ZAKLJUČAK

U svim do sada podnesenim izvješćima naglašavano je da je polugodišnje razdoblje prekratko da bi se u njemu stanje promijenilo u mjeri koja u bitnome sugerira drugačiju ocjenu u odnosu na prethodno polugodišnje razdoblje. Otuda je ocjenu prethodnog razdoblja moguće gotovo u cijelosti primijeniti i na tekuće, dakako, utemeljenu na aktivnostima toga razdoblja koje slijede utvrđene temeljne vizije i smjernice djelovanja. No, ovom, u mandatnom razdoblju posljednjem, Izvješću moguće je sintezom provedenih aktivnosti ukazati na bitna obilježja djelovanja Župana u proteklom vremenu tijekom tekućeg mandata.

Pristupno valja podsjetiti da je djelovanje županijskih tijela, pa tako i župana, ograničeno djelokrugom rada i nadležnostima županije utvrđenih Ustavom i zakonima. Ustavom je utvrđena nadležnost jedinica područne (regionalne) samouprave tako da one obavljaju poslove od područnog (regionalnog) značenja, a osobito poslove koji se odnose na školstvo, zdravstvo, prostorno i urbanističko planiranje, gospodarski razvoj, promet i prometnu infrastrukturu te planiranje i razvoj mreže obrazovnih, zdravstvenih, socijalnih i kulturnih ustanova, što je ponovio i Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi 2001. godine. Resornim zakonima su, međutim, djelokrug rada i nadležnosti uređeni na način da su ovi poslovi, u pravilu, podijeljeni između države, županije i jedinica lokalne samouprave. U tim okvirima županija je značajno ograničena u postupanju. Ona, jednostavno, nema na raspolaganju ovlasti, mehanizme i sredstva kojima bi značajnije utjecala na stanje u pojedinom području. Ove napomene ukazuju na okvir postupanja i župana u odnosu na područja naznačena Ustavom. Ovdje valja upozoriti i na problem čestih izmjena propisa, što dopunski destabilizira sustav i zahtijevajući stalnu prilagodbu značajno angažira ljudske, vremenske, ali i materijalne resurse.

No, ni postupanje Župana nije moguće, pa ni dopustivo, promatrati izvan okvira vremena i prostora u kome djeluje. Upravo stoga, izvan naznačenih okvira propisanih nadležnosti Župan se nije odricao prava inicijative i pokušaja da dogovaranjem i uvjeravanjem nadležnih tijela, političkim lobiranjem ili pritiskom upozori na stanje u određenim područjima odnosno predloži načine rješavanja određenih problema. Podrobniji podaci o ovom postupanju davani su Izvješćima u prikazu postupanja po područjima djelatnosti.

Djelovanje izvršnih i upravnih tijela Županije u razdoblju na koje su se odnosila ova Izvješća, odvijalo se u pogoršanim gospodarskim i financijskim uvjetima, što se višestruko odražavalo i na djelovanje županijskih tijela. Negativni trendovi najmarkantnije se iskazuju smanjenjem ostvarenih prihoda, s jedne strane, odnosno povećavanju zahtjeva za socijalnim pomoćima, s druge. Oba ova podatka govore o financijskom stanju stanovništva odnosno smanjivanju mogućnosti lokalne i područne samouprave da odgovore svojim zadaćama vezanim uz njihov fiskalni kapacitet. Ova je Županija višekratno upozoravala na nužnost reforme teritorijalne samouprave u Republici Hrvatskoj koja bi podrazumijevala osiguranje fiskalnog kapaciteta koji toj samoupravi omogućavao izvršavanje zadaća koji proizlaze iz njezinog ustavnog položaja. No i racionalizacija sustava teritorijalne samouprave tek djelomično može poboljšati stanje. Ključni odgovori ipak leže u pokretanju gospodarskih aktivnosti kao preduvjeta prevladavanja gospodarske i financijske krize.

Polazeći od spoznaje da je jedino razvojem moguće nadvladati krizu, Župan odgovor na niz otvorenih pitanja vezanih uz sve više nezadovoljavajuće i neodrživo stanje u kojem se nalazi ovaj dio Republike Hrvatske vidi u nužnosti definiranja, ali i provedbe nove politike regionalnog razvoja. Otuda i njegov snažan angažman u raspravi o statističkoj podjeli Republike Hrvatske u funkciji oblikovanja i provedbe politike regionalnog razvoja. Ova politika, oblikovana prema europskim iskustvima, snažno naglašava institucijsku osposobljenost za njezinu provedbu.

Prepoznajući nadolazeće uvjete djelovanja lokalne, a osobito regionalne samouprave u odnosu na razvojne projekte koje podupire Europska unija i Osječko-baranjska županija se nastojala samorganizirati. Aktivnosti koje su slijedile iz ovog temeljnog usmjerenja pružaju se u tri pravca:

- aktivnosti utvrđivanja vizije i strategije razvoja,
- aktivnosti institucionalnog osposobljavanja,
- aktivnosti osiguranja potrebnih financijskih sredstava radi pokretanja i provedbe razvojnih projekata.

U okviru zadaća **prve skupine aktivnosti**, nakon definiranja prostornih okvira razvoja, prilagodbom Prostornog plana Županije (lipanj 2010.), s ciljem utvrđivanja jasne vizije razvoja Osječko-baranjska županija je među prvima u Hrvatskoj pristupila izradi i donošenju Županijske strategije razvoja (siječanj 2011.) što je nastavljeno postupkom oblikovanja i donošenja Akcijskog plana i Komunikacijske strategije kojima treba osigurati operacionalizaciju i provedbu utvrđenih strateških smjernica. No, i ovdje je prisutan problem ograničenja koja proizlaze iz okvira propisane nadležnosti županije, dakle i nemogućnosti utjecaja Županije na najznačajnije investicijske odluke koje su od presudnog utjecaja na njezin razvoj. Ovome valja pridodati i Strategiju razvoja ljudskih potencijala Osječko-baranjske županije 2011-2013. (studeni 2011.) kao strateški dokument koji definira smjerove politike zapošljavanja, obrazovanja i socijalnog uključivanja na županijskoj razini, nastalu u okviru projekta "Lokalno partnerstvo u zapošljavanju".

Ovome se pridružuju i planski dokumenti vezani uz učinkovito korištenje energije u neposrednoj potrošnji na području Osječko-baranjske županije. U tom sklopu strateško značenje ima Program učinkovitog korištenja energije u neposrednoj potrošnji na području Osječko-baranjske županije za razdoblje 2013. - 2015. (prosinac 2012.).

S istim ciljem, nakon novelacije plana vodoopskrbe Županije (prosinac 2011.), noveliran je i dio županijskog plana odvodnje (svibanj 2012.), čime su stvorene pretpostavke daljnjeg razvoja i apliciranja projekata prema sredstvima Europske unije.

U području zaštite okoliša Županija je u ovom razdoblju donijela Program zaštite i poboljšanja kakvoće zraka na području Osječko-baranjske županije za razdoblje 2010. - 2014. godine (lipanj 2010.).

U sklopu **druge skupine aktivnosti**, valja podsjetiti da je svoju **institucionalnu osposobljenost** Osječko-baranjska županija gradila racionalnim oblikovanjem svog upravnog ustrojstva, uspostavljanjem mehanizama uključivanja šireg kruga zainteresiranih i stručnih institucija i pojedinaca u postupke pripreme dokumenata i svoga odlučivanja te osnivanjem pravnih osoba kojima je povjeravala određene razvojne funkcije.

U promatranom razdoblju Župan je nastavio graditi poluge djelovanja u pripremi, odlučivanju i provođenju donesenih odluka, ali i produbljivati odnose s okruženjem u kojem župan djeluje. U prvom dijelu, Župan je osnivanjem radnih tijela osigurao stručnu potporu šireg kruga stručnjaka u praćenju stanja, pripremi i razmatranju prijedloga te osigurao uredno funkcioniranje sustava upravnih tijela Županije. U drugom je brojnim kontaktima uspostavio, održavao i pospješivao veze i odnose s državnim tijelima, tijelima jedinica lokalne samouprave na području Županije, drugim županijama osobito obuhvaćenih područjem Panonske regije, regionalnim jedinicama drugih država, vijećima i predstavnicima nacionalnih manjina na području Županije, socijalnim partnerima u okviru Gospodarsko-socijalnog vijeća i, dakako, građanima i javnošću općenito. U projektnom smislu na suradničkim temeljima i praktičnim iskustvima postupno se grade odnosi i s institucijama savjetodavnog, stručnog i znanstvenog karaktera, jačajući stručnu utemeljenost odluka županijskih tijela, baš kao i akademsko poduzetništvo u prevladavanju razvojnog zastoja.

U tom okviru bilo je nužno nastaviti graditi metodologiju pripreme i donošenja odluka te način komuniciranja s predstavnicima političkih stranaka, vijećnicima i predstavnicima klubova vijećnika te dužnosnicima Skupštine, kao i Skupštinom u cjelini. Stabilizaciji toga sustava nesporno pridonosi i usklađeno djelovanje i suradnja Skupštine kao predstavničkog te Župana sa suradnicima kao izvršnog tijela, uz potporu upravnih tijela Županije. To je omogućilo i pravodobno izvršavanje svih obveza prema Skupštini, odnosno uspješno djelovanje Skupštine.

S tim ciljem poduzimane su mjere jačanja organizacijske, informacijske i obrazovne osposobljenosti županijske uprave za funkcije upravljanja funkcioniranjem i razvojem Županije. Tijekom 2010. godine redizajnirana je makroorganizacija upravnih tijela (osnivanjem novog upravnog tijela za javnu nabavu i promjenom nazivlja i djelokruga rada upravnih tijela u području gospodarstva), njihovo unutarnje ustrojstvo i odnosi koji se unutar njih uspostavljaju. Ustrojstvo je prilagođeno aktualnim potrebama upravljanja funkcioniranjem i razvojem Županije. Polazeći od temeljnih načela na kojima počiva ustrojstvo suvremene javne uprave, prilagođavajući se zahtjevima koje sobom nosi pristupanje Europskoj uniji i primjena njezine pravne stečevine uz nužnost aktivnog sudjelovanja u provedbi regionalne politike Europske unije i nacionalne politike regionalnog razvoja, vodeći se potrebom prevladavanja postojećeg stanja politikom razvoja koja i pred jedinice teritorijalne samouprave postavlja zadaću preuzimanja odgovarajućih menadžerskih funkcija u odnosu na svoje okruženje Župan je predložio, a Skupština prihvatila i uredila modalitete dogradnje upravnog ustrojstva Županije.

Nastavljene su i aktivnosti stručnog osposobljavanja te dogradnje metodologije rada, čija kvaliteta je početkom 2011. godine potvrđena međunarodnom certifikacijom županijskog sustava upravljanja po metodologiji međunarodnog standarda ISO 9001:2008. Dosegnuta razina potvrđena je u veljači 2012. i prvim auditom koji je provela certifikacijska kuća. Napori tome usmjereni nastavljani su i tijekom 2012. godine što je rezultiralo certifikacijom Zavoda za informatiku, kao nositelja informatičkog sustava Županije, po istom ISO standardu. Ta kvaliteta potvrđena je iste godine i certifikacijom Županije kao hrvatske regije privlačne za ulaganje (Croatian Investor Friendly Region). Međunarodna certifikacija Županije pretpostavka je njezina sudjelovanja u procesima gospodarskog razvoja u svjetlu europskog integriranja Hrvatske. Stoga je značajno istaći da su nakon stečenog certifikata Croatian Investor Friendly Region stečeni uvjeti i za Napredni certifikat (2012.), koji je podrazumijevao prilagodbu upravnog ustrojstva, nadležnosti i metodologije rada upravnih tijela te djelotvornije povezivanje s okruženjem u pružanju pomoći potencijalnim investitorima. I podatak o rezultatima preuzimanja poslova naplate poreza na cestovna vozila govori o osposobljenosti i uspješnosti županijske uprave.

U okviru **treće skupine aktivnosti** valja ponovo upozoriti da **financijski kapacitet** Županije ne omogućava značajniji utjecaj na gospodarska kretanja. Stoga su, sukladno aktima i programima koje je prihvatila Skupština, poduzimane mjere jačanja konkurentnosti investicijskog okruženja, poticanja poduzetništva, poticanja i sufinanciranja manjih razvojnih projekata, osobito u području poljoprivrede. Ovome valja pridodati i mjere programske i organizacijske naravi kako je to izvješćima prikazano. Posebno je važno istaći i usmjerenja vezana uz informacijsko osposobljavanje u procesu jačanja konkurentnosti investicijskog okruženja te dovršavanje priprema za početak izgradnje prostornog informacijskog sustava Županije GIS informatičkom tehnologijom kao podloge kvalitetnog odlučivanja.

U tim i takovim uvjetima Osječko-baranjska županija je nastojala brigom dobrog gospodara očuvati vrijednost raspoloživih financijskih sredstava - njihovim stavljanjem u funkciju kojima su proračunom namijenjena odnosno oročavanjem u vremenu do njihova iskorištenja. Sve svoje financijske obveze Županija je pravodobno izvršavala i time osiguravala funkcioniranje sustava za koji je nadležna i odgovorna te pridonosila stabilizaciji platnog odnosno financijskog sustava. Istom brigom Županija osigurava korištenje raspoloživih nekretnina, a one koje ne koristi nastoji prodajom (poput stare zgrade Ugostiteljsko-turističke škole u Osijeku) pretvoriti u aktivni kapital. Također, edukacijama i razvijanjem te unapređenjem sustava javne nabave ostvarene su velike uštede proračunskih sredstava. Rezultat navedenog rada je ušteda od 61.944.095,22 kuna u odnosu na planirana sredstva u posljednje četiri godine, koja su prenamijenjena i iskorištena u druga investicijska ulaganja. Samo u 2012. godini provođenjem šest postupaka javne nabave kao središnje tijelo za korisnike Županijskog proračuna ostvarena je razlika (ušteda) od oko 9.353.642,34 kn.

Snaženju toga sustava pridonosila je i suradnja Županije s državnim tijelima i jedinicama lokalne samouprave kako u dogovaranju i izvođenju zajedničkih projekata, za koje su nerijetko udruživana i sredstva, tako i u organizacijskoj i financijskoj potpori Županije lokalnim projektima. Provedbom niza projekata potakla je mnoge jedinice lokalne samouprave na slične mjere i aktivnosti, te uspostavljena kvalitetna suradnja i zajedništvo s ciljem polučanja sinergijskih efekata zajedničkog djelovanja.

Ocjenujući da su najznačajniji vanjski izvori sredstava namijenjenih razvoju, pored onih iz Državnog proračuna, sredstva europskih fondova, Županija je vlastitim osposobljavanjem u apliciranju i provedbi projekata uspjela privući značajna europska sredstva što je u odnosu na ovo pitanje svrstava u najuspješnije županije u Hrvatskoj. Samo u protekle četiri godine od strane Europske komisije i drugih međunarodnih fondova za područje Županije odobreno je 135 projekata ukupne vrijednosti 458.357.548,07 kn koji su sufinancirani s iznosom od 191.156.690,49 kn.

Posebnu pozornost, ali i analizu zasigurno izaziva i zahtijeva **uloga skromnog fiskalnog kapaciteta Županije u poticanju razvoja** u određenim područjima.

Ostvarujući svoje temeljne funkcije Županija je, poglavito sredstvima namijenjenim za financiranje decentraliziranih funkcija, uspjela osiguravati ne samo uredno funkcioniranje javnih službi u prosvjeti, zdravstvu i socijalnoj skrbi, nego i razvoj ovih djelatnosti investicijskim ulaganjem u poboljšanje uvjeta njihova djelovanja (prostor i opremu).

O tome ponajbolje govore podaci da je u **prosvjeti** u promatranom četverogodišnjem razdoblju izgrađeno 8 novih školskih objekata u vrijednosti 69.723.393,00 kn, izgrađeno 5 novih športskih dvorana u vrijednosti 28.977.851,00 kn, izvršena kapitalna ulaganja u još 7 školskih objekata u vrijednosti 4.564.767,00 kn, izgrađeno 8 dizala u pet osnovnih i tri srednje škole u vrijednosti 2.860.276,00 kn. Podatku o završenim investicijama ukupne vrijednosti 106.126.287,00 kn, valja pridodati podatak o investicijama u tijeku ukupne vrijednosti 61.877.112,00 kn. Samo za pripremne radnje za izgradnju nastavno-športske dvorane Ugostiteljsko turističke škole Osijek ukupno je uloženo 5.592.984,02 kn. Potvrda glavnog projekta ishoda je 30. listopada 2012. godine. U tijeku je provođenje postupka javne nabave.

S istim značajkama ističu se kapitalni **projekti u zdravstvu** (Dom zdravlja Osijek - Adaptacija, dogradnja i opremanje Zdravstvene stanice Donji grad vrijednosti 5.501.186,22 kn; Dom zdravlja Donji Miholjac - Izgradnja nove zgrade fizikalne medicine i rehabilitacije i specijalističkih ambulanti i opremanje vrijednosti 6.299.066,32 kn; ZZJZ OBŽ – Dodatna ulaganja na građevinskom objektu na lokaciji Drinska 8 u Osijeku i opremanje vrijednosti 13.258.063,14 kn; OŽB Našice - Izmjena krovišta i dogradnja i opremanje prostora ginekologije i pedijatrije vrijednosti 10.184.303,00 kn; Dom zdravlja Osijek - Izgradnja i opremanje Zdravstvene ambulante u Vladislavcima vrijednosti 2.325.581,72 kn; Zavod za hitnu medicinu - nabavka 7 vozila za sanitetski prijevoz i 2 vozila za HMP vrijednosti 2.228.870,00 kn i OŽB Našice - Digitalizacija RTG-a vrijednosti 519.500,00 kn.).

Među brojnim projektima od značaja za ukupni razvoj Županije posebno se ističu napori usmjereni kvalitetnijem prometnom povezivanju te energetsom razvoju Županije.

Kvalitetnijem **prometnom povezivanju** nesumnjivo pridonose:

- projekti obuhvaćeni programima čiji je nositelj županijska Uprava za ceste. U četverogodišnjem razdoblju u Program redovnog održavanja županijskih i lokalnih cesta uloženo je 116.942.973,41 kn. Kroz Program radova izvanrednog održavanja županijskih i lokalnih cesta izvedeno je radova izvanrednog održavanja županijskih i lokalnih cesta u vrijednosti 64.805.449,22 kuna (obnovljeni asfaltni slojevi na 156,47 km županijskih i lokalnih cesta, obnovljena je antikoroziivna zaštita mosta Dr. Franje Tuđmana u Osijeku, postavljena dva nova semafora uređaja u Našicama). Dopunski, sredstvima Hrvatskih cesta obnovljen je asfaltni kolnik na 39,993 km naših županijskih i lokalnih cesta (18.174.114,17 kn). U okviru Programa radova građenja, rekonstrukcije ili modernizacije županijskih i lokalnih cesta (sa 96.866.811,29 kn) izvedeni su radovi građenja, rekonstrukcije ili modernizacije na 35,60 km županijskih i lokalnih cesta, rekonstruirano je pet raskrižja izgradnjom kružnog toka (Valpovo, Satnica, Čeminac, Osijek i Trnava) i izgrađena su dva nova mosta (preko kanala Čarna kod Zlatne Grede i u Popovcu). Samo u pripremu projektne dokumentacije utrošeno je 8.958.300,87 kn. Sveukupno u financiranje radova na županijskim i lokalnim cestama utrošeno je 255.706.098,29 kn vlastitih sredstava i 18.174.114,17 kn Hrvatskih cesta;

- Projekt izgradnje putničkih pristaništa u Aljmašu i Batini (za pripreme radove do ishođenja građevinske dozvole za Aljmaš i Batinu izdvojeno je 1.377.453,75 kn, a izgradnju putničkog pristaništa Aljmaš Županija je financirala u ukupnoj vrijednosti 2.281.321,10 kn. Uporabna dozvola ishođena je 16. studenog 2012. godine);
- Projekt izrade Prostorno-prometne studije prometnog sustava grada Osijeka sa širim okruženjem (započela u ožujku 2012. godine, a završetak izrade predviđen je u rujnu 2013. godine. Vrijednost izrade ove Studije iznosi 4.950.000,00 kn.);
- u cilju održanja funkcija Zračne luke Osijek, Županija je za sufinanciranje zračnog prometa izdvojila 900.000,00 kuna.

Osobito značenje za **energetski razvoj** Županije imaju:

- Projekt izgradnje Višenamjenskog hidrotehničkog sustava za uređenje voda i zemljišta (VHS) Osijek kao izniman multifunkcionalni projekt koji sadržava i energetske projekte (izrađena je Stručna revizija Studije opravdanosti i izvodivosti investicije izgradnje višenamjenskog hidrotehničkog sustava za uređenje vode i zemljišta (VHS) Osijek u iznosu od 906.250,00 kn. U tijeku je izrada izradi Studije o utjecaju Višenamjenskog hidrotehničkog sustava za uređenje voda i zemljišta (VHS) Osijek na okoliš u iznosu od 2.474.500,00 kn, a završetak je predviđen za tijekom 2013. godine).
- Projekt "Obnova pročelja" koji nema samo estetski već i energetski aspekt (Županija je započela projekt 2005. godine i provodi ga u suradnji sa Zavodom za stanovanje s ciljem obnove pročelja, krovova i zajedničkih uređaja na stambenim zgradama. Osiguran je kreditni potencijal u iznosu od 50 milijuna kuna, a Županija je za subvenciju kamate izdvojila 1.134.775,23 kn).
- Projekti učinkovitog korištenja energije poboljšanjem energetskih karakteristika zgrada (projekti uz sufinanciranje Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost ("Uvođenje prirodnog plina kao energenta, termoregulacija sustava grijanja te zamjena dotrajale stolarije Doma za starije i nemoćne osobe Beli Manastir" ukupne vrijednosti u iznosu od 1.417.191,00 kn, "Poboljšanje energetske učinkovitosti zgrade Gimnazije Beli Manastir" ukupne vrijednosti u iznosu od 1.350.687,00 kn, priprema i izrada potrebne dokumentacije za 20 javnih objekata čija ukupna vrijednost je 19.612.376,00 kn);
- Projekt energetskog certificiranja objekata (provedeno energetsko certificiranje za 35 škola, ukupne vrijednosti 742.960,18 kn).

Provodeći koncept osiguravanja ravnomjernog razvoja cjelokupnog svoga prostora, Županija je svojim sredstvima pomagala **projekte jedinica lokalne samouprave** prvenstveno u području komunalnih djelatnosti (razvoj vodoopskrbnog sustava i sustava odvodnje otpadnih voda: 6.896.663,73 kn), gospodarskog razvoja (zone malog gospodarstva: 6.333.680,00 kn), ali i društvenog standarda (društveni domovi, dječja i rukometna igrališta). U tom sklopu valja podsjetiti na u ovom razdoblju 14 izgrađenih rukometnih igrališta (3.259.178,54 kn) i 26 opremljenih dječjih igrališta (1.753.830,00 kn) te na ulaganja u društvene domove (4.972.957,00 kn), kuće oproštaja (870.000,00 kn), kulturna dobra (Gutmann, Belišće, Normann Prandau, Bizovac: 1.150.000,00 kn), športske objekte i terene (414.000,00 kn) i u rekonstrukciju bazena u Belišću (500.000,00 kn). Ovome valja pridodati i podatak da je u izgradnju, rekonstrukciju i opremanje sakralnih objekata Županija uložila 4.105.000,00 kuna.

Jedan od osnovnih preduvjeta gospodarskog i društvenog razvoja Županije je povećanje broja zaposlenih, odnosno, otvaranje novih radnih mjesta. Uz svekoliko stvaranje pozitivne **poduzetničke** klime, povećanje konkurentnosti i jačanje izvozne orijentiranosti, jednostavnije, brže i povoljnije ishođenje poduzetničkih kredita te povećanje stranih ulaganja, novo zapošljavanje je jedan od vodećih ciljeva provedenih aktivnosti. S tim ciljem Županija je sudjelovala u realizaciji projekata kreditnih linija "Lokalni projekti razvoja - Poduzetnik", "Lokalni projekti razvoja - mikrokreditiranje" i "Lokalni projekti razvoja malog gospodarstva" u okviru kojih je u četverogodišnjem razdoblju odobreno kredita u visini od 55.375.103,76 kn s 21.856.403,11 kn plaćenih subvencija. U istom je razdoblju za projekte poticanja razvoja malog i srednjeg poduzetništva (sufinanciranje nastupa na sajmovima, poticanje inovacija i novih proizvoda, poticanja izvoznih programa, poticanje zapošljavanja, program

usavršavanja managera, informiranje i edukacija poduzetnika, savjetodavan pomoć poduzetnicima, poticanja zadrugarstva) Županija odvojila 4.740.230,23 kn potpora. U vremenu kada smo suočavamo s povećanjem broja nezaposlenih osoba i padom zaposlenosti te zatvaranjem poslovnih subjekata, nezahvalno je govoriti o pozitivnim učincima koje su provedene mjere poticanja poduzetništva imale na gospodarstvo Županije. No, krizi usprkos, kao i poražavajućim brojkama o ukupnom broju nezaposlenih osoba, činjenica je da su određene provedene mjere i aktivnosti direktno utjecale na olakšavanje poslovanja poduzetnika, njihovom opstanku na tržištu, zadržavanjem broja zaposlenih, a u nekim slučajevima i novim zapošljavanjem, kako je to prikazano posebnim izvješćima o provođenju Programa poticanja poduzetništva Osječko-baranjske županije.

Prepoznajući važnost **ulaganja u poljoprivrednu proizvodnju**, Županija je provedbom različitih projekata nastojala osigurati odnosno pridonijeti strukturnoj prilagodbi i porastu konkurentnosti unutar poljoprivrednog sektora. Radi unaprjeđenja poljoprivrede još je 2004. godine Županija pokrenula niz projekata kojima je cilj pomoći onima koji ulažu u biljnu proizvodnju, u navodnjavanje, u podizanje dugogodišnjih nasada, u proizvodnju mlijeka, jaja i mesa, kao i druga ulaganja koja u konačnici predstavljaju ulaganja u razvoj i unaprjeđenje poljoprivredne proizvodnje. Ulaganjem u istraživačke projekte (1.220.000,00 kn za 43 istraživačka projekta) Županija u suradnji sa znanstvenim i istraživačkim institucijama (poglavito Poljoprivrednim i Prehrambeno-tehnološkim fakultetom) stvara uvjete za razvoj poljoprivredne proizvodnje na znanstvenim temeljima i rezultatima provedenih istraživanja. S ciljem poboljšanja uvjeta proizvodnje, Županija je pokrenula projekt kontrole plodnosti tla u okviru kojeg je u četverogodišnjem razdoblju analizirano 11.320 uzoraka (vrijednosti 3.998.784,03 kn od kojih 1.500.000,00 kn sredstava Županije). Osobiti naponi (i sredstva) ulagani su u projekte katastarske izmjere (ugovorena izmjera 13.495 ha na području 7 jedinica lokalne samouprave uz sufinanciranje Županije sa 7.224.217,14 kn) i navodnjavanja (12 sustava navodnjavanja ukupne površine 30.340 ha). Subvencijama Županije poticano je podizanje novih nasada (uz subvencije Županije u iznosu od 9.129.915,91 kn 1.086 korisnika podiglo je 542 ha novih nasada vinograda i voćnjaka). Projektom zaštite od tuče zrakoplovnim generatorima (vrijednosti 1.820.000,00 kn s udjelom Županije od 800.000,00 kn) pridonosilo se smanjenju šteta na poljoprivrednim proizvodima. S ciljem poboljšanja genetskog potencijala u svinjogojstvu i govedarstvu subvencionirano je umjetno osjemenjivanje (3.899.920,00 kuna za 49.610 doza umjetnog sjemena u svinjogojstvu i 53.680 doza umjetnog sjemena u govedarstvu). Ulaganje u poljoprivredu kroz razvojne projekte, pridonijelo je rastu primarne proizvodnje, dok je ulaganjem u poslovne zone stvoren odgovarajući prostor za izgradnju preradbenih kapaciteta potrebnih, pored ostalog i za rastuću primarnu poljoprivrednu proizvodnju te ravnomjerni razvoj županijskog prostora.

Projekti ruralnog razvoja, sve su prisutniji i značajniji u praksi Osječko-baranjske županije. Nastavljen je projekt izgradnje mreže turističko-vinskih cesta (nakon sedam vinskih cesta ustanovljenih 2009. proglašeno još pet), osmišljen je proveden koncept poticanja kvalitete vina (i ustanovljena oznaka za kvalitetu vina Osječko-baranjske županije "Zlatni dukat") te uz to organizirane ili pomagane manifestacije. Ovome se pridružuje i ulaganje u turizam (Turističkoj zajednici Osječko-baranjske županije i projekte u turizmu 2.551.800,00 kn) te lovstvo (4.850.138,39 kn). Potvrdu ovih napora predstavlja i održavanje kongresa ruralnog turizma u Osijeku, ali i činjenica da Osječko-baranjska županija prednjači u razvoju kontinentalnog turizma kao sve značajnije gospodarske grane.

Procjenjujući da je **ljudski kapital** presudan u oblikovanju i provođenju razvojne politike, unatoč financijskim problemima Županijskog proračuna, Županija je nastavila financijski podupirati osposobljavanje ljudskih potencijala razvoja stipendiranjem učenika, studenata i potporama poslijediplomcima, s prihvaćanjem te provedbom inicijative na proširenje ovih aktivnosti i na područje kreditiranja. U razdoblju od 2009. do 2012. godine Osječko-baranjska županija dodijelila je ukupno 520 stipendija od čega su 299 učeničkih i 221 studentska stipendija. U navedenom razdoblju za učeničke stipendije Osječko-baranjska županija isplatila je 1.923.750,00 kn, a za studentske stipendije 5.641.000,00 kn što ukupno čini brojkama od 7.564.750,00 kuna. U istom razdoblju dodijeljene su ukupno 283 potpore za polaznike poslijediplomskih studija u iznosu od 1.199.688,16 kuna.

U svemu tome Županija je nastojala osigurati punu otvorenost postupanja svojih tijela prema javnosti. U tom sklopu treba promatrati i napore razvoja informacijskog sustava, otvorenost informacijskih baza, javnost postupaka odlučivanja uz osiguravanje participacije stručne i opće javnosti, javnost postupaka javne nabave uz poštivanje zakonitosti koju opetovano potvrđuje i državna revizija svojim izvješćem.

Na tim osnovama i u idućem razdoblju Župan sa suradnicima treba nastaviti djelovati u ostvarivanju zakonom, općim aktima i aktima Županijske skupštine utvrđenih zadaća. S ciljem utvrđivanja jasne vizije razvoja Županije predstoji rad na donošenju nove, pa potom, razradi i provedbi Županijske strategije i s tim povezanih dokumenata planske naravi, jačanje konkurentnosti Županije odgovarajućim mjerama informacijske i druge promidžbe, jačanje osposobljenosti i pospješivanje sustava pripreme i apliciranje te provedbe razvojnih projekata za koje se sredstva osiguravaju iz domaćih i međunarodnih fondova, oblikovanjem, poticanjem i provedbom razvojnih projekata kojima se jača prometna povezanost Županije, stvaraju i poboljšavaju uvjeti razvoja gospodarstva u gospodarskim i poslovnim zonama, stvaraju potrebne pretpostavke racionalnog korištenja poljoprivrednog zemljišta te ostvaruju drugi ciljevi usmjereni jačanju gospodarske osnove Županije i potpunijem zadovoljavanju životnih potreba njezinih stanovnika.

Dakako, da je ova usmjerenja i ciljeve moguće polučiti tek kvalitetnim i usklađenim djelovanjem svih županijskih tijela u okvirima općih gospodarskih kretanja u Županiji i Republici Hrvatskoj te djelokruga rada i nadležnosti kao i financijskih mogućnosti Županije. Svoj prilog tome nužno mora odgovorno davati i Župan sa suradnicima i upravnim tijelima usklađeno djelujući sa Županijskom skupštinom u granicama njihovih odgovornosti.

Klasa: 022-04/13-02/1

Urbroj: 2158/1-01-02-13-2

Osijek, 14. veljače 2013.

Župan

dr.sc. Vladimir Šišljagić, v.r.